

บริษัท จัสติน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
รายงาน และ งบการเงินรวม
31 ธันวาคม 2559

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอต่อผู้ถือหุ้นของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)

ความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่องบการเงินรวม

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (กลุ่มบริษัท) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบกระแสเงินสดรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ และได้ตรวจสอบงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) ด้วยเช่นกัน

ข้าพเจ้าเห็นว่า ยกเว้นผลกระทบซึ่งอาจจะเกิดขึ้นจากเรื่องทีกล่าวไว้ในวรรคเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่องบการเงินรวม งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และเฉพาะของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่องบการเงินรวม

ก) ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 9 บริษัทผู้ให้สัมปทานได้ระงับการจ่ายชำระยอดคงค้างค่าบริการจากการให้บริการภายใต้สัญญาร่วมลงทุนระหว่างบริษัทย่อยแห่งหนึ่งกับบริษัทผู้ให้สัมปทานกับบริษัทย่อยดังกล่าวตั้งแต่วันที่ 4 ตุลาคม 2554 ซึ่งเป็นวันที่สิ้นสุดสัญญาร่วมลงทุน เนื่องจากบริษัทผู้ให้สัมปทานยังมีข้อโต้แย้งในวิธีการคำนวณอัตราส่วนแบ่งรายได้กับบริษัทย่อย บริษัทย่อยได้นำข้อโต้แย้งนี้เสนอเป็นข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ ปัจจุบันอยู่ระหว่างรอคำวินิจฉัยจากสถาบันอนุญาโตตุลาการ ต่อมาเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2559 บริษัทผู้ให้สัมปทานยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักกระงับข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เรียกร้องให้บริษัทย่อยคืนเงินส่วนแบ่งรายได้ที่ได้รับเกินตามสัญญาร่วมลงทุนเดียวกันนี้ พร้อมเรียกค่าเสียหายโอกาสเป็นจำนวนรวมประมาณ 9,931 ล้านบาท ขณะนี้ข้อพิพาทอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาของสถาบันอนุญาโตตุลาการ นอกจากนี้เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2559 บริษัทผู้ให้สัมปทานยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องให้บริษัทย่อยดังกล่าวและบริษัทย่อยอีกแห่งหนึ่งชำระค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายพร้อมทั้งดอกเบี้ย

และค่าเสียโอกาสในการประกอบธุรกิจ จำนวนประมาณ 258 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ฝ่ายบริหารและที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทย่อยเชื่อว่า ได้ปฏิบัติตามสัญญาร่วมลงทุนดังกล่าวถูกต้องและครบถ้วน ผลของคำวินิจฉัยอัตราส่วนแบ่งรายได้นี้อาจมีผลกระทบอย่างเป็นทางการและเป็นสาระสำคัญต่อยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 จำนวน 2,518 ล้านบาท (2558: 2,518 ล้านบาท) รวมถึงค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ดังกล่าวในงบการเงินรวม และอาจมีผลกระทบอย่างเป็นทางการและเป็นสาระสำคัญต่อยอดคงเหลือของลูกหนี้อื่น เงินปันผลค้างรับจากบริษัทย่อยและมูลค่าเงินลงทุนในบริษัทย่อยดังกล่าว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 รวมเป็นจำนวน 2,394 ล้านบาท (2558: 2,404 ล้านบาท) ในงบการเงินเฉพาะกิจการ ข้าพเจ้าไม่สามารถตรวจสอบเพื่อให้เป็นที่พอใจในยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้า ลูกหนี้อื่น เงินปันผลค้างรับ มูลค่าเงินลงทุนในบริษัทย่อย และค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ดังกล่าวได้ ซึ่งเหตุการณ์นี้เป็นการถูกจำกัดขอบเขตโดยสถานการณ์

- ข) ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 33.6 เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ศาลล้มละลายกลางได้อ่านคำพิพากษาของศาลฎีกา ซึ่งไม่เห็นชอบด้วยแผนฟื้นฟูกิจการ และให้ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของศาลล้มละลายกลาง จากเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้สิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้ที่มีต่อบริษัทฯ ในฐานะลูกหนี้กลับไปเป็นเช่นเดิมดังที่เป็นอยู่ก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ เนื่องจากบริษัทฯ ได้ดำเนินการตามแผนฟื้นฟูกิจการมานาน โดยเฉพาะการชำระหนี้ในรูปแบบต่างๆ ตามแผนฟื้นฟูกิจการให้กับเจ้าหนี้ที่เรียบร้อยแล้ว ที่ปรึกษากฎหมายเห็นว่า บริษัทฯ จะต้องชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้รายหนึ่งรายใดหรือไม่จะขึ้นอยู่กับว่ามีเจ้าหนี้มารายใดมาแสดงตนและแสดงสิทธิของตนหรือไม่เท่านั้น ประกอบกับไม่มีเจ้าหนี้อะไรมาแสดงตนนับแต่วันที่ศาลล้มละลายกลางอ่านคำพิพากษาของศาลฎีกา บริษัทฯจึงเห็นว่าไม่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่บริษัทฯจะต้องชำระหนี้จากเหตุการณ์ดังกล่าว บริษัทฯจึงมิได้บันทึกประมาณการหนี้สินที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ดังกล่าวไว้ในบัญชีแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม บริษัทฯและที่ปรึกษากฎหมายได้ร่วมกันประเมินผลกระทบในเบื้องต้น และพบว่าบริษัทฯอาจมีภาระเพิ่มเติมจากเหตุการณ์นี้เป็นจำนวนมากที่สุดไม่เกิน 1,343 ล้านบาท บริษัทฯจึงได้เปิดเผยถึงเหตุการณ์นี้ไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินมาโดยตลอด บริษัทฯเห็นว่าการปฏิบัติตามดังกล่าวนั้นสอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องแล้ว อย่างไรก็ตาม ในเดือนสิงหาคม 2557 บริษัทบริหารสินทรัพย์และสถาบันการเงินรวมห้ารายได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง เรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระเงินจำนวนประมาณ 1,965 ล้านบาท (เงินต้นจำนวน 1,177 ล้านบาท และดอกเบี้ยจำนวน 788 ล้านบาท) บริษัทฯได้ประเมินเงื่อนไขของการบันทึกบัญชี จากเหตุการณ์ใหม่นี้ และเห็นว่าบริษัทฯควรต้องบันทึกประมาณการหนี้สินเมื่อมีการยื่นฟ้องต่อศาล อย่างไรก็ตามมีโจทก์สองรายที่เป็นผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องมาจากเจ้าหนี้เดิมหลายราย ที่ปรึกษากฎหมายจึงมีความเห็นว่า น่าจะยังมีความไม่แน่นอนว่า โจทก์ทั้งสองรายดังกล่าวจะได้รับชำระหนี้ตามจำนวนที่กล่าวอ้างในคำฟ้องหรือไม่ ดังนั้นบริษัทฯจึงบันทึกประมาณการหนี้สินเฉพาะของโจทก์สามรายซึ่งเป็นเจ้าหนี้รายเดิมที่มีชื่อปรากฏอยู่ในคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของ

บริษัทฯ (เงินสดจำนวน 711 ล้านบาท และดอกเบี้ยจำนวน 329 ล้านบาท) จำนวน 301 ล้านบาท (เงินสดจำนวน 260 ล้านบาท และดอกเบี้ยจำนวน 41 ล้านบาท) ไว้ในงบการเงิน เนื่องจากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กิจการจะต้องรับผิดชอบในหนี้สินที่เกิดขึ้น โดยใช้มูลหนี้ที่โจทก์ทั้งสามรายยื่นคำฟ้องเป็นพื้นฐาน หักด้วยประมาณการมูลค่าของการชำระหนี้ในรูปแบบต่างๆ ตามแผนฟื้นฟูกิจการและตามคำแนะนำของที่ปรึกษากฎหมาย บริษัทฯ ได้โต้แย้งในเรื่องเขตอำนาจพิจารณาของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางต่อศาลฎีกา ปัจจุบันศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางมีคำสั่งจำหน่ายคดีของโจทก์สองรายออกจากสารบบความชั่วคราวเพื่อรอคำวินิจฉัยของประธานศาลฎีกาในเรื่องเขตอำนาจศาล ส่วนคำฟ้องของโจทก์อีกสามรายยังอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาคดีของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ผลที่สุดของคดียังไม่อาจทราบได้ในปัจจุบัน บริษัทฯ จึงพิจารณาว่าจำนวนสำรองที่บันทึกไว้ในบัญชีนั้นเพียงพอและเหมาะสมในสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวถือเป็นการถูกจำกัดขอบเขตโดยสถานการณ์ ข้าพเจ้าไม่สามารถตรวจสอบเพื่อให้เป็นที่พอใจในยอดหนี้สินที่บริษัทฯ ต้องบันทึกเพิ่มเติมจากการยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการดังกล่าว

- ค) ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 33.7 บริษัทย่อยแห่งหนึ่งไม่สามารถส่งมอบแท็บเล็ตให้แก่คู่สัญญาซึ่งเป็นหน่วยงานราชการสองหน่วยงานได้ทันตามกำหนดเวลาในสัญญาเนื่องจากได้เกิดเหตุเพลิงไหม้โรงงานผู้ผลิตชิ้นส่วนในการผลิตแท็บเล็ต ซึ่งตามเงื่อนไขของสัญญาซื้อขายดังกล่าวหากบริษัทย่อยไม่สามารถส่งมอบแท็บเล็ตได้ตามกำหนดเวลา บริษัทย่อยจะต้องชำระค่าปรับเป็นรายวันในอัตราร้อยละ 0.2 ของราคาแท็บเล็ตที่ยังไม่ได้ส่งมอบ โดยในปี 2557 คู่สัญญาทั้งสองของบริษัทย่อยได้มีหนังสือขอบอกเลิกสัญญาซื้อขายแท็บเล็ตมายังบริษัทย่อย และให้บริษัทย่อยชำระค่าปรับเป็นจำนวนเงินรวม 148 ล้านบาท อย่างไรก็ตามบริษัทย่อยได้มีหนังสือโต้แย้งการคิดค่าปรับดังกล่าว ฝ่ายบริหารของบริษัทย่อยได้กล่าวถึงสาเหตุของการส่งมอบล่าช้าว่าเป็นเหตุสุดวิสัยและไม่ได้เป็นเหตุแห่งการผิดสัญญา ต่อมาหน่วยราชการคู่สัญญาทั้งสองได้ฟ้องร้องต่อศาลให้บริษัทย่อยชำระค่าปรับคิดเป็นทุนทรัพย์เป็นจำนวนเงินรวมประมาณ 196 ล้านบาท โดยปัจจุบันคดีดังกล่าวอยู่ในการพิจารณาของศาลซึ่งยังไม่ทราบผลอย่างไรก็ตาม เนื่องจากการทำสัญญาซื้อขายแท็บเล็ตระหว่างบริษัทย่อยกับบริษัทคู่สัญญาในประเทศแห่งหนึ่ง บริษัทย่อยได้รับชำระเงินตามหนังสือคำประกันการปฏิบัติตามสัญญาของบริษัทคู่สัญญาดังกล่าวเป็นจำนวนเงิน 38 ล้านบาท ซึ่งบริษัทย่อยมีสิทธิทางกฎหมายที่จะยึดเงินดังกล่าวเพื่อชดเชยค่าเสียหายต่างๆ ที่บริษัทคู่สัญญาดังกล่าวก่อให้เกิดขึ้นหรือปฏิบัติผิดสัญญา บริษัทย่อยได้บันทึกจำนวนเงินที่ได้รับดังกล่าวเป็นหนี้สินในบัญชีภายใต้รายการเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นในงบแสดงฐานะการเงินรวม บริษัทย่อยจึงถือเสมือนว่าจำนวนเงินดังกล่าวเป็นเงินสำรองค่าปรับและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในบัญชีเช่นกัน ข้าพเจ้าไม่สามารถตรวจสอบเพื่อให้เป็นที่พอใจในค่าปรับและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการไม่สามารถส่งมอบแท็บเล็ตได้ ซึ่งเหตุการณ์นี้ถือเป็นการถูกจำกัดขอบเขตโดยสถานการณ์

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขจากการถูกจำกัดขอบเขตโดยสถานการณ์เกี่ยวกับเหตุการณ์ตามที่กล่าวไว้ในข้อ ก) ข้อ ข) และข้อ ค) ตามรายงานลงวันที่ 25 มกราคม 2559

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในส่วนของความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณอื่นๆตามที่ระบุในข้อกำหนดนั้นด้วย ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่องบการเงินรวมของข้าพเจ้า

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

ข้าพเจ้าขอให้ข้อสังเกตเหตุการณ์ดังต่อไปนี้

1. ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 33.10 เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่บริษัทย่อยไม่สามารถดำเนินการเพื่อให้ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการ โทรคมนาคมเคลื่อนที่สากลย่าน 900 MHz ซึ่งในระหว่างปีบริษัทย่อยได้ชำระค่าความเสียหายต่างๆ เสร็จสิ้นแล้ว
2. เหตุการณ์ต่างๆ ของบริษัทย่อยกับบริษัทที่ไม่เกี่ยวข้องกันแห่งหนึ่ง
 - 2.1 การชำระยอดคงค้างจำนวนประมาณ 877 ล้านบาท และสัญญาให้บริการวงจรเช่า ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 10
 - 2.2 คดีฟ้องร้องและข้อพิพาทต่างๆ ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 33.8
3. ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 33.5 เกี่ยวกับการส่งมอบงานล่าช้ากว่าสัญญาของบริษัทย่อยแห่งหนึ่งซึ่งมีวงเงินตามสัญญาจำนวน 31 ล้านบาทและค่าปรับล่าช้าตามสัญญาเป็นรายวันในอัตราร้อยละ 0.2 ของวงเงินตามสัญญา

ทั้งนี้ ข้าพเจ้ามิได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่อกรณีดังกล่าวข้างต้นแต่อย่างใด

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้าในการตรวจสอบงบการเงินสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงิน โดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานตามความรับผิดชอบที่ได้กล่าวไว้ในส่วนของความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมความรับผิดชอบที่เกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ด้วย การปฏิบัติงานของข้าพเจ้าได้รวมวิธีการตรวจสอบที่ออกแบบมาเพื่อตอบสนองต่อการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ผลของวิธีการตรวจสอบของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมวิธีการตรวจสอบสำหรับเรื่องเหล่านี้ด้วย ได้ใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินโดยรวม

นอกจากเรื่องที่ได้กล่าวไว้ในวรรคเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่องบการเงินรวม เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ พร้อมวิธีการตรวจสอบสำหรับแต่ละเรื่องมีดังต่อไปนี้

การรับรู้รายได้

รายได้หลักของกลุ่มบริษัทในงบการเงินรวมเกือบทั้งหมดมาจากการให้บริการอินเทอร์เน็ต โดยแสดงมูลค่าจำนวน 14,507 ล้านบาทในงบการเงินสำหรับปี 2559 ในการตรวจสอบของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าให้ความสนใจการรับรู้รายได้จากการให้บริการอินเทอร์เน็ตเนื่องจากมีจำนวนที่เป็นสาระสำคัญ และเป็นรายการที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทโดยตรง นอกจากนี้ภายใต้ภาวะการแข่งขันของอุตสาหกรรมโทรคมนาคมนี้ เป็นเหตุให้มีการเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ด้านการตลาดและราคาอยู่อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการบันทึกรายได้ของกลุ่มบริษัท

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบการรับรู้รายได้ของกลุ่มบริษัท โดยการประเมินและทดสอบระบบสารสนเทศและระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับวงจรรายได้ โดยการสอบถามผู้รับผิดชอบ ทำความเข้าใจ และเลือกตัวอย่างมาสุ่มทดสอบการปฏิบัติตามการควบคุมที่ออกแบบไว้ และให้ความสำคัญในการทดสอบเป็นพิเศษโดยการขยายขอบเขตการทดสอบสำหรับการควบคุมภายในที่ตอบสนองต่อการรับรู้รายได้ดังกล่าวข้างต้น สุ่มตัวอย่างใบแจ้งหนี้และการรับชำระเงินจากลูกค้าเพื่อตรวจสอบการรับรู้รายได้ สอบทานใบลดหนี้ที่ออกภายหลังวันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลบัญชีรายได้เพื่อตรวจสอบความผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นของรายการขายตลอดรอบระยะเวลาบัญชี โดยเฉพาะรายการบัญชีที่ทำผ่านใบสำคัญทั่วไป และทดสอบการคำนวณรายได้รับล่วงหน้าจากการให้บริการ

ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 กลุ่มบริษัทมียอดคงเหลือของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีจำนวน 3,397 ล้านบาท โดยกลุ่มบริษัทได้เปิดเผย โฆษณาการบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีและรายละเอียดของยอดคงเหลือดังกล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4 และ ข้อ 26 โดยสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีจะสามารถรับรู้รายการได้เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีมาใช้ประโยชน์ในอนาคต ในการพิจารณาว่ากลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอ นั้นต้องอาศัยดุลยพินิจของฝ่ายบริหารค่อนข้างมากในการจัดทำแผนธุรกิจและประมาณการกำไรทางภาษีในอนาคต ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตามแผนธุรกิจที่ได้อนุมัติแล้ว ซึ่งการใช้ดุลยพินิจดังกล่าวมีผลต่อมูลค่าของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีที่แสดงไว้ในบัญชี

ข้าพเจ้าได้ทำความเข้าใจและประเมินการจัดทำและอนุมัติประมาณการกำไรทางภาษีในอนาคตเพื่อเป็นหลักฐานในการรับรู้รายการสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชี โดยการตรวจสอบข้อมูลที่จำเป็นและข้อสมมติฐานที่สำคัญที่ใช้ในการจัดทำประมาณการดังกล่าว โดยการเปรียบเทียบกับแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ข้าพเจ้าได้ประเมินความแม่นยำและความน่าเชื่อถือของประมาณการกำไรทางภาษีกับกำไรทางภาษีที่เกิดขึ้นจริงในอดีต ตลอดจนทดสอบการคำนวณประมาณการกำไรทางภาษีในอนาคตตามข้อมูลและสมมติฐานดังกล่าวข้างต้น และพิจารณาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานที่สำคัญต่อประมาณการดังกล่าว

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ซึ่งรวมถึงข้อมูลที่อยู่ในรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัท (แต่ไม่รวมถึงงบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่แสดงอยู่ในรายงานนั้น) ซึ่งคาดว่าจะถูกจัดเตรียมให้กับข้าพเจ้าภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้ให้ข้อสรุปในลักษณะการให้ความเชื่อมั่นในรูปแบบใดๆต่อข้อมูลอื่นนั้น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นนั้นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้าหรือไม่ หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นแสดงขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัทตามที่กล่าวข้างต้นแล้ว และหากสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะสื่อสารเรื่องดังกล่าวให้ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลทราบเพื่อให้มีการดำเนินการแก้ไขที่เหมาะสมต่อไป

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต้องบการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง การเปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องในกรณีที่มีเรื่องดังกล่าว และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องเว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องอีกต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงิน โดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์อย่างสมเหตุสมผลได้ว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเชิงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานดังต่อไปนี้ด้วย

- ระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน

- ทำความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบให้เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารจัดทำ
- สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหาร และสรุปจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ หากข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะต้องให้ข้อสังเกตไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องในงบการเงิน หรือหากเห็นว่าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ข้าพเจ้าจะแสดงความเห็นที่เปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่องได้
- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประเมินว่างบการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่
- รวบรวมเอกสารหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการ หรือของกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินรวม ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแล และการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัท ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบ แต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำกับดูแลเกี่ยวกับขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในซึ่งข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำกับดูแลว่าข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระและได้สื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่นซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามีเหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้าและมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่องทั้งหลายที่สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชี เว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับห้ามไม่ให้เปิดเผยเรื่องดังกล่าวต่อสาธารณะ หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้าเพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ที่ผู้มีส่วนได้เสียสาธารณะจะได้จากการสื่อสารดังกล่าว

ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานสอบบัญชีและการนำเสนอรายงานฉบับนี้คือ นายสุภชัย ปัญญาวัฒน์ โน

สุภชัย ปัญญาวัฒน์ โน

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 3930

บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด

กรุงเทพฯ: 20 กุมภาพันธ์ 2560

บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต ชั้นเนต จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวม

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

1. ข้อมูลทั่วไปของบริษัทฯ

บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต ชั้นเนต จำกัด (มหาชน) (“บริษัทฯ”) เป็นบริษัทมหาชนซึ่งจัดตั้งและมีภูมิลำเนาในประเทศไทย ธุรกิจหลักของบริษัทฯคือการลงทุนในบริษัทที่ประกอบธุรกิจทางด้านการสื่อสารโทรคมนาคม โดยมีที่อยู่ตามที่จดทะเบียนคือเลขที่ 200 ชั้น 29-30 หมู่ที่ 4 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

2. เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงิน

2.1 งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กำหนดในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 โดยแสดงรายการในงบการเงินตามข้อกำหนดในประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้าลงวันที่ 28 กันยายน 2554 ออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

งบการเงินฉบับภาษาไทยเป็นงบการเงินฉบับที่บริษัทฯใช้เป็นทางการตามกฎหมาย งบการเงินฉบับภาษาอังกฤษแปลจากงบการเงินฉบับภาษาไทยนี้

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมเว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชี

2.2 เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงินรวม

ก) งบการเงินรวมนี้ได้จัดทำขึ้นโดยรวมงบการเงินของบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต ชั้นเนต จำกัด (มหาชน) (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “บริษัทฯ”) และบริษัทย่อย (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “บริษัทย่อย”) ดังต่อไปนี้

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศไทย	อัตราร้อยละของการถือหุ้น	
			2559 ร้อยละ	2558 ร้อยละ
<u>ถือหุ้นโดยบริษัทฯ</u>				
บริษัท จัสมิน ซัมมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	ให้บริการโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงใต้น้ำและให้บริการรับจ้างซ่อมแซมและบำรุงรักษาระบบเคเบิลใต้น้ำภายในประเทศ	ไทย	100	100
บริษัท อควิเมนต์ จำกัด	ให้บริการด้านเทคโนโลยีสื่อสารผ่านดาวเทียมและให้บริการอินเทอร์เน็ต	ไทย	100	100
บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน) (อีกร้อยละ 9 ถือหุ้นโดยบริษัท ที.เจ.พี. เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด และอีกร้อยละ 9 ถือหุ้นโดยบริษัท เอเชียส รีเอนเนล เซอร์วิสเซส จำกัด)	ออกแบบและติดตั้งอุปกรณ์พร้อมทดสอบระบบในโครงการสื่อสารโทรคมนาคม	ไทย	33	33
บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด	ให้บริการอินเทอร์เน็ตและบริการบัตรโทรศัพท์ระหว่างประเทศ	ไทย	98	98
บริษัท ที.เจ.พี. เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (อีกร้อยละ 20 ถือหุ้นโดยบริษัท อควิเมนต์ จำกัด)	สำรวจ ออกแบบและก่อสร้างงานโยธาของโครงการโทรคมนาคม	ไทย	80	80
บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล โอเวอร์ซีส์ จำกัด (อีกร้อยละ 34 ถือหุ้นโดยบริษัท เอเชียส (ประเทศไทย) จำกัด และอีกร้อยละ 26 ถือหุ้นโดยบริษัท เอเชียส รีเอนเนล เซอร์วิสเซส จำกัด)	กิจกรรมลงทุน	ไทย	40	40
บริษัท แจงวัฒนะ แพลนเนอร์ จำกัด	ผู้บริหารแผนฟื้นฟูกิจการ	ไทย	100	100
บริษัท ทรี บีบี จำกัด	หยุดดำเนินการ	ไทย	100	100
บริษัท จัสมิน สมาร์ทช้อปปิ้ง จำกัด	หยุดดำเนินการ	ไทย	100	100
บริษัท โมไบล์ คอมมิวนิเคชั่น เซอร์วิสเซส จำกัด	ยังไม่เริ่มดำเนินการ	ไทย	70	70
บริษัท คอมพิวเนท คอร์ปอเรชั่น จำกัด	หยุดดำเนินการ	ไทย	100	100
บริษัท แจส โมบาย บรอดแบนด์ จำกัด	ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่	ไทย	100	100

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศไทย	อัตราร้อยละของการถือหุ้น	
			2559 ร้อยละ	2558 ร้อยละ
<u>ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย</u>				
บริษัท คลาวด์ คอมพิวติ้ง โซลูชั่นส์ จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน) ร้อยละ 98)	ให้บริการด้านจัดหา ออกแบบ ระบบคอมพิวเตอร์และพัฒนาซอฟต์แวร์และ การจำหน่ายอุปกรณ์คอมพิวเตอร์	ไทย	-	-
บริษัท สมาร์ท ไฮเวย์ จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท อควิเมนต์ จำกัด ร้อยละ 67)	ให้บริการระบบเครือข่ายที่อำนวยความสะดวกความเร็วสูงภายในประเทศ	ไทย	-	-
บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน) (ถือหุ้นโดยบริษัท อควิเมนต์ จำกัด ร้อยละ 99)	ให้บริการด้านโทรคมนาคม โทรศัพท์พื้นฐานและระบบสื่อสารข้อมูล	ไทย	-	-
บริษัท ทริปเปิลที อินเทอร์เน็ต จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน) ร้อยละ 100)	ให้บริการอินเทอร์เน็ต	ไทย	-	-
บริษัท อิน คลาวด์ จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน) ร้อยละ 100)	พัฒนา จำหน่ายและให้บริการซอฟต์แวร์ประเภทต่างๆ	ไทย	-	-
บริษัท เอเชียส (ประเทศไทย) จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล โอเวอร์ซีส์ จำกัด ร้อยละ 59)	กิจกรรมลงทุน	ไทย	-	-

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศไทย	อัตราร้อยละของการถือหุ้น	
			2559 ร้อยละ	2558 ร้อยละ
บริษัท เอเซียส รีเจนแนล เซอร์วิส จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท เอเซียส (ประเทศไทย) จำกัด ร้อยละ 98)	ดำเนินการด้านการตลาด การจัดจำหน่ายอุปกรณ์และการให้บริการแก่ ผู้ใช้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ผ่านระบบสัญญาณดาวเทียม	ไทย	-	-
บริษัท ปากเกร็ด แพลนเนอร์ จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล โอเวอร์ซีส์ จำกัด ร้อยละ 100)	ผู้บริหารแผนฟื้นฟูกิจการ	ไทย	-	-
Clippership Investments (BVI) Limited (ถือหุ้นโดยบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล โอเวอร์ซีส์ จำกัด ร้อยละ 100)	หยุดดำเนินกิจการ	British Virgin Island	-	-
บริษัท ไทย ลอจิสติกส์ เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท จัสมิน ซัมมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด ร้อยละ 90)	ให้บริการโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงใต้น้ำและให้บริการรับจ้าง ซ่อมแซมและบำรุงรักษาระบบเคเบิลใต้น้ำภายในประเทศ	ไทย	-	-
บริษัท จัสเทล เน็ทเวิร์ค จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท จัสมิน ซัมมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด ร้อยละ 100)	ให้บริการเช่าวงจรและบริการรับ-ส่งข้อมูลภายในประเทศและระหว่าง ประเทศ	ไทย	-	-
บริษัท พรีเมียม แอสเซท จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท อควิเมนต์ จำกัด ร้อยละ 54 และบริษัท จัสมิน ซัมมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด ร้อยละ 46)	ให้เช่าอาคารสำนักงาน	ไทย	-	-

- ข) บริษัทฯจะถือว่ามีการควบคุมกิจการที่เข้าไปลงทุนหรือบริษัทย่อยได้ หากบริษัทฯมีสิทธิได้รับหรือมีส่วนได้เสียในผลตอบแทนของกิจการที่เข้าไปลงทุน และสามารถใช้อำนาจในการสั่งการกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อจำนวนเงินผลตอบแทนนั้นได้
- ค) บริษัทฯนำงบการเงินของบริษัทย่อยมารวมในการจัดทำงบการเงินรวมตั้งแต่วันที่บริษัทฯมีอำนาจในการควบคุมบริษัทย่อยจนถึงวันที่บริษัทฯสิ้นสุดการควบคุมบริษัทย่อยนั้น
- ง) งบการเงินของบริษัทย่อยได้จัดทำขึ้นโดยใช้นโยบายการบัญชีที่สำคัญเช่นเดียวกันกับของบริษัทฯ
- จ) ยอดคงค้างระหว่างบริษัทฯและบริษัทย่อย รายการค้าระหว่างกันที่มีสาระสำคัญได้ถูกตัดออกจากงบการเงินรวมนี้แล้ว
- ฉ) ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม คือ จำนวนกำไรหรือขาดทุนและสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยส่วนที่ไม่ได้เป็นของบริษัทฯ และแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของกำไรหรือขาดทุนรวมและส่วนของผู้ถือหุ้นในงบแสดงฐานะการเงินรวม

2.3 บริษัทฯจัดทำงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยแสดงเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมตามวิธีราคาทุน

3. มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่

มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เริ่มมีผลบังคับในปีบัญชีปัจจุบันและที่จะมีผลบังคับในอนาคตมีรายละเอียดดังนี้

ก) มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปีปัจจุบัน

บริษัทฯและบริษัทย่อยได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2558) และฉบับใหม่ที่ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2559 มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงถ้อยคำและคำศัพท์ การตีความและการให้แนวปฏิบัติทางการบัญชีกับผู้ใช้มาตรฐาน การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบต่ออย่างที่เป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของบริษัทฯและบริษัทย่อย

ข) มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้ในอนาคต

ในระหว่างปีปัจจุบัน สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2559) รวมถึงแนวปฏิบัติทางบัญชีฉบับใหม่จำนวนหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2560 มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงถ้อยคำและคำศัพท์ การตีความและการให้แนวปฏิบัติทางการบัญชีกับผู้ใช้มาตรฐาน

ฝ่ายบริหารของบริษัทฯและบริษัทย่อยเชื่อว่ามาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุงและแนวปฏิบัติทางบัญชีฉบับใหม่ จะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นทางการสำคัญต่อการเงินเมื่อนำมาถือปฏิบัติ อย่างไรก็ตาม มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีการเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญ สรุปได้ดังต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง งบการเงินเฉพาะกิจการ

มาตรฐานฉบับปรับปรุงนี้กำหนดทางเลือกเพิ่มเติมสำหรับการบันทึกบัญชีเงินลงทุนในบริษัทย่อย เงินลงทุนในการร่วมค้า และเงินลงทุนในบริษัทร่วม ในงบการเงินเฉพาะกิจการโดยเลือกบันทึกตามวิธีส่วนได้เสียได้ ตามที่อธิบายไว้ในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า ทั้งนี้ กิจการต้องใช้วิธีการบันทึกบัญชีเดียวกันสำหรับเงินลงทุนแต่ละประเภทและหากกิจการเลือกบันทึกเงินลงทุนดังกล่าวตามวิธีส่วนได้เสียในงบการเงินเฉพาะกิจการ กิจการต้องปรับปรุงรายการดังกล่าวโดยวิธีปรับย้อนหลัง

มาตรฐานฉบับดังกล่าวจะไม่มีผลกระทบต่อการเงินของบริษัทฯและบริษัทย่อย เนื่องจากฝ่ายบริหารได้พิจารณาแล้วว่า จะเลือกบันทึกเงินลงทุนดังกล่าวตามวิธีราคาทุนในงบการเงินเฉพาะกิจการตามเดิม

4. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

4.1 การรับรู้รายได้

รายได้จากการขายสินค้ารับรู้เมื่อได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนที่มีนัยสำคัญของความเป็นเจ้าของสินค้าให้กับผู้ซื้อแล้ว รายได้จากการขายแสดงมูลค่าตามราคาในใบกำกับสินค้าโดยไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับสินค้าที่ได้ส่งมอบหลังจากหักส่วนลดแล้ว

รายได้จากการให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม บริการอินเทอร์เน็ต บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจอินเทอร์เน็ตและบริการการจัดการรับรู้เมื่อได้ให้บริการแล้ว

รายได้จากการออกแบบและติดตั้งระบบสื่อสารและโทรคมนาคมพร้อมการจัดหาอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องรับรู้เป็นรายได้เมื่อได้ให้บริการแล้ว

รายได้จากการจำหน่ายบัตรโทรศัพท์ระหว่างประเทศรับรู้เมื่อได้ให้บริการแล้ว และรายได้จากการจำหน่ายบัตรดังกล่าวในส่วนที่ยังไม่ได้รับรู้รายได้จะบันทึกเป็นรายได้รอการตัดบัญชีในหนี้สินหมุนเวียน

ดอกเบี้ยรับถือเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้าง โดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง

เงินปันผลรับถือเป็นรายได้เมื่อบริษัทฯและบริษัทย่อยมีสิทธิในการรับเงินปันผล

4.2 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดหมายถึง เงินสดและเงินฝากธนาคาร และเงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูงซึ่งถึงกำหนดจ่ายคืนภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือนนับจากวันที่ได้มาและไม่มีข้อจำกัดในการเบิกใช้

4.3 ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นแสดงมูลค่าตามจำนวนมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ บริษัทฯและบริษัทย่อยบันทึกค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินจากลูกหนี้ไม่ได้ ซึ่งโดยทั่วไปพิจารณาจากประสบการณ์การเก็บเงินและการวิเคราะห์อายุหนี้

4.4 สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือแสดงมูลค่าตามราคาทุนโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (วิธีเฉพาะเจาะจงสำหรับสินค้าคงเหลือประเภทคอมพิวเตอร์) หรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า

4.5 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขาย

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนจะถูกจัดประเภทเป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขาย เมื่อมูลค่าตามบัญชีที่จะได้รับคืนส่วนใหญ่มาจากการขาย มิใช่มาจากการใช้สินทรัพย์นั้นต่อไป สินทรัพย์จะต้องมีไว้เพื่อขายในทันทีในสภาพปัจจุบันและการขายนั้นต้องมีความเป็นไปได้สูงมาก สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนดังกล่าวจะหยุดคิดค่าเสื่อมราคาทันที ณ วันที่การจัดประเภทเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขาย และจะวัดมูลค่าด้วยจำนวนที่ต่ำกว่าระหว่างมูลค่าตามบัญชีกับมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขาย

4.6 เงินลงทุน

ก) เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้าแสดงตามมูลค่ายุติธรรม การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์บันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

ข) เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายแสดงตามมูลค่ายุติธรรม การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์ดังกล่าวบันทึกในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จและจะบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนเมื่อได้จำหน่ายหลักทรัพย์นั้นออกไป นอกจากนี้บริษัทฯและบริษัทย่อยบันทึกผลขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน เมื่อฝ่ายบริหารใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาว่ามูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนดังกล่าวได้ลดลงอย่างมีสาระสำคัญหรือเป็นระยะเวลาานานหรือเมื่อมีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่า

มูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดคำนวณจากราคาเสนอซื้อหลังสุด ณ สิ้นวันทำการสุดท้ายของปี

- ค) เงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดถือเป็นเงินลงทุนทั่วไป ซึ่งแสดงในราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)
- ง) เงินลงทุนในบริษัทร่วมที่แสดงอยู่ในงบการเงินรวมแสดงมูลค่าตามวิธีส่วนได้เสีย
- จ) เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมที่แสดงอยู่ในงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า

มูลค่ายุติธรรมของหน่วยลงทุนคำนวณจากมูลค่าสินทรัพย์สุทธิของหน่วยลงทุน

บริษัทฯ ใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการคำนวณต้นทุนของเงินลงทุน

เมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุน ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับกับมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนจะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

4.7 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

บริษัทย่อยบันทึกมูลค่าเริ่มแรกของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนในราคาทุนซึ่งรวมต้นทุนการทำรายการ หลังจากนั้น บริษัทย่อยจะบันทึกอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

ค่าเสื่อมราคาของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนคำนวณจากราคาทุน โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ 5 - 24 ปี ค่าเสื่อมราคาของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนจะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดินในส่วนอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

บริษัทย่อยรับรู้ผลต่างระหว่างจำนวนเงินที่ได้รับสุทธิจากการจำหน่ายกับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงวดที่ตัดรายการอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนออกจากบัญชี

4.8 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และค่าเสื่อมราคา

ที่ดินแสดงมูลค่าตามราคาทุน อาคารและอุปกรณ์แสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่า

ค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์คำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณดังนี้

อาคาร	-	20 และ 24 ปี
ส่วนปรับปรุงอาคาร	-	5 - 12 ปี
ส่วนปรับปรุงสินทรัพย์เช่า	-	5 ปี
อุปกรณ์สำหรับให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม	-	3 - 15 ปี
อุปกรณ์สำหรับสื่อสารด้วยดาวเทียม	-	5 ปี
เครื่องมือและอุปกรณ์	-	3 และ 5 ปี
เครื่องตกแต่ง และอุปกรณ์สำนักงาน	-	3 และ 5 ปี
ยานพาหนะ	-	5 ปี

ค่าเสื่อมราคาจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสําหรับที่ดินและสินทรัพย์ระหว่างติดตั้ง

บริษัทฯและบริษัทย่อยตัดรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ออกจากบัญชี เมื่อจำหน่ายสินทรัพย์หรือคาดว่า จะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากการใช้หรือการจำหน่ายสินทรัพย์ รายการผลกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ จะรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนเมื่อบริษัทฯและบริษัทย่อยตัดรายการสินทรัพย์นั้นออกจากบัญชี

4.9 ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าและค่าตัดจำหน่าย

ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าแสดงตามราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสม ค่าตัดจำหน่ายคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามระยะเวลาเช่า 30 ปี ค่าตัดจำหน่ายจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

4.10 รายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทฯและบริษัทย่อยหมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุม บริษัทฯและบริษัทย่อย หรือถูกบริษัทฯและบริษัทย่อยควบคุมไม่ว่าจะเป็นโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัทฯและบริษัทย่อย

นอกจากนี้บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายถึงบริษัทร่วมและบุคคลหรือกิจการที่มีสิทธิออกเสียงโดยทางตรงหรือทางอ้อมซึ่งทำให้มีอิทธิพลอย่างเป็นทางการสำคัญต่อบริษัทฯและบริษัทย่อย ผู้บริหารสำคัญ กรรมการหรือพนักงานของบริษัทฯและบริษัทย่อย ที่มีอำนาจในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานของบริษัทฯและบริษัทย่อย

4.11 สัญญาเช่าระยะยาว

สัญญาเช่าอุปกรณ์ที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปให้กับผู้เช่า ถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินจะบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่าหรือมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะบันทึกเป็นหนี้สินระยะยาว ส่วนดอกเบี้ยจ่ายจะบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนตลอดอายุของสัญญาเช่า สินทรัพย์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ที่เช่า

สัญญาเช่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ไม่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน จำนวนเงินที่จ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงานรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุนตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า

4.12 เงินตราต่างประเทศ

บริษัทฯ แสดงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นสกุลเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของบริษัทฯและบริษัทย่อย

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินซึ่งอยู่ในสกุลเงินตราต่างประเทศได้แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

กำไรและขาดทุนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยนได้รวมอยู่ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

4.13 การด้อยค่าของสินทรัพย์

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทฯและบริษัทย่อยจะทำการประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ของบริษัทฯและบริษัทย่อยหากมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์ดังกล่าวอาจด้อยค่า บริษัทฯและบริษัทย่อยรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าเมื่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์มีมูลค่าต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ทั้งนี้มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนหมายถึงมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายของสินทรัพย์หรือมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์แล้วแต่ราคาใดจะสูงกว่า

บริษัทฯและบริษัทย่อยจะรับรู้รายการขาดทุนจากการด้อยค่าเป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

4.14 ผลประโยชน์พนักงาน

ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยรับรู้เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส และเงินสมทบกองทุนประกันสังคมเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

ผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน

โครงการสมทบเงิน

บริษัทฯ บริษัทย่อย และพนักงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานจ่ายสะสมและเงินที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยจ่ายสมทบให้เป็นรายเดือน สิทธิประโยชน์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกจากสิทธิประโยชน์ของบริษัทฯ และบริษัทย่อย เงินที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยจ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในปีที่เกิดรายการ

โครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีภาระสำหรับเงินชดเชยที่ต้องจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อออกจากงานตามกฎหมายแรงงาน ซึ่งบริษัทฯ และบริษัทย่อยถือว่าเงินชดเชยดังกล่าวเป็นโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานสำหรับพนักงาน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยคำนวณหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน โดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) โดยผู้เชี่ยวชาญอิสระได้ทำการประเมินภาระผูกพันดังกล่าวตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

ผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามคณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานจะรับรู้ทันทีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

4.15 ประมาณการหนี้สิน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะบันทึกประมาณการหนี้สินไว้ในบัญชีเมื่อภาระผูกพันซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีตได้เกิดขึ้นแล้ว และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อยจะเสียทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจไปเพื่อปลดปล่อยภาระผูกพันนั้น และบริษัทฯ และบริษัทย่อยสามารถประมาณมูลค่าภาระผูกพันนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ

4.16 หุ้นกู้ซื้อคืน

หุ้นกู้ซื้อคืนแสดงมูลค่าในงบแสดงฐานะการเงินด้วยราคาทุนเป็นรายการหักจากส่วนของผู้ถือหุ้นทั้งหมด หากราคาขายของหุ้นกู้ซื้อคืนสูงกว่าราคาซื้อของหุ้นกู้ซื้อคืน บริษัทฯจะรับรู้ผลต่างเข้าบัญชีส่วนเกินมูลค่าหุ้นกู้ซื้อคืนและหากราคาขายของหุ้นกู้ซื้อคืนต่ำกว่าราคาซื้อของหุ้นกู้ซื้อคืน บริษัทฯจะนำผลต่างหักจากส่วนเกินมูลค่าหุ้นกู้ซื้อคืนให้หมดไปก่อน แล้วจึงนำผลต่างที่เหลืออยู่ไปหักจากบัญชีกำไรสะสม

4.17 ภาษีเงินได้

ภาษีเงินได้ประกอบด้วยภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้ปัจจุบัน

บริษัทฯและบริษัทย่อยบันทึกภาษีเงินได้ปัจจุบันตามจำนวนที่คาดว่าจะจ่ายให้กับหน่วยงานจัดเก็บภาษีของรัฐ โดยคำนวณจากกำไรทางภาษีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายภาษีอากร

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

บริษัทฯและบริษัทย่อยบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างราคาตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินที่เกี่ยวข้องนั้น โดยใช้อัตราภาษีที่มีผลบังคับใช้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

บริษัทฯและบริษัทย่อยรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ แต่รับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี รวมทั้งผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ในจำนวนเท่าที่มีความเป็นไปได้ก่อนข้างแน่ที่บริษัทฯและบริษัทย่อยจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้นั้น

บริษัทฯและบริษัทย่อยจะทบทวนมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทุกสิ้นรอบระยะเวลารายงานและจะทำการปรับลดมูลค่าตามบัญชีดังกล่าว หากมีความเป็นไปได้ก่อนข้างแน่ว่าบริษัทฯและบริษัทย่อยจะไม่มีกำไรทางภาษีเพียงพอต่อการนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้ประโยชน์

บริษัทฯและบริษัทย่อยจะบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นหากภาษีที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับรายการที่ได้บันทึกโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น

4.18 การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรม หมายถึง ราคาที่คาดว่าจะได้รับจากการขายสินทรัพย์หรือเป็นราคาที่จะต้องจ่ายเพื่อโอนหนี้สินให้ผู้อื่น โดยรายการดังกล่าวเป็นรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (ผู้ร่วมในตลาด) ณ วันที่วัดมูลค่า บริษัทฯและบริษัทย่อยใช้ราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกำหนดให้ต้องวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ยกเว้นในกรณีที่ไม่มีตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มีลักษณะเดียวกันหรือไม่สามารถหาราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องได้ บริษัทฯและบริษัทย่อยจะประมาณมูลค่ายุติธรรมโดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าที่เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ และพยายามใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่จะวัดมูลค่ายุติธรรมนั้นให้มากที่สุด

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมที่ใช้วัดมูลค่าและเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินในงบการเงินแบ่งออกเป็นสามระดับตามประเภทของข้อมูลที่นำมาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

ระดับ 1 ใช้ข้อมูลราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง

ระดับ 2 ใช้ข้อมูลอื่นที่สามารถสังเกตได้ของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางตรงหรือทางอ้อม

ระดับ 3 ใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินในอนาคตที่กิจการประมาณขึ้น

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทฯและบริษัทย่อยจะประเมินความจำเป็นในการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมสำหรับสินทรัพย์และหนี้สินที่ถืออยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่มีการวัดมูลค่ายุติธรรมแบบเกิดขึ้นประจำ

5. การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ

ในการจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการในเรื่องที่มีความไม่แน่นอนเสมอ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อจำนวนเงินที่แสดงในงบการเงินและต่อข้อมูลที่แสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณการไว้ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการที่สำคัญมีดังนี้

สัญญาเช่า

ในการพิจารณาประเภทของสัญญาเช่าว่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าทางการเงิน ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินเงื่อนไขและรายละเอียดของสัญญาเพื่อพิจารณาว่าบริษัทฯและบริษัทย่อยได้โอนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ในสินทรัพย์ที่เช่าดังกล่าวแล้วหรือไม่

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้

ในการประมาณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากลูกหนี้แต่ละราย โดยคำนึงถึงประสบการณ์การเก็บเงินในอดีต อายุของหนี้ที่คงค้างและสภาวะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในขณะนั้น เป็นต้น

ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน

บริษัทฯ จะตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนทั่วไป เมื่อมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนดังกล่าวได้ลดลงอย่างมีสาระสำคัญและเป็นระยะเวลานานหรือเมื่อมีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่า การที่จะสรุปว่าเงินลงทุนดังกล่าวได้ลดลงอย่างมีสาระสำคัญหรือเป็นระยะเวลานานหรือไม่นั้นจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์และค่าเสื่อมราคา

ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องทำการประมาณอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือเมื่อเลิกใช้งานของอาคารและอุปกรณ์ และต้องทบทวนอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือใหม่หากมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น

นอกจากนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องสอบทานการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ในแต่ละช่วงเวลาและบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าหากคาดว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์รายได้และค่าใช้จ่ายในอนาคตซึ่งเกี่ยวข้องกับสินทรัพย์นั้น

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและขาดทุนทางภาษีที่ไม่ได้ใช้เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวและขาดทุนนั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อยควรรับรู้จำนวนสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นจำนวนเท่าใด โดยพิจารณาถึงจำนวนกำไรทางภาษีที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตในแต่ละช่วงเวลา

ผลประโยชน์หลังออกจากรางานของพนักงานตามโครงการผลประโยชน์

หนี้สินตาม โครงการผลประโยชน์หลังออกจากรางานของพนักงานประมาณขึ้นตามหลักคณิตศาสตร์ ประกันภัย ซึ่งต้องอาศัยข้อสมมติฐานต่าง ๆ ในการประมาณการนั้น เช่น อัตราคิดลด อัตราการขึ้นเงินเดือน ในอนาคต อัตราภาวะ และอัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน เป็นต้น

คดีฟ้องร้อง

บริษัทฯและบริษัทย่อยมีหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากการถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย ซึ่งฝ่ายบริหารของ บริษัทฯและบริษัทย่อยได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินผลของคดีที่ถูกฟ้องร้องแล้วและเชื่อมั่นว่าจะไม่มี ความเสียหายเกิดขึ้นจึงไม่ได้บันทึกประมาณการหนี้สินดังกล่าว ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

6. รายการธุรกิจกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

รายละเอียดความสัมพันธ์ที่บริษัทฯและบริษัทย่อยมีกับบุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัทฯและ บริษัทย่อยหรือถูกควบคุม โดยบริษัทฯและบริษัทย่อยไม่ว่าจะเป็น โดยตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การ ควบคุมเดียวกันกับบริษัทฯและบริษัทย่อยมีดังนี้

ชื่อกิจการ	ลักษณะความสัมพันธ์
บริษัทย่อย	กลุ่มบริษัทที่บริษัทฯมีอำนาจในการกำหนดนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานเพื่อให้ได้รับประโยชน์จากกิจกรรมต่างๆของบริษัทเหล่านั้น
กองทุนรวม โครงสร้างพื้นฐานบรอดแบนด์ อินเทอร์เน็ต จัสมิน (“JASIF”)	บริษัทร่วม
บริษัท พรีเมียม เรียด เอสเตท จำกัด	บริษัทร่วม
กลุ่มโมโน	มีกรรมกรร่วมกัน

ในระหว่างปี บริษัทฯและบริษัทย่อยมีรายการธุรกิจที่สำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รายการธุรกิจดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าและเกณฑ์ตามที่ตกลงกันระหว่างบริษัทฯ บริษัทย่อยและบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันเหล่านั้น ซึ่งเป็นไปตามปกติธุรกิจโดยสามารถสรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		นโยบายการกำหนดราคา
	2559	2558	
รายการธุรกิจกับบริษัทร่วม			
รายได้จากการขายทรัพย์สิน	5,131	49,869	ราคาตามสัญญา (หมายเหตุ 28)
ค่าบริการอื่นรับ	206	154	ราคาตามสัญญาหรือราคาที่เกิดการคิดกับลูกค้ารายอื่น
ดอกเบี้ยรับ	6	68	ร้อยละ 2 ต่อปี
ค่าเช่าอุปกรณ์และโครงสร้าง	4,110	3,280	ราคาตามสัญญา (หมายเหตุ 28)
รายการธุรกิจกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน			
รายได้จากการขายและการบริการ	32	37	ราคาตามสัญญาหรือราคาที่เกิดการคิดกับลูกค้ารายอื่น
ค่าเช่าและค่าบริการอื่นรับ	58	59	ราคาตามสัญญาหรือราคาที่เกิดการคิดกับลูกค้ารายอื่น
ต้นทุนขายและบริการ	1	1	ราคาตามสัญญา
ค่าใช้จ่ายอื่น	29	30	ราคาตามสัญญาหรือราคาที่เกิดการคิดกับลูกค้ารายอื่น

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		นโยบายการกำหนดราคา
	2559	2558	
รายการธุรกิจกับบริษัทย่อย			
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)			
ค่าจัดการรับ	524	509	ราคาตามสัญญา
ค่าเช่าและค่าบริการอื่นรับ	43	111	ราคาตามสัญญาหรือราคาที่เกิดการคิดกับลูกค้ารายอื่น
ดอกเบี้ยรับ	3	6	อ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารพาณิชย์ บวกร้อยละ 0.5
ค่าใช้จ่ายอื่น	30	29	ราคาตามสัญญา
ดอกเบี้ยจ่าย	282	327	ร้อยละ 1.8 ถึง 2.0 ต่อปี

ยอดคงค้างระหว่างบริษัทฯ บริษัทย่อยและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีรายละเอียดดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 9)				
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน				
กลุ่มโมโน	24	23	-	-
ลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 9)				
บริษัทย่อย				
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				
บริษัทร่วม				
JASIF	48	34	-	-
รวม	48	34	187	144
หัก: ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	-	-	(16)	(16)
รวมลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน - สุทธิ	48	34	171	128
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัทย่อย				
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				
บริษัทร่วม				
JASIF	-	3,850	-	-
รวม	-	3,850	106	408
หัก: ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	-	-	(6)	(6)
รวมเงินให้กู้ยืมระยะสั้น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน - สุทธิ	-	3,850	100	402
ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 28.ข)				
บริษัทร่วม				
JASIF	817	817	-	-
เงินปันผลค้างรับจากบริษัทย่อย				
บริษัทย่อย				
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				
	-	-	701	861

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 17)				
บริษัทย่อย	-	-	411*	31
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				
บริษัทร่วม				
บริษัท พรีเมียม เรียด เอสเตท จำกัด	4	4	-	-
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน				
กลุ่ม โม โน	4	6	-	-
รวมเจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	8	10	411	31

* ในระหว่างปี บริษัทฯ ได้รับเงินทอนจากบริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน) (“เจทีเอส”) จำนวน 530 ล้านบาท และได้จ่ายชำระคืนเต็มจำนวนแล้ว

เงินกู้ยืมระยะสั้น - บริษัทย่อย

บริษัทย่อย	-	-	8,696	17,638
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				

เงินรับล่วงหน้าสำหรับทรัพย์สินที่จะส่งมอบ

ในอนาคต - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 28.ก)

บริษัทร่วม				
JASIF	-	5,131	-	-

สำรองการประกันรายได้ค่าเช่า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน

(หมายเหตุ 28.ค)

บริษัทร่วม				
JASIF	15,517	15,466	-	-

ในระหว่างปี 2559 เงินให้กู้ยืมระยะสั้นและเงินกู้ยืมระยะสั้นระหว่างบริษัทฯ บริษัทย่อยและกิจการที่เกี่ยวข้องกันมีการเคลื่อนไหวดังต่อไปนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม			
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่	การเคลื่อนไหวในระหว่างปี		ยอดคงเหลือ ณ วันที่
	31 ธันวาคม 2558	เพิ่มขึ้น	ลดลง	31 ธันวาคม 2559
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัทรวม				
JASIF (หมายเหตุ 28.ฉ)	3,850	-	(3,850)	-

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่	การเคลื่อนไหวในระหว่างปี		ยอดคงเหลือ ณ วันที่
	31 ธันวาคม 2558	เพิ่มขึ้น	ลดลง	31 ธันวาคม 2559
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัทย่อย				
บริษัท อควิเมนต์ จำกัด	100	-	-	100
บริษัท แจส โมบาย บรอดแบนด์ จำกัด	302	-	(302)	-
บริษัท จัสมิน สมาร์ทช้อปปิ้ง จำกัด	6	-	-	6
รวม	408	-	(302)	106
หัก: ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(6)	-	-	(6)
สุทธิ	402	-	(302)	100

เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทย่อย

บริษัทย่อย				
บริษัท เอเซียส รีเจนแนล เซอร์วิส จำกัด	-	270	-	270
บริษัท พรีเมียม แอสเซท จำกัด	-	400	-	400
บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)	17,638	6,680	(17,052)	7,266
บริษัท ทริปเปิลที อินเทอร์เน็ต จำกัด	-	760	-	760
รวม	17,638	8,110	(17,052)	8,696

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทย่อยมีเงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่ JASIF เป็นจำนวนเงิน 3,850 ล้านบาท โดยมีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2 ต่อปี ซึ่งในระหว่างปีปัจจุบัน บริษัทย่อยได้รับชำระคืนจาก JASIF เต็มจำนวนแล้ว

คำตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานให้แก่กรรมการและผู้บริหาร ดังต่อไปนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ผลประโยชน์ระยะสั้น	201	209	49	49
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน	18	18	4	3
รวม	219	227	53	52

การรับประกันกับบริษัทย่อย

บริษัทฯมีภาระจากการรับประกันให้กับบริษัทย่อยตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 33.3 ข)

7. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
เงินสด	7	8	-	-
เงินฝากธนาคาร	2,149	6,254	618	593
ตัวแลกเปลี่ยน	326	1,618	-	787
รวม	2,482	7,880	618	1,380

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 เงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากประจำ และตัวแลกเปลี่ยนของบริษัทฯและบริษัทย่อยมีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.10 ถึง 2.00 ต่อปี (2558: ร้อยละ 0.10 ถึง 1.80 ต่อปี) และเฉพาะของบริษัทฯมีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.25 ถึง 1.00 ต่อปี (2558: ร้อยละ 0.25 ถึง 1.10 ต่อปี)

8. เงินลงทุนชั่วคราว - เงินฝากธนาคาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯมีเงินลงทุนในหน่วยลงทุนในกองทุนเปิดตราสารหนี้ จำนวน 250 ล้านบาท วัตถุประสงค์ด้วยมูลค่าอายุฉัตรกรรมในระดับชั้นที่ 2 ซึ่งเป็นการใช้ข้อมูลอื่นที่สามารถสังเกตได้ของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ไม่ว่าจะ เป็นข้อมูลทางตรงหรือทางอ้อม มูลค่าอายุฉัตรกรรมของเงินลงทุนในหน่วยลงทุนดังกล่าวคำนวณโดยใช้ราคามูลค่าสินทรัพย์สุทธิของหน่วยลงทุนที่ประกาศโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน

เงินลงทุนชั่วคราว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ได้รวมเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำของบริษัทฯและบริษัทย่อยเป็นจำนวนเงินรวมประมาณ 16 ล้านบาท (2558: 440 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทฯเป็นจำนวนเงินประมาณ 0.1 ล้านบาท (2558: 0.1 ล้านบาท) ซึ่งบริษัทฯและบริษัทย่อยได้นำไปค้ำประกันวงเงินสินเชื่อ

9. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 6)	24	23	-	-
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	3,567	3,540	60	61
ลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 6)	48	34	187	144
ลูกหนี้อื่น - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	81	116	-	-
รวม	3,720	3,713	247	205
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(700)	(625)	(76)	(77)
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - สุทธิ	3,020	3,088	171	128

ยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 แยกตามอายุลูกหนี้ที่คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระสรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

อายุหนี้ค้างชำระ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	6	7	-	-
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 3 เดือน	14	15	-	-
มากกว่า 3 - 6 เดือน	1	1	-	-
มากกว่า 6 - 12 เดือน	3	-	-	-
รวม (หมายเหตุ 6)	24	23	-	-
กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	120	166	-	-
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 3 เดือน	149	159	-	-
มากกว่า 3 - 6 เดือน	62	120	-	-
มากกว่า 6 - 12 เดือน	79	82	-	-
มากกว่า 12 เดือน	3,157	3,013	60	61
รวม	3,567	3,540	60	61
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(700)	(625)	(60)	(61)
สุทธิ	2,867	2,915	-	-
ลูกหนี้การค้า - สุทธิ	2,891	2,938	-	-

ในปี 2559 บริษัทย่อยตัดลูกหนี้การค้าออกจากบัญชีเป็นหนี้สูญไปเป็นจำนวนประมาณ 172 ล้านบาท (2558: 66 ล้านบาท)

ยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้าของบริษัท จัสมิน ซัมมาริน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (“เจเอสทีซี”) จำนวน 2,518 ล้านบาท (2558: 2,518 ล้านบาท) เป็นลูกหนี้การค้าจากการให้บริการภายใต้สัญญาร่วมลงทุนระหว่าง เจเอสทีซี และบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) ซึ่งเป็นบริษัทผู้ให้สัมปทาน ทีโอทีได้ระงับการจ่ายชำระยอดคงค้างไว้ตั้งแต่เดือนกันยายน 2551 จนถึงวันที่ 4 ตุลาคม 2554 (วันที่สิ้นสุดสัญญาร่วมลงทุน) เนื่องจากทีโอทียังมีข้อโต้แย้งในวิธีการคำนวณอัตราส่วนแบ่งรายได้กับเจเอสทีซี ดังนั้นเพื่อให้เป็นที่ยุติในเรื่องการชำระส่วนแบ่งรายได้ตามสัญญาร่วมลงทุนดังกล่าว เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2557 เจเอสทีซีจึงนำเรื่องดังกล่าวเสนอเป็นข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักกระงับข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อวินิจฉัยเรื่องดังกล่าว ต่อมาเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2559 ทีโอทียื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้เจเอสทีซีคืนเงินส่วนแบ่งรายได้ที่ได้รับเกินตามสัญญาร่วมลงทุนเดียวกันนี้ พร้อมเรียกค่าเสียหายโอกาส เป็นจำนวนรวมประมาณ 9,931 ล้านบาท โดยเจเอสทีซียื่นคำคัดค้านต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการแล้ว ขณะนี้ข้อพิพาทอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาของสถาบันอนุญาโตตุลาการ

นอกจากนี้ เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2559 ทีโอทียื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัท ไทย ลอจิสติกส์ เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (“ทีแอลดีที”) และเจเอสทีซี ร่วมกันหรือแทนกันชำระค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงหรือจัดหาอุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายในการอบรมต่างประเทศ รวมทั้งค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ย และค่าเสียหายโอกาสในการประกอบธุรกิจ ตามสัญญาร่วมลงทุน และข้อตกลงต่อท้ายสัญญาร่วมลงทุนดังกล่าว จำนวนรวมประมาณ 258 ล้านบาท ขณะนี้ข้อพิพาทอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาของสถาบันอนุญาโตตุลาการ

อย่างไรก็ตาม ฝ่ายบริหารและที่ปรึกษากฎหมายของเจเอสทีซีและทีแอลดีทีเชื่อว่าได้ปฏิบัติตามสัญญาร่วมลงทุนดังกล่าวถูกต้องและครบถ้วน

นอกจากนี้ บริษัทยังมีลูกหนี้อื่นจำนวน 47 ล้านบาท และเงินปันผลค้างรับจำนวน 401 ล้านบาท ซึ่งค้างรับจากเจเอสทีซี และคงค้างอยู่ในบัญชีเป็นระยะเวลานาน

เจเอสทีซีและทีแอลดีทีได้โอนสิทธิเรียกร้องในการรับเงินส่วนแบ่งรายได้จากทีโอที ภายใต้สัญญาร่วมลงทุนดังกล่าวเพื่อค้ำประกันเงินกู้ยืมระยะยาวของเจเอสทีซีตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 18

10. ลูกหนี้ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้

เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2551 บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) (“ทีทีแอนด์ที”) ได้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการต่อศาลล้มละลายกลางเพื่อวัตถุประสงค์ในการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ และเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2552 ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งแต่งตั้งให้บริษัท พี แพลนเนอร์ จำกัด เป็นผู้ทำแผนฟื้นฟูกิจการ และในวันที่ 11 สิงหาคม 2553 ที่ประชุมเจ้าหนี้ได้มีมติพิเศษเห็นชอบด้วยแผนการฟื้นฟูกิจการ ต่อมาในวันที่ 5 ตุลาคม 2553 เจ้าหนี้หลายรายรวมถึงบริษัทย่อยได้ยื่นคำร้องคัดค้านแผนฟื้นฟูกิจการต่อศาลล้มละลายกลาง อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2553 ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการของ ทีทีแอนด์ที ในระหว่างปี 2554 บริษัทย่อยได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการดังกล่าวต่อศาลฎีกา ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา

ตามแผนฟื้นฟูกิจการของทีทีแอนด์ที บริษัทย่อยจะได้รับชำระหนี้คืนทั้งในส่วนของเงินต้นและดอกเบี้ยค้างชำระ โดยกำหนดชำระคืนเป็นเงินสดและหุ้นสามัญของทีทีแอนด์ทีตามระยะเวลาและเงื่อนไขที่ระบุไว้ในแผนฟื้นฟูกิจการ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทย่อยมียอดคงเหลือของลูกหนี้ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้จากทีทีแอนด์ทีจำนวน 54 ล้านบาท ซึ่งตามเงื่อนไขที่กำหนดในแผนฟื้นฟูกิจการของทีทีแอนด์ที บริษัทย่อยจะได้รับชำระคืนยอดคงเหลือดังกล่าวทั้งจำนวนเป็นเงินสดในวันทำการสุดท้ายของไตรมาสที่หนึ่งของปี 2558 อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2559 ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของทีทีแอนด์ทีเด็ดขาดแล้ว เพื่อความระมัดระวัง บริษัทย่อยจึงบันทึกค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับยอดคงเหลือของลูกหนี้จากทีทีแอนด์ทีเต็มจำนวนในปีปัจจุบัน

นอกจากนี้ตามแผนฟื้นฟูกิจการดังกล่าวได้ระบุว่าชำระยอดคงค้างระหว่างบริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน) (“ทริปเปิลที”) ให้แก่ทีทีแอนด์ทีในปี 2552 โดยวิธีการ โอนตัวสัญญาใช้เงินจำนวน 707 ล้านบาท ซึ่งทีทีแอนด์ทีเป็นผู้ส่งจ่าย และบริษัท ทีที แอนด์ ที ซับสไครเบอร์ เซอร์วิสเชส จำกัด (“ทีทีแอนด์ทีเอสเอส”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของทีทีแอนด์ที ได้สละหลังเพื่อโอนตัวสัญญาใช้เงินดังกล่าวให้แก่ทริปเปิลที และการแสดงเจตนาของการหักกลบลบหนี้กับทีทีแอนด์ทีโดยการใช้สิทธิเรียกร้องในการชำระหนี้ที่ทีทีแอนด์ทีค้างชำระจำนวน 170 ล้านบาทกับทีทีแอนด์ทีเอสเอส และทีทีแอนด์ทีเอสเอสได้โอนสิทธิดังกล่าวให้แก่ทริปเปิลทีมาหักกลบลบหนี้กับหนี้ที่ทริปเปิลทีติดค้างอยู่กับทีทีแอนด์ทีว่าเป็นการชำระหนี้ที่ไม่ต้องตรงตามความประสงค์แห่งสัญญาและถือเป็นการชำระหนี้อื่น ไม่มีผลสมบูรณ์ เนื่องจากการชำระหนี้ที่ทริปเปิลทีจะต้องชำระค่าบริการวางรายนั้นต้องสอดคล้องกับข้อตกลงตามที่กำหนดไว้ในสัญญาสัมปทานที่ทีทีแอนด์ทีมีมาอยู่ก่อน กล่าวคือทริปเปิลทีจะต้องทำการชำระหนี้ไปยังทีโอทีโดยตรงเสียก่อน แล้วทีโอทีจึงทำการจัดสรรชำระหนี้ตามอัตราส่วนแบ่งรายได้ที่ตกลงไว้ในสัญญาสัมปทานให้แก่ทีทีแอนด์ที ดังนั้นการที่ทริปเปิลทีทำการชำระหนี้ที่มีใช้ด้วยเงินสด เช่น บรรดาสิทธิเรียกร้องหรือตัวสัญญาใช้เงิน และ/หรือ ชำระหนี้โดยตรงให้แก่ทีทีแอนด์ทีนั้น ย่อมถือเป็นการชำระหนี้ที่ไม่ต้องตรงตามความประสงค์แห่งสัญญา และถือเป็นการชำระหนี้อื่น ไม่มีผลสมบูรณ์

เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2554 บริษัท พี แพลนเนอร์ จำกัด ในฐานะผู้บริหารแผนฟื้นฟูกิจการของทีทีแอนด์ที ในขณะนั้น ได้มีหนังสือบอกกล่าวไม่ยอมรับสิทธิอันเกิดจากการกระทำที่ไม่ถูกต้องตามสัญญา เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2554 ทริปเปิลทีจึงได้ยื่นคำร้องต่อศาลล้มละลายกลางเพื่อขอให้ศาลสั่งว่าการกระทำของผู้บริหารแผนดังกล่าวเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2555 ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งไม่เห็นด้วยกับคำร้องของทริปเปิลที เนื่องจากศาลเห็นว่าทริปเปิลทียื่นคำร้องไม่ถูกต้อง เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2555 ทริปเปิลทีได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อศาลฎีกา ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา

อย่างไรก็ตาม บริษัทที่ปรึกษากฎหมายของทริปเปิลทีได้แสดงความเห็นว่าการที่ทริปเปิลทีได้ชำระหนี้ค่าบริการวางจระเข้ค้างชำระตามสัญญาการให้บริการวางจระเข้ให้กับทีทีแอนด์ทีโดยตรง เนื่องจากวิธีการชำระเงินให้แก่ทีโอที่เกิดเหตุขัดข้องขึ้นนั้น ทริปเปิลทีสามารถกระทำได้นี้เนื่องจากทีทีแอนด์ทีเป็นคู่สัญญาที่มีนิติสัมพันธ์กับทริปเปิลทีโดยตรง การที่ทริปเปิลทีได้ชำระค่าบริการวางจระเข้โดยการสลักหลังและโอนตั๋วสัญญาใช้เงินให้ทีทีแอนด์ทีตามที่กล่าวข้างต้นถือได้ว่าทีทีแอนด์ทีเป็นทั้งผู้ออกและผู้ทรงตั๋วสัญญาใช้เงินในเวลาเดียวกัน ดังนั้นสิทธิและความรับผิดชอบในหนี้ตามตั๋วสัญญาใช้เงินนั้นตกอยู่กับบุคคลเดียวกันและเคลื่อนกลิ้งกัน ซึ่งมีผลทำให้หนี้ตามตั๋วสัญญาใช้เงินและหนี้ค่าบริการค้างชำระเป็นอันระงับสิ้นไปด้วยจำนวนที่เท่ากับมูลค่าตามตั๋วสัญญาใช้เงินดังกล่าว และการที่ทริปเปิลทีได้แสดงเจตนาขอหักกลบลบหนี้กับทีทีแอนด์ทีโดยการโอนสิทธิเรียกร้องในมูลหนี้การค้ำที่ทริปเปิลทีโอนมาจากทีทีแอนด์ทีเอสเอสตามที่กล่าวข้างต้น ทริปเปิลทีจึงมีฐานะเป็นลูกหนี้และเจ้าหนี้ของทีทีแอนด์ทีในเวลาเดียวกัน ทีทีแอนด์ทีกับทริปเปิลทีจึงมีความผูกพันซึ่งกันและกันโดยมูลหนี้อันมีวัตถุประสงค์เป็นหนี้เงินอย่างเดียวกัน ทริปเปิลทีจึงมีสิทธิโดยชอบที่จะแสดงเจตนาขอหักกลบลบหนี้กับทีทีแอนด์ทีเพียงเท่ากับจำนวนที่ตรงกันในมูลหนี้ทั้งสองฝ่าย

นอกจากนี้ในแผนฟื้นฟูกิจการได้ระบุว่าผู้ทำแผนมีอำนาจไม่ยอมรับสิทธิตามสัญญาให้บริการวางจระเข้รวมทั้งสัญญาและ/หรือบันทึกข้อตกลงฉบับแก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับและข้อตกลงเกี่ยวกับอัตราค่าบริการวางจระเข้ทุกฉบับตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 33.4 ข) ตามมาตรา 90/40 หรือ 90/41 ทวิของพระราชบัญญัติล้มละลาย อย่างไรก็ตามบริษัทที่ปรึกษากฎหมายของทริปเปิลทีได้ให้ความเห็นว่าการใช้สิทธิดังกล่าวของผู้ทำแผนจะไม่มีผลย้อนหลังต่อสิทธิและหน้าที่ตามสัญญาดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารของทริปเปิลทีเชื่อว่ากรณีดังกล่าวข้างต้น ทริปเปิลทีได้ทำถูกต้องตามความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของทริปเปิลทีแล้ว ทริปเปิลทีจึงไม่ได้สะท้อนเรื่องดังกล่าวข้างต้นไว้ในงบการเงิน

11. เงินลงทุนในบริษัทย่อย

11.1 เงินลงทุนในบริษัทย่อยตามที่แสดงในงบการเงินเฉพาะกิจการมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ชื่อบริษัท	ทุนเรียกชำระแล้ว		ราคาทุน		เงินปันผลรับระหว่างปี	
	2559	2558	2559	2558	2559	2558
	บริษัท จัสมิน ซัมมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	1,550	1,550	1,946	1,946	-
บริษัท อควิเมนต์ จำกัด	760	760	760	760	8,924	12,477
บริษัท แจส โมบาย บรอดแบนด์ จำกัด	20	350	852	350	-	-
บริษัท ที.เจ.พี. เอ็นจิเนียริง จำกัด	200	200	160	160	-	-
บริษัท จัสมิน สมาร์ทช้อปปิ้ง จำกัด	110	110	110	110	-	-
บริษัท คอมพิวเตอร์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด	260	260	100	100	-	-
บริษัท โมบายล์ คอมมิวนิเคชั่น เซอร์วิสเอส จำกัด	100	100	70	70	-	-
บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน)	706	706	58	58	23	-
บริษัท ทรี บีบี จำกัด	52	52	52	52	-	-
บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต เน็ต โอเวอร์ซีส์ จำกัด	115	115	46	46	-	-
บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด	15	15	7	7	-	7
บริษัท แจงวัฒนะ แพลตฟอร์ม จำกัด	0.1	0.1	-	-	-	-
			4,161	3,659	8,947	12,484
หัก: ค่าเพื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน			(1,199)	(367)		
รวมเงินลงทุนในบริษัทย่อย - สุทธิ			2,962	3,292		

เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2558 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯ ครั้งที่ 6/2558 มีมติให้บริษัทฯ จัดตั้งบริษัท แจส โมบาย บรอดแบนด์ จำกัด (“แจส โมบาย”) โดยบริษัทฯ ลงทุนในหุ้นสามัญทั้งหมดของแจส โมบาย รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 34,998,950 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท (เรียกชำระเต็มมูลค่าแล้ว)

ต่อมาในเดือนมกราคม 2559 แจส โมบาย ได้เพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 465 ล้านบาท (เรียกชำระเต็มมูลค่าแล้ว) และ 1,500 ล้านบาท (เรียกชำระแล้วร้อยละ 25) ซึ่งมีผลทำให้ทุนจดทะเบียนเพิ่มขึ้นเป็น 20,000 ล้านบาท (500 ล้านบาท มูลค่าหุ้นละ 10 บาท เรียกชำระเต็มมูลค่าแล้ว และ 1,500 ล้านบาท มูลค่าหุ้นละ 10 บาท เรียกชำระแล้วร้อยละ 25) แจส โมบาย ได้จดทะเบียนเพิ่มทุนดังกล่าวกับกระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2559

อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2559 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 3/2559 ของแจส โมบาย ได้มีมติอนุมัติให้ลดทุนจดทะเบียนจำนวน 15,000 ล้านบาทเพื่อคืนทุนให้กับผู้ถือหุ้น ซึ่งมีผลทำให้ทุนจดทะเบียนของแจส โมบาย ลดลงเป็น 5,000 ล้านบาท (500 ล้านบาท มูลค่าหุ้นละ 10 บาท เรียกชำระแล้วร้อยละ 25) แจส โมบาย ได้จดทะเบียนลดทุนดังกล่าวกับกระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2559 บริษัทฯ ได้รับเงินคืนทุน และบันทึกลดราคาทุนของเงินลงทุนในแจส โมบาย จากการคืนทุนดังกล่าวแล้ว

ต่อมาเมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2559 และ 18 สิงหาคม 2559 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 5/2559 และ ครั้งที่ 6/2559 ของแอสโมบายมีมติอนุมัติให้ลดทุนจดทะเบียนเพิ่มเติมจาก 5,000 ล้านบาท (500 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท เรียกชำระแล้วร้อยละ 25) เป็น 312.5 ล้านบาท (31.25 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท เรียกชำระแล้ว ร้อยละ 25) เพื่อนำไปชดเชยผลขาดทุนสะสม ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2559 จำนวน 833 ล้านบาท โดยส่วนเกินจากการลดทุนจะจ่ายคืนทุนให้กับผู้ถือหุ้น แอสโมบายได้จดทะเบียนลดทุนดังกล่าวกับกระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2559 บริษัทฯได้รับเงินคืนทุนจำนวน 339 ล้านบาท และบันทึกลดราคาทุนของเงินลงทุนในแอสโมบายจากการคืนทุนดังกล่าวแล้ว

เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2559 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 7/2559 ของแอสโมบายมีมติอนุมัติให้ลดทุนจดทะเบียนเพิ่มเติมเป็น 78.1 ล้านบาท (7.81 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท เรียกชำระแล้วร้อยละ 25) แอสโมบายได้จดทะเบียนลดทุนดังกล่าวกับกระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2559 บริษัทฯได้รับเงินคืนทุนจำนวน 58.6 ล้านบาท และบันทึกลดราคาทุนของเงินลงทุนในแอสโมบายจากการคืนทุนดังกล่าวแล้ว

นอกจากนี้ จากเหตุการณ์ที่แอสโมบายได้ถูกริบเงินประกันการประมูลใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ 900 MHz จำนวน 644 ล้านบาท และถูกเรียกให้รับผิดชอบค่าเสียหายจากการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการดำเนินการก่อนรับใบอนุญาต จำนวน 197 ล้านบาท ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 33.10 นั้น เพื่อความระมัดระวัง บริษัทฯจึงบันทึกค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนในแอสโมบายจำนวนรวม 832 ล้านบาทในงบการเงินเฉพาะกิจการในปีปัจจุบัน

- 11.2 ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 9 ปัจจุบันเจเอสทีซึ่งอยู่ระหว่างรอคำวินิจฉัยจากสถาบันอนุญาโตตุลาการในเรื่องอัตราส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการภายใต้สัญญาร่วมลงทุนกับทีโอทีฝ่ายบริหารของเจเอสทีซึ่งเชื่อว่าการบันทึกรายได้จากการให้บริการดังกล่าวสอดคล้องกับสัญญาร่วมลงทุนดังกล่าวข้างต้น

12. เงินลงทุนในบริษัทร่วม

12.1 รายละเอียดของบริษัทร่วม

(หน่วย: ล้านบาท)

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	งบการเงินรวม							
			สัดส่วนเงินลงทุน		ราคาทุน		มูลค่าตามบัญชี ตามวิธีส่วนได้เสีย		ส่วนแบ่งกำไร จากเงินลงทุน ในบริษัทร่วม ในระหว่างปี	
			2559 (ร้อยละ)	2558 (ร้อยละ)	2559	2558	2559	2558	2559	2558
กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน บรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต จัสมิน	ลงทุนในธุรกิจโครงสร้าง พื้นฐาน	ไทย	33	33	18,103	18,332	6,826	8,747	1,019	797
บริษัท ศูนย์บริการวิชาการ อินเทอร์เน็ต จำกัด	ให้เช่าอุปกรณ์สื่อสาร	ไทย	38	38	49	49	24	23	-	-
บริษัท พรีเมียม เรยล เอสเตท จำกัด	หยุดดำเนินการ	ไทย	49	49	402	402	-	-	-	-
บริษัท เทเลคอม เคเอสซี จำกัด	ยังไม่เริ่มดำเนินการ	ไทย	40	40	-	-	-	-	-	-
รวม					18,554	18,783	6,850	8,770	1,019	797

(หน่วย: ล้านบาท)

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	งบการเงินเฉพาะกิจการ							
			สัดส่วนเงินลงทุน		ราคาทุน		ค่าเผื่อการด้อยค่า ของเงินลงทุน		มูลค่าตามบัญชี ตามวิธีราคาทุน - สุทธิ	
			2559 (ร้อยละ)	2558 (ร้อยละ)	2559	2558	2559	2558	2559	2558
กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน บรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต จัสมิน	ลงทุนในธุรกิจโครงสร้าง พื้นฐาน	ไทย	33	33	18,103	18,332	-	-	18,103	18,332
บริษัท ศูนย์บริการวิชาการ อินเทอร์เน็ต จำกัด	ให้เช่าอุปกรณ์สื่อสาร	ไทย	38	38	49	49	(33)	(33)	16	16
บริษัท พรีเมียม เรียวล เอสเตท จำกัด	หยุดดำเนินการ	ไทย	49	49	402	402	(402)	(402)	-	-
บริษัท เทเลคอม เคเอสซี จำกัด	ยังไม่เริ่มดำเนินการ	ไทย	40	40	-	-	-	-	-	-
รวม					18,554	18,783	(435)	(435)	18,119	18,348

12.2 เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2558 บริษัทฯได้เข้าทำการซื้อหน่วยลงทุนของกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน บรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต จัสมิน ("JASIF") จำนวน 1,833 ล้านบาท ("หน่วยลงทุนเริ่มแรก") เป็นจำนวนเงิน 18,332 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 33.33 ของจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมด บริษัทฯจะต้องชำระสัดส่วนการถือหน่วยลงทุน โดยภายในรอบระยะเวลา 3 ปีแรก บริษัทฯจะต้องไม่ขาย โอน หรือจำหน่ายไปซึ่งหน่วยลงทุนเริ่มแรก เว้นแต่จะได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจาก JASIF และในช่วงตั้งแต่ปีที่ 4 ถึงปีที่ 6 จะต้องไม่ขาย โอน หรือจำหน่ายไปซึ่งหน่วยลงทุนใน JASIF จนทำให้สัดส่วนการถือหน่วยลงทุนน้อยกว่า ร้อยละ 19 ของจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมดที่จำหน่ายในครั้งแรก เว้นแต่จะได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจาก JASIF

บริษัทฯได้รับเงินปันผลจาก JASIF ในระหว่างปีเป็นจำนวนเงินประมาณ 1,631 ล้านบาท

เงินลงทุนใน JASIF ตามวิธีส่วนได้เสียและวิธีราคาทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีรายละเอียดดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	วิธีส่วนได้เสีย	วิธีราคาทุน	วิธีส่วนได้เสีย	วิธีราคาทุน
	2559	2558	2559	2558
ราคาทุน	18,332	18,332	18,332	18,332
บวก: ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนสะสม	1,816	797	-	-
หัก: กำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุนตาม				
สัดส่วนการถือหน่วยลงทุนของบริษัทฯ	(10,509)	(9,429)	-	-
หัก: เงินปันผลรับสะสม	(2,584)	(953)	-	-
หัก: เงินคืนทุน	(229)	-	(229)	-
สุทธิ	6,826	8,747	18,103	18,332

มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนใน JASIF ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีมูลค่าเท่ากับ 21,265 ล้านบาท (2558: 16,682 ล้านบาท)

อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2559 บริษัทฯได้เข้าทำสัญญาเงินกู้ยืมระยะยาวกับธนาคารพาณิชย์ในประเทศแห่งหนึ่ง วงเงิน 6,000 ล้านบาท บริษัทฯได้นำไปสำคัญแสดงการถือหน่วยลงทุนใน JASIF จำนวน 1,833 ล้านบาทไปวางเป็นหลักประกันวงเงินกู้ยืมจำนวนดังกล่าว ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 18

13. อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

	(หน่วย: ล้านบาท)
	<u>งบการเงินรวม</u>
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559:	
ราคาทุน	919
หัก: ค่าเสื่อมราคาสะสม	(404)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	<u>515</u>
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558:	
ราคาทุน	937
หัก: ค่าเสื่อมราคาสะสม	(394)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	<u>543</u>

การกระทบยอดมูลค่าตามบัญชีของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนสำหรับปี 2559 และ 2558 แสดงได้ดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	<u>งบการเงินรวม</u>	
	2559	2558
มูลค่าตามบัญชีต้นปี	543	585
ซื้อสินทรัพย์	14	4
จำหน่ายระหว่างงวด - มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่จำหน่าย	(1)	-
โอนไปที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - ราคาตามบัญชี	(15)	(7)
ค่าเสื่อมราคา	(26)	(39)
มูลค่าตามบัญชีปลายปี	<u>515</u>	<u>543</u>
มูลค่ายุติธรรม	1,865	1,777
รายได้ค่าเช่ารับ	30	31

มูลค่ายุติธรรมประเมินโดยผู้ประเมินราคาอิสระในระหว่างปีปัจจุบัน โดยใช้เกณฑ์ราคาตลาดสำหรับที่ดิน และใช้เกณฑ์วิธีพิจารณาจากรายได้ (Income Approach) สำหรับอาคารสำนักงานให้เช่า ข้อสมมติฐานหลักที่ใช้ในการประเมินราคาอาคารดังกล่าวประกอบด้วย อัตราผลตอบแทน อัตราเงินเฟ้อ อัตราพื้นที่ว่างระยะยาว และอัตราการเติบโตระยะยาวของค่าเช่า

บริษัทย่อยมีสัญญาเช่าดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการให้เช่าอาคาร อายุของสัญญามีระยะเวลาตั้งแต่ 1 ปีถึง 3 ปี โดยขอสงวนสิทธิ์เพื่อการลงทุนที่ให้เช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงานดังกล่าว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 จะก่อให้เกิดรายได้ค่าเช่าขั้นต่ำในอนาคตดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	งบการเงินรวม	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2559	2558
ภายใน 1 ปี	20	26
มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี	18	14

14. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม										
	ที่ดิน	อาคารและ ส่วนปรับปรุง สินทรัพย์เช่า และอาคาร	สถานีภาคพื้นดิน สำหรับโครงการ โทรศัพท์เคลื่อน ที่ผ่านดาวเทียม เอเชียส	ยานพาหนะ	อุปกรณ์สำหรับ ให้บริการ โครงข่าย โทรคมนาคม	อุปกรณ์สำหรับ สื่อสารด้วย ดาวเทียม	เครื่องมือและ อุปกรณ์	เครื่องตกแต่ง และอุปกรณ์ สำนักงาน	อื่นๆ	สินทรัพย์ ระหว่างติดตั้ง	รวม
ราคาทุน											
1 มกราคม 2558	101	1,037	774	399	14,669	504	456	782	126	3,408	22,256
ซื้อเพิ่ม	-	69	-	73	895	18	84	126	2	7,535	8,802
จำหน่าย	-	-	-	(5)	(7)	(117)	(16)	(27)	(1)	(7)	(180)
โอนออกเป็นสินทรัพย์ไม่ หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขาย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(153)	(153)
โอนไปก่อสร้างสินทรัพย์ เพื่อการลงทุน	4	7	-	-	-	-	-	-	2	-	13
โอนเข้า (ออก)	-	-	-	-	3,841	40	11	18	(2)	(4,133)	(225)
31 ธันวาคม 2558	105	1,113	774	467	19,398	445	535	899	127	6,650	30,513
ซื้อเพิ่ม	10	20	-	43	993	1	102	84	2	10,834	12,089
จำหน่าย	-	-	(190)	(10)	(14)	(403)	(28)	(18)	(2)	(4)	(669)
โอนออกเป็นสินทรัพย์ไม่ หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขาย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(326)	(326)
โอนจากก่อสร้างสินทรัพย์ เพื่อการลงทุน	5	15	-	-	-	-	-	-	5	-	25
โอนเข้า (ออก)	-	-	-	-	10,450	-	17	47	-	(10,659)	(145)
31 ธันวาคม 2559	120	1,148	584	500	30,827	43	626	1,012	132	6,495	41,487

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม (ต่อ)

ที่ดิน	สถานีภาคพื้นดิน			อุปกรณ์สำหรับ			เครื่องตกแต่ง		สินทรัพย์ ระหว่างติดตั้ง	รวม	
	อาคารและ ส่วนปรับปรุง สินทรัพย์เช่า และอาคาร	สำหรับโครงการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ผ่านดาวเทียม เอเชียส	ยานพาหนะ	ให้บริการ โครงข่าย โทรคมนาคม	อุปกรณ์สำหรับ สื่อสารด้วย ดาวเทียม	เครื่องมือและ อุปกรณ์	และอุปกรณ์ สำนักงาน	อื่นๆ			
ค่าเสื่อมราคาสะสม											
1 มกราคม 2558	-	598	150	278	6,570	413	326	626	99	-	9,060
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	62	-	48	1,677	44	46	98	13	-	1,988
ค่าเสื่อมราคาสำหรับ ส่วนที่จำหน่าย	-	-	-	(4)	(4)	(74)	(16)	(27)	(1)	-	(126)
ค่าเสื่อมราคาของส่วนที่โอน ไปอสังหาริมทรัพย์เพื่อการ ลงทุน	-	4	-	-	-	-	-	-	2	-	6
โอนเข้า (ออก)	-	-	-	(2)	-	-	1	-	(3)	-	(4)
31 ธันวาคม 2558	-	664	150	320	8,243	383	357	697	110	-	10,924
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	63	-	50	2,253	24	64	114	9	-	2,577
ค่าเสื่อมราคาสำหรับ ส่วนที่จำหน่าย	-	-	(27)	(9)	(14)	(364)	(28)	(17)	(2)	-	(461)
ค่าเสื่อมราคาของส่วนที่โอน จากอสังหาริมทรัพย์ เพื่อการลงทุน	-	5	-	-	-	-	-	-	5	-	10
โอนเข้า (ออก)	-	-	-	-	2	-	-	(2)	-	-	-
31 ธันวาคม 2559	-	732	123	361	10,484	43	393	792	122	-	13,050

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม (ต่อ)

	สถานีภาคพื้นดิน				อุปกรณ์สำหรับ			เครื่องตกแต่ง และอุปกรณ์ สำนักงาน	อื่นๆ	สินทรัพย์ ระหว่างติดตั้ง	รวม
	ที่ดิน	อาคารและ ส่วนปรับปรุง สินทรัพย์เช่า และอาคาร	สำหรับโครงการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ผ่านดาวเทียม เอเชียส	ยานพาหนะ	ให้บริการ โครงข่าย โทรคมนาคม	อุปกรณ์สำหรับ สื่อสารด้วย ดาวเทียม	เครื่องมือและ อุปกรณ์				
ค่าเผื่อการด้อยค่า											
1 มกราคม 2558	-	-	624	-	-	70	-	-	-	-	694
ค่าเผื่อการด้อยค่าสำหรับ											
ส่วนที่โอนออก	-	-	-	-	-	(63)	-	-	-	-	(63)
31 ธันวาคม 2558	-	-	624	-	-	7	-	-	-	-	631
ค่าเผื่อการด้อยค่าสำหรับ											
ส่วนที่จำหน่าย	-	-	(163)	-	-	(7)	-	-	-	-	(170)
31 ธันวาคม 2559	-	-	461	-	-	-	-	-	-	-	461
มูลค่าสุทธิตามบัญชี											
31 ธันวาคม 2558	105	449	-	147	11,155	55	178	202	17	6,650	18,958
31 ธันวาคม 2559	120	416	-	139	20,343	-	233	220	10	6,495	27,976
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี											
2558 (จำนวน 1,830 ล้านบาท รวมอยู่ในต้นทุนการบริการ ส่วนที่เหลือรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการขาย การบริการและบริหาร)											1,988
2559 (จำนวน 2,402 ล้านบาท รวมอยู่ในต้นทุนการบริการ ส่วนที่เหลือรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการขาย การบริการและบริหาร)											2,577

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				รวม
	ส่วนปรับปรุง สินทรัพย์เช่า	เครื่องตกแต่งและ อุปกรณ์สำนักงาน	เครื่องมือ และอุปกรณ์	ยานพาหนะ	
ราคาทุน					
1 มกราคม 2558	54	26	2	2	84
ซื้อเพิ่ม	-	1	-	-	1
จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	(1)	-	-	(1)
31 ธันวาคม 2558	54	26	2	2	84
ซื้อเพิ่ม	-	2	-	-	2
31 ธันวาคม 2559	54	28	2	2	86
ค่าเสื่อมราคาสะสม					
1 มกราคม 2558	51	23	2	2	78
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	1	2	-	-	3
ค่าเสื่อมราคาสำหรับส่วนที่จำหน่าย	-	(1)	-	-	(1)
31 ธันวาคม 2558	52	24	2	2	80
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	1	2	-	-	3
31 ธันวาคม 2559	53	26	2	2	83
มูลค่าสุทธิตามบัญชี					
31 ธันวาคม 2558	2	2	-	-	4
31 ธันวาคม 2559	1	2	-	-	3
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี					
2558 (รวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการบริหาร)					3
2559 (รวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการบริหาร)					3

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีอาคารและอุปกรณ์จำนวนหนึ่งซึ่งตัดค่าเสื่อมราคาหมดแล้วแต่ยังใช้งานอยู่ มูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวมีจำนวนเงินประมาณ 4,885 ล้านบาท และเฉพาะของบริษัทฯมีจำนวนเงินประมาณ 79 ล้านบาท (2558: 4,584 ล้านบาท และ 75 ล้านบาท ตามลำดับ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทย่อยมียอดคงเหลือของยานพาหนะและอุปกรณ์ ซึ่งได้มาภายใต้สัญญาเช่าทางการเงิน โดยมีมูลค่าสุทธิตามบัญชีเป็นจำนวนเงิน 118 ล้านบาท (2558: 134 ล้านบาท)

ในปี 2548 บริษัท พรีเมียม แอสเซท จำกัด (“พีเอ”) ได้ซื้ออาคารจัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล ทาวเวอร์ จากสถาบันการเงินแห่งหนึ่งในราคา 1,200 ล้านบาท ซึ่งบริษัทฯมีค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าสำหรับการเช่าพื้นที่ในอาคารดังกล่าวตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 15 บริษัทฯได้แสดงค่าเช่าจ่ายล่วงหน้ารวมเป็นส่วนหนึ่งของอาคารที่ซื้อมาในงบการเงินรวม เพื่อแสดงข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาเชิงเศรษฐกิจที่แท้จริง

15. ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า

ในปี 2541 บริษัทฯได้เข้าทำสัญญาเช่าพื้นที่อาคารสำนักงาน (อาคาร จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล ทาวเวอร์) กับบริษัท พรีเมียม เรียด เอสเตท จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทร่วม โดยสัญญาดังกล่าวมีระยะเวลาเช่า 30 ปี ซึ่งบริษัทฯได้จ่ายค่าเช่าล่วงหน้าเป็นจำนวนเงินรวม 415 ล้านบาท ต่อมาในปี 2543 บริษัทร่วมดังกล่าวได้โอนกรรมสิทธิ์ในอาคารให้แก่สถาบันการเงินเพื่อเป็นการชำระหนี้ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้

ในปี 2548 พีเอได้ซื้ออาคารดังกล่าวคืนจากสถาบันการเงินตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 14 ดังนั้น เพื่อแสดงข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาเชิงเศรษฐกิจที่แท้จริง บริษัทฯจึงได้แสดงค่าเช่าจ่ายล่วงหน้ารวมเป็นส่วนหนึ่งของอาคารที่ซื้อมาในงบการเงินรวม

ยอดคงเหลือของค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558
ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	415	415
หัก: ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(255)	(241)
ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า - สุทธิ	160	174
ค่าตัดจำหน่ายที่บันทึกอยู่ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน	14	14

16. เงินกู้ยืมระยะสั้นจากธนาคาร

เงินกู้ยืมระยะสั้นจากธนาคารของบริษัทย่อยมีอัตราดอกเบี้ยเทียบเคียงกับอัตราเงินกู้ยืมขั้นต่ำและต่ำประกัน โดยเงินฝากประจำของบริษัทย่อย

17. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	2,711	3,071	-	-
เงินค้ำประกันผลงาน	781	264	-	-
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	52	62	13	16
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
(หมายเหตุ 6)	8	10	411	31
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	398	346	5	2
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	3,950	3,753	429	49

ทรัพย์สินที่มีข้อโต้แย้งกับที่ทีแอนด์ที เกี่ยวกับการชำระยอดคงค้างระหว่างกันในปี 2552 โดยวิธีการโอนตัวสัญญาใช้เงินและการโอนสิทธิการรับชำระเงินเป็นจำนวนรวม 877 ล้านบาท และสัญญาให้บริการวงจรเช่าตามที่เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 10

18. เงินกู้ยืมระยะยาว

เงินกู้	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)	(หน่วย: ล้านบาท)			
		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2559	2558	2559	2558
1	MLR - 0.25	6,000	-	6,000	-
2	MLR	586	677	-	-
3	MLR	-	139	-	-
รวม		6,586	816	6,000	-
หัก: ค่าธรรมเนียมทางการเงินรอดตัดจ่าย		(54)	-	(54)	-
ยอดสุทธิ		6,532	816	5,946	-
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี		(1,410)	(120)	(1,182)	-
เงินกู้ยืมระยะยาว - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี		5,122	696	4,764	-

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	816	-
บวก: กู้เพิ่ม	6,000	6,000
หัก: จ่ายคืนเงินกู้	(230)	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	6,586	6,000

รายละเอียดของเงินกู้ยืมระยะยาวข้างต้น มีดังนี้

1. เงินกู้ยืมระยะยาวดังกล่าว เป็นหนี้สินระยะยาวของบริษัทฯ โดยมีวงเงินกู้จำนวน 6,000 ล้านบาทมีกำหนดชำระดอกเบี้ยเป็นรายเดือน และชำระคืนเงินต้นเป็นรายงวด 6 เดือน จำนวน 10 งวด งวดละ 600 ล้านบาท และงวดสุดท้ายให้ชำระเงินต้นส่วนที่เหลือทั้งจำนวน และต้องจ่ายชำระคืนเงินต้นทั้งหมดภายในวันที่ 25 ธันวาคม 2564 โดยเริ่มชำระงวดแรกในวันที่ 25 มิถุนายน 2560 เงินกู้ยืมดังกล่าว ค้ำประกันโดยบริษัทย่อยสี่แห่ง ใบสำคัญแสดงการถือหน่วยลงทุนใน JASIF ทั้งจำนวน และโอนสิทธิการรับเงินปันผลจาก JASIF นอกจากนี้ภายใต้สัญญาให้สินเชื่อดังกล่าวได้ระบุข้อปฏิบัติ และข้อจำกัดไว้บางประการ เช่น การดำรงอัตราส่วนทางการเงิน การดำรงอัตราส่วนการถือหุ้น และการก่อภาระหนี้สิน เป็นต้น
2. เงินกู้ยืมระยะยาวดังกล่าวเป็นของเจเอสทีซี มีกำหนดชำระดอกเบี้ยทุกสิ้นเดือนและชำระเงินต้นรายไตรมาสทุกสิ้นเดือนมีนาคม มิถุนายน กันยายน ธันวาคม โดยปี 2555 - 2557 ชำระไตรมาสละ 11 ล้านบาท ปี 2558 - 2559 ชำระไตรมาสละ 23 ล้านบาท ปี 2560 ชำระไตรมาสละ 57 ล้านบาท ปี 2561 ชำระไตรมาสละ 91 ล้านบาท โดยบริษัท จัสเทล เน็ทเวิร์ค จำกัด (“จัสเทล”) เข้าร่วมรับผิดชอบใช้หนี้อย่างลูกหนี้ร่วม นอกจากนี้เงินกู้ยืมดังกล่าวยังค้ำประกันโดยการโอนสิทธิและประโยชน์ตามสัญญาสัมปทานตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 9 และค้ำประกันโดยทีแอลดีที
3. เงินกู้ยืมระยะยาวดังกล่าวเป็นของบริษัท คลาวด์ คอมพิวติ้ง โซลูชันส์ จำกัด (“ซีซีเอส”) มีกำหนดชำระคืนเงินต้นเริ่มต้นในปี 2554 จำนวน 3 งวด คือในเดือนสิงหาคม กันยายน และธันวาคม 2554 และหลังจากนั้นชำระคืนเงินต้นเป็นรายไตรมาส จำนวน 28 งวด ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2555 ถึงเดือนธันวาคม 2561 และเงินกู้ยืมระยะยาวจำนวนนี้ค้ำประกันโดยเจทีเอส สัญญาเงินกู้ยืมนี้มีเงื่อนไขเกี่ยวกับการชำระเงินเพิ่มเติมคือกรณีที่ซีซีเอสได้รับเงินจากการชำระหนี้ของทีทีแอนด์ที และ/หรือเงินที่ได้รับจากการขายหุ้นทีทีแอนด์ทีตามแผนฟื้นฟูกิจการของทีทีแอนด์ที ซีซีเอสตกลงให้นำเงินดังกล่าวทั้งจำนวนไปชำระหนี้ดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นก่อน ส่วนที่เหลือให้นำไปชำระหนี้เงินกู้ในกรณีที่จำนวนเงินที่ได้รับมากกว่าดอกเบี้ยและเงินต้นในงวดใด ซีซีเอสตกลงให้นำเงินส่วนที่คงเหลืออยู่นั้นชำระหนี้เงินต้นงวดที่ใกล้จะถึงกำหนดที่สุดก่อนเรียงตามลำดับ

ในปี 2559 ซีซีเอสได้ชำระคืนเงินกู้ทั้งจำนวนก่อนกำหนดเป็นจำนวนเงินรวม 139 ล้านบาท โดยไม่มีค่าธรรมเนียมจากการชำระคืนเงินกู้ก่อนกำหนดแต่อย่างใด

19. หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	2559	2558
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	132	144
หัก : ดอกเบี้ยรอการตัดจำหน่าย	(8)	(10)
รวม	124	134
หัก : ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(51)	(45)
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	73	89

บริษัทย่อยได้ทำสัญญาเช่าการเงินกับบริษัทลีสซิ่งเพื่อเช่ายานพาหนะและอุปกรณ์เพื่อใช้ในการดำเนินงานของกิจการ โดยมีกำหนดการชำระค่าเช่าเป็นรายเดือน อายุของสัญญามีระยะเวลาโดยเฉลี่ยประมาณ 2 ปี ถึง 5 ปี

วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายค่าเช่าขั้นต่ำตามสัญญาเช่าการเงินมีดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559		
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	รวม
ผลรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้น			
ตามสัญญาเช่า	56	76	132
หัก: ดอกเบี้ยตามสัญญาเช่าการเงินรอการตัดบัญชี	(5)	(3)	(8)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้น			
ตามสัญญาเช่า	51	73	124

(หน่วย: ล้านบาท)

	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558		
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	รวม
ผลรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้น			
ตามสัญญาเช่า	50	94	144
หัก: ดอกเบี้ยตามสัญญาเช่าการเงินรอการตัดบัญชี	(5)	(5)	(10)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้น			
ตามสัญญาเช่า	45	89	134

20. เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์

ในระหว่างปีปัจจุบัน บริษัทขอยุติการทำสัญญาซื้ออุปกรณ์จากบริษัทที่ไม่เกี่ยวข้องกันภายใต้เงื่อนไขของสัญญาซื้ออุปกรณ์ดังกล่าว บริษัทขอยุติจะต้องจ่ายชำระค่าอุปกรณ์ภายในเวลา 3 ปี ยอดคงค้างของเจ้าหนี้ดังกล่าวคำประกันการชำระเงิน โดยบริษัท อควิเมนต์ จำกัด

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ยอดคงเหลือของเจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์จากกิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน มีรายละเอียดดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)
	งบการเงินรวม
เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์	5,581
หัก: ดอกเบี้ยรอการตัดจำหน่าย	(295)
รวม	5,286
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(766)
รวมเจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์ - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	<u>4,520</u>

21. สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน

จำนวนเงินสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานซึ่งเป็นเงินชดเชยพนักงานเมื่อออกจากงานแสดงได้ดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานต้นปี	355	254	28	15
ส่วนที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน				
(แสดงรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการบริหาร):				
ต้นทุนบริการในปัจจุบัน	23	17	2	1
ต้นทุนดอกเบี้ย	9	9	1	1
ส่วนที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น :				
ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย				
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติทางการเงิน	-	40	-	2
ส่วนที่เกิดจากการปรับปรุงจากประสบการณ์	-	39	-	9
ผลประโยชน์ที่จ่ายในระหว่างปี	(9)	(4)	(2)	-
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานปลายปี	<u>378</u>	<u>355</u>	<u>29</u>	<u>28</u>

บริษัทฯ และบริษัทย่อยคาดว่าจะจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานภายใน 1 ปีข้างหน้า เป็นจำนวนประมาณ 1 ล้านบาท (2558: 21 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทฯ ไม่มีการจ่าย (2558: 3 ล้านบาท) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ระยะเวลาเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อยประมาณ 11 ปี (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 11 ปี) (2558: 12 ปี และงบการเงินเฉพาะกิจการ: 12 ปี)

สมมติฐานที่สำคัญในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ณ วันประเมินสรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ร้อยละต่อปี)

	งบการเงินรวม/ งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558
อัตราคิดลด	2.75%	2.75%
อัตรากำไรขึ้นเงินเดือนในอนาคต	5%	5%

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานที่สำคัญต่อมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 สรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
	อัตราคิดลด	
เพิ่มขึ้น 50 เบซิสปอยท์ (3.25%)	(22)	(2)
ลดลง 50 เบซิสปอยท์ (2.25%)	24	2
อัตรากำไรขึ้นเงินเดือน		
เพิ่มขึ้น 100 เบซิสปอยท์ (6%)	52	4
ลดลง 100 เบซิสปอยท์ (4%)	(45)	(3)

22. ทุนจดทะเบียน/ หุ้นทุนซื้อคืน/ กำไรสะสมจัดสรรสำหรับหุ้นทุนซื้อคืน

ในเดือนธันวาคม 2558 มิถุนายน 2559 และ กันยายน 2559 มีการใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญของบริษัทฯ ตามใบสำคัญแสดงสิทธิ JAS-W3 จำนวนรวม 3.1 ล้านหน่วย หรือ 3.5 ล้านหุ้น บริษัทฯได้จดทะเบียนเพิ่มทุนที่ชำระแล้วกับกระทรวงพาณิชย์เป็นทุนที่ชำระแล้วจำนวน 3,568.5 ล้านบาท (หุ้นสามัญจำนวน 7,137 ล้านหุ้น มูลค่า หุ้นละ 0.5 บาท) ในวันที่ 7 ตุลาคม 2559

เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2559 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2559 มีมติอนุมัติโครงการซื้อหุ้นคืนเพื่อบริหารการเงิน จำนวน 1,200 ล้านหุ้น (มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท) คิดเป็นร้อยละ 16.82 ของหุ้นที่จำหน่ายทั้งหมด และมีราคาที่จะเสนอซื้อคืน 5.00 บาทต่อหุ้น โดยมีวงเงินสูงสุด ไม่เกิน 6,000 ล้านบาท บริษัทฯ จะดำเนินการเสนอซื้อหุ้นคืนจากผู้ถือหุ้นทั่วไป ภายในระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1-10 มิถุนายน 2559 และมีกำหนดระยะเวลาจำหน่ายหุ้นซื้อคืนตั้งแต่วันที่ 14-16 ธันวาคม 2559 บริษัทฯ ได้ซื้อคืนหุ้นสามัญภายใต้โครงการดังกล่าวนี้เสร็จสิ้นแล้ว เป็นจำนวนรวม 1,200 ล้านหุ้น มูลค่ารวมของหุ้นทุนซื้อคืนเป็นจำนวนเงิน 6,000 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 16.82 ของหุ้นที่จำหน่ายทั้งหมด (ไม่รวมค่าใช้จ่ายในการซื้อขายหุ้นคืน)

ตามจดหมายของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ ก.ล.ต. ชส. (ว) 2/2548 ลงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2548 เกี่ยวกับการซื้อหุ้นคืนว่าบริษัทมหาชนจำกัดจะซื้อหุ้นคืนได้ไม่เกินวงเงินกำไรสะสม และให้บริษัทต้องกันกำไรสะสมไว้เป็นเงินสำรองเท่ากับจำนวนเงินที่ได้จ่ายซื้อหุ้นคืนจนกว่าจะมีการจำหน่ายหุ้นซื้อคืนได้หมด หรือลดทุนที่ชำระแล้วโดยวิธีตัดหุ้นทุนซื้อคืนที่จำหน่ายไม่หมดแล้วแต่กรณี ในเดือนมิถุนายน 2559 บริษัทฯได้จัดสรรกำไรสะสมเป็นสำรองสำหรับหุ้นทุนซื้อคืนดังกล่าวข้างต้นเต็มจำนวนแล้ว

ต่อมาเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2559 บริษัทฯได้จดทะเบียนลดทุนจำนวน 1,200 ล้านหุ้น โดยการตัดหุ้นทุนซื้อคืนที่ไม่สามารถจำหน่ายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในระหว่างวันที่ 14-16 ธันวาคม 2559 จำนวน 1,200 ล้านหุ้นกับกระทรวงพาณิชย์ บริษัทฯได้โอนกลับกำไรสะสมจัดสรรสำหรับหุ้นทุนซื้อคืนจำนวนดังกล่าวทั้งจำนวน หลังจากที่ได้ลดทุนที่ชำระแล้วโดยการตัดหุ้นทุนซื้อคืนดังกล่าวข้างต้นแล้ว

23. ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ

เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2558 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 1/2558 มีมติอนุมัติให้บริษัทฯออกและจัดสรรใบสำคัญแสดงสิทธิ (JAS-W3) จำนวนไม่เกิน 3,497.3 ล้านหน่วยให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ตามสัดส่วนการถือหุ้นโดยไม่คิดมูลค่า ในอัตราส่วน 2.04 หุ้นสามัญเดิม (มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท) ต่อใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วย (2.04:1) และเมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2558 บริษัทฯได้ออกใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญทั้งหมดจำนวน 3,428.4 ล้านหน่วยให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทฯแล้ว ใบสำคัญแสดงสิทธิมีอายุการใช้สิทธิ 5 ปี สามารถใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญได้ในวันทำการสุดท้ายของทุกๆไตรมาสตลอดอายุของใบสำคัญแสดงสิทธิ โดยกำหนดการใช้สิทธิวันแรกและวันสุดท้ายตรงกับวันที่ 30 กันยายน 2558 และ 3 กรกฎาคม 2563 ตามลำดับ ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ 1 หน่วยมีสิทธิซื้อหุ้นสามัญ 1 หุ้นซึ่งมีราคาตราไว้หุ้นละ

0.50 บาท ในราคาการใช้สิทธิ 4.30 บาท และบริษัทฯ ได้ดำเนินการยกเลิกใบสำคัญแสดงสิทธิส่วนที่เหลือ จำนวน 68.9 ล้านหน่วยแล้วทั้งจำนวน

ต่อมาเมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2559 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ครั้งที่ 1/2559 มีมติให้ปรับราคาการใช้สิทธิและอัตราการใช้สิทธิใบสำคัญแสดงสิทธิ (JAS-W3) เพื่อรักษาผลประโยชน์ตอบแทนของผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิ โดยปรับจากราคาการใช้สิทธิเดิม 4.30 บาทต่อหุ้น เป็น 4.098 บาทต่อหุ้น และอัตราการใช้สิทธิ จากใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ 1 หน่วย มีสิทธิซื้อหุ้นสามัญ 1 หุ้น เป็นใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ 1 หน่วย มีสิทธิซื้อหุ้นสามัญ 1.049 หุ้น และเมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2559 บริษัทฯ ได้ปรับราคาการใช้สิทธิและอัตราการใช้สิทธิใบสำคัญแสดงสิทธิ (JAS-W3) เพื่อรักษาผลประโยชน์ตอบแทนของผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิ โดยปรับจากราคาการใช้สิทธิเดิม 4.098 บาทต่อหุ้น เป็น 3.904 บาทต่อหุ้น และอัตราการใช้สิทธิ จากใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ 1 หน่วย มีสิทธิซื้อหุ้นสามัญ 1.049 หุ้น เป็นใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ 1 หน่วย มีสิทธิซื้อหุ้นสามัญ 1.101 หุ้น

ในระหว่างเดือนธันวาคม 2559 มีการใช้สิทธิตามใบสำคัญแสดงสิทธิจำนวน 294.1 ล้านหน่วย โดยจัดสรรเป็นหุ้นสามัญใหม่จำนวน 323.8 ล้านหุ้น ซึ่งบริษัทฯ ได้จดทะเบียนเพิ่มทุนกับกระทรวงพาณิชย์ในวันที่ 9 มกราคม 2560 ด้วยเหตุนี้บริษัทฯ จึงได้แสดงการใช้สิทธิแปลงสภาพเป็นหุ้นดังกล่าวจำนวน 1,264.2 ล้านบาท เป็น “เงินรับล่วงหน้าค่าหุ้น” ในส่วนของผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯ คงเหลือใบสำคัญแสดงสิทธิที่ยังมิได้มีการใช้สิทธิจำนวน 2,992.4 ล้านหน่วย

24. สாரองตามกฎหมาย

ภายใต้บทบัญญัติตามมาตรา 116 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทฯ ต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยยอดขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน สாரองตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปจ่ายเงินปันผลได้

ภายใต้บทบัญญัติของมาตรา 1202 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บริษัทย่อยที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยต้องจัดสรรทุนสำรองตามกฎหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนผลกำไรซึ่งบริษัททำมาหาได้ทุกคราวที่จ่ายเงินปันผลจนกว่าทุนสำรองนั้นจะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียนของบริษัท สாரองตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปหักกับขาดทุนสะสมและไม่สามารถนำไปจ่ายเงินปันผลได้

25. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

รายการค่าใช้จ่ายแบ่งตามลักษณะประกอบด้วยรายการค่าใช้จ่ายที่สำคัญดังต่อไปนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ค่าเช่าโครงข่ายโทรคมนาคม	5,319	5,168	-	-
ขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	832	-
ค่าเสียหายจากการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการดำเนินการ ก่อนรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่	841	-	-	-
เงินเดือนและค่าแรงและผลประโยชน์อื่นของพนักงาน	2,263	2,061	105	107
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	2,612	2,032	16	17
ค่าธรรมเนียมในการประกอบกิจการ โทรคมนาคม	934	1,011	-	-
ค่าธรรมเนียมที่ปรึกษา	133	77	81	29
ค่าไฟฟ้า	330	274	2	2
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	402	256	-	-
ค่าใช้จ่ายส่งเสริมการขาย	295	253	-	-
ต้นทุนของสินค้าที่จำหน่าย	185	225	-	-
หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ	338	223	-	-
ค่าเช่าจ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงาน	206	178	4	4
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน	105	127	-	-

26. ภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 สรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับปี	893	9,163	-	-
ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีจากการเกิด ผลแตกต่างชั่วคราวและการกลับรายการ ผลแตกต่างชั่วคราว	(31)	(3,140)	(2)	81
ภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จ	862	6,023	(2)	81

รายการกระทบยอดจำนวนเงินระหว่างค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้กับผลคูณของกำไรทางบัญชีกับอัตราภาษีที่ใช้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 สามารถแสดงได้ดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	งบการเงินรวม	
	2559	2558
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล	3,854	21,922
อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล	ร้อยละ 20	ร้อยละ 20
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลคูณอัตราภาษี	771	4,384
ผลกระทบทางภาษีจากการกลับรายการผลแตกต่างชั่วคราวที่รับรู้ในอดีต	-	69
ผลกระทบทางภาษีของรายได้และค่าใช้จ่ายที่ไม่ถือเป็นรายได้หรือ		
ค่าใช้จ่ายทางภาษี :		
การส่งเสริมการลงทุน (หมายเหตุ 27)	(161)	(172)
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(204)	(160)
กำไรจากการขายทรัพย์สินที่ยังไม่รับรู้ตามสัดส่วนการถือ		
หน่วยลงทุนของบริษัทฯ (หมายเหตุ 28)	216	1,886
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ไม่ได้บันทึกในงบการเงิน		
ค่าใช้จ่ายต้องห้าม	40	-
ขาดทุนทางภาษีปีปัจจุบัน	199	9
อื่นๆ	1	7
ภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	862	6,023

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล	9,620	13,512
อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล	ร้อยละ 20	ร้อยละ 20
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลคูณอัตราภาษี	1,924	2,702
ผลกระทบทางภาษีจากการกลับรายการผลแตกต่างชั่วคราวที่รับรู้ในอดีต	-	69
ผลกระทบทางภาษีของรายได้และค่าใช้จ่ายที่ไม่ถือเป็นรายได้หรือ		
ค่าใช้จ่ายทางภาษี :		
เงินปันผลรับจากบริษัทย่อย	(1,789)	(2,497)
เงินปันผลรับจากบริษัทร่วม	(326)	(191)
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ไม่ได้บันทึกในงบการเงิน		
ขาดทุนจากการบันทึกค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนในบริษัทย่อย	166	-
ขาดทุนทางภาษีปีปัจจุบัน	22	-
อื่นๆ	1	(2)
ภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	(2)	81

ส่วนประกอบของสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี ประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบแสดงฐานะการเงินรวม		กำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุน	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		เปิดเสร็จรวม	
	2559	2558	2559	2558
สินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี				
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	70	54	(16)	(32)
ประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษา				
ของศาลฎีกา	60	58	(2)	(58)
สำรองการประกันรายได้ค่าเช่า	3,103	3,093	(10)	(3,093)
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	72	67	(5)	(3)
สำรองค่าขออนุญาตพาดสายเส้นใยแก้วนำแสง	92	94	2	(94)
ขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้	-	-	-	140
ภาษีเงินได้ จากการตัดบัญชีจากการเกิด				
ผลแตกต่างชั่วคราวและการกลับรายการ				
ผลแตกต่างชั่วคราว			(31)	(3,140)
สินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี - สุทธิ	3,397	3,366		

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ		กำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุน	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		เปิดเสร็จเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
สินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี				
ประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษา				
ของศาลฎีกา	60	58	(2)	(58)
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	6	6	-	(3)
ขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้	-	-	-	142
ภาษีเงินได้ จากการตัดบัญชีจากการเกิด				
ผลแตกต่างชั่วคราวและการกลับรายการ				
ผลแตกต่างชั่วคราว			(2)	81
สินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี - สุทธิ	66	64		

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีรายการผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ จำนวน 2,470 ล้านบาท (2558: 2,431 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทฯ 112 ล้านบาท (2558: 1,386 ล้านบาท) ที่บริษัทฯ และบริษัทย่อย ไม่ได้บันทึกสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี เนื่องจากบริษัทฯ และบริษัทย่อยพิจารณาแล้วเห็นว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อยอาจไม่มีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะนำผลแตกต่างชั่วคราวและขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ข้างต้นมาใช้ประโยชน์ได้

ผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ของบริษัทฯและบริษัทย่อยมีจำนวนเงิน 1,395 ล้านบาท ซึ่งจะทยอยสิ้นสุดระยะเวลาการให้ประโยชน์ภายในปี 2560 - 2564 และเฉพาะของบริษัทฯ 112 ล้านบาท ซึ่งจะทยอยสิ้นสุดระยะเวลาการให้ประโยชน์ภายในปี 2564

27. การส่งเสริมการลงทุน

บริษัท อิน คลาวด์ จำกัด (“ไอซี”) ได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนตามบัตรส่งเสริมการลงทุนเลขที่ 2200(7)/2554 เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2554 สิทธิพิเศษดังกล่าวรวมถึงการได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมเป็นระยะเวลา 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการนั้น (วันที่ 31 พฤษภาคม 2555)

ในปี 2559 ไอซีมีรายได้ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนเป็นจำนวน 854 ล้านบาท (2558: 906 ล้านบาท)

28. โครงการกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน

เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2556 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ครั้งที่ 1/2556 มีมติให้บริษัทฯและ/หรือบริษัทย่อยขายสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตให้แก่กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานสำหรับธุรกิจบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต ในราคาอยู่ที่ประมาณ 70,000 ล้านบาท และเมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2557 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ครั้งที่ 1/2557 ได้มีมติให้แก้ไขมติที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 1/2556 ดังกล่าว โดยให้ขายเพียงเส้นใยแก้วนำแสงและราคาอยู่ที่ประมาณ 55,000 - 70,000 ล้านบาท และให้บริษัทฯและ/หรือบริษัทย่อยเช่าเส้นใยแก้วนำแสงจากกองทุนเพื่อใช้ในการดำเนินงาน

เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2558 สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้อนุมัติให้จดทะเบียนจัดตั้ง JASIF บริษัทฯและทริปเปิดที่ได้เข้าทำสัญญากับ JASIF โดยมีรายละเอียดโดยสรุปในสาระสำคัญดังต่อไปนี้

ก) สัญญาซื้อขายทรัพย์สิน

ทริปเปิดที่ได้เข้าทำสัญญาซื้อขายทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงกับ JASIF เป็นจำนวนเงิน 55,000 ล้านบาท ทริปเปิดที่ต้องส่งมอบเส้นใยแก้วนำแสงทั้งหมดประมาณ 980,000 คอร์กิโลเมตร โดยทริปเปิดที่จะส่งมอบเส้นใยแก้วนำแสงในวันเข้าทำสัญญาเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า 800,000 คอร์กิโลเมตร (คิดเป็นมูลค่า 45,527 ล้านบาท) และจะทยอยส่งมอบเส้นใยแก้วนำแสงในอนาคตอีกประมาณ 180,000 คอร์กิโลเมตร (คิดเป็นมูลค่า 9,473 ล้านบาท) ภายใน 2 ปี หากทริปเปิดที่ไม่สามารถนำส่งทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงให้แก่ JASIF ภายในระยะเวลาที่กำหนด ทริปเปิดที่จะต้องชำระค่าเสียหายตามอัตราที่กำหนดในสัญญา นอกจากนี้ ทริปเปิดที่ต้องวางเงินประกันการส่งมอบทรัพย์สินในปีที่ 2 เป็นจำนวนเงิน 350 ล้านบาท

ในระหว่างปีปัจจุบัน ทริปเปิดที่ได้นำส่งทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงให้แก่ JASIF ครบถ้วนตามสัญญาแล้วรวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 980,500 คอร์กิโลเมตร (2558: 883,000 คอร์กิโลเมตร) และทริปเปิดที่ได้รับคืนเงินประกันการส่งมอบทรัพย์สินจาก JASIF แล้ว

ข) สัญญาเช่าหลัก

ทริปเปิลที่ได้เข้าทำสัญญาเช่าเส้นใยแก้วนำแสงกับ JASIF จำนวนร้อยละ 80 ของทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงทั้งหมดที่ทริปเปิลที่ขายและส่งมอบทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงให้แก่ JASIF ซึ่งประกอบด้วยทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงจำนวนร้อยละ 80 ของทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงในปัจจุบันทั้งหมดที่ JASIF ได้รับมอบตามสัญญาซื้อขายทรัพย์สิน และทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงในอนาคตจำนวนร้อยละ 80 ของทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงในอนาคตทั้งหมดที่ JASIF ได้รับมอบตามสัญญาซื้อขายทรัพย์สิน เป็นระยะเวลาการเช่าประมาณ 11 ปี (สิ้นสุดในวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2569) ด้วยอัตราค่าเช่า 425 บาทต่อคอร์กิโลเมตรต่อเดือนจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และจะปรับขึ้นทุกวันที่ 1 มกราคมของทุกปี ตามอัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) ที่ประกาศโดยกระทรวงพาณิชย์ แต่ไม่เกินร้อยละ 3 ต่อปี ทริปเปิลที่ตกลงที่จะชำระค่าเช่าล่วงหน้าสำหรับการเช่า 3 เดือนสุดท้ายให้แก่ JASIF ในวันถึงกำหนดชำระค่าเช่างวดแรกรวมเป็นเงินไม่น้อยกว่า 816 ล้านบาท

ค) สัญญาประกันรายได้ค่าเช่า

JASIF สามารถนำทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงจำนวนร้อยละ 20 ของทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงทั้งหมดออกให้ผู้อื่นเช่าใช้ได้ ทั้งนี้หากไม่มีผู้ใดเช่าทรัพย์สินดังกล่าว ทริปเปิลที่ตกลงเช่าใช้และชำระค่าเช่าใช้ทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงดังกล่าวตามข้อตกลงของสัญญาเพื่อเป็นการประกันรายได้ให้แก่ JASIF เป็นระยะเวลา 3 ปี และ JASIF สามารถต่ออายุสัญญาประกันรายได้ค่าเช่าได้อีกครั้งละ 3 ปี จนกว่าจะครบอายุของสัญญาเช่าหลัก ด้วยอัตราค่าเช่า 750 บาทต่อคอร์กิโลเมตรต่อเดือนจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และจะปรับขึ้นทุกวันที่ 1 มกราคมของทุกปี ตามอัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) ที่ประกาศโดยกระทรวงพาณิชย์ แต่ไม่เกินร้อยละ 3 ต่อปี

ง) สัญญาบริหารดูแลและบำรุงทรัพย์สิน

JASIF ได้แต่งตั้งให้ทริปเปิลที่เป็นผู้ให้บริการในการซ่อมแซมบำรุงรักษาและบริหารจัดการทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสง โดย JASIF ตกลงจะชำระค่าบริการรายเดือนให้แก่ทริปเปิลที่ในอัตรา 200 บาทต่อคอร์กิโลเมตรต่อปีจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และจะปรับขึ้นทุกวันที่ 1 มกราคมของทุกปี โดยปรับเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ต่อปี โดยสัญญานี้จะสิ้นสุดวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2569 หรือวันเลิกสัญญาเช่าหลัก

จ) สัญญาให้บริการจัดหาผู้เช่าทรัพย์สิน

ทริปเปิลที่ตกลงเป็นผู้ดำเนินการจัดหาผู้เช่าทรัพย์สินรายอื่นสำหรับทรัพย์สินในส่วนร้อยละ 20 ของทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงทั้งหมดของ JASIF (“ทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงส่วนรอง”) หากมีผู้เช่ารายอื่นสนใจเช่าทรัพย์สินส่วนนี้ JASIF สามารถดำเนินการให้เช่าต่อได้ โดยทริปเปิลที่ตกลงสละสิทธิการใช้ทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงดังกล่าวโดยทันทีที่ JASIF บรรลุข้อตกลงกับผู้เช่ารายอื่น JASIF ตกลงชำระค่าตอบแทนให้แก่ทริปเปิลที่ร้อยละ 25 ของจำนวนผลต่างของค่าเช่าที่ทริปเปิลที่ได้รับจากผู้เช่ารายใดๆสำหรับการเช่าทรัพย์สินในส่วนทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงส่วนรองตลอดระยะเวลา

3 ปี ที่ทริปเปิลทีเป็นผู้ให้บริการจัดหาผู้เช่าตามสัญญานี้ หักด้วยผลรวมของค่าเช่าที่ทริปเปิลทีต้องชำระให้แก่ JASIF ตามสัญญาประกันรายได้ค่าเช่าตลอดระยะเวลา 3 ปีที่ทริปเปิลทีเป็นผู้เช่าทรัพย์สิน เส้นใยแก้วนำแสงส่วนรอง สัญญานี้มีระยะเวลา 3 ปี และ JASIF สามารถต่ออายุสัญญาได้อีกครั้งละ 3 ปี การต่ออายุของสัญญาจะต้องไม่เกินกำหนดอายุใบอนุญาตประกอบกิจการ โทรคมนาคมแบบที่สาม ของทริปเปิลที ซึ่งจะสิ้นสุดในเดือนกุมภาพันธ์ 2569

ค) สัญญากู้ยืมเงิน

ทริปเปิลทีตกลงให้ JASIF กู้ยืมเงินเป็นจำนวน 3,850 ล้านบาท ซึ่งเป็นจำนวนเงินเท่ากับภาษีมูลค่าเพิ่มของราคาซื้อขายทรัพย์สิน โดยมีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2 ต่อปี หาก JASIF ยังไม่ได้รับชำระเงิน ภาษีมูลค่าเพิ่มคืนจากกรมสรรพากรภายใน 2 ปี นับตั้งแต่วันที่ทำการซื้อขายเสร็จสิ้น JASIF ไม่มีหน้าที่ต้องชำระดอกเบี้ยภายใต้สัญญาเงินกู้นี้อีกต่อไป การชำระคืนเงินกู้ยืมภายใต้เงื่อนไขว่าหาก JASIF ได้รับเงินภาษีมูลค่าเพิ่มคืนจากกรมสรรพากร JASIF มีหน้าที่ชำระคืนเงินกู้ไม่เกินจำนวน ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ได้รับจากกรมสรรพากร สำหรับจำนวนเงินที่ไม่ได้รับคืนจากกรมสรรพากร ทริปเปิลทีตกลงสละสิทธิเพื่อเรียกร้องเอาเงินกู้คืนจาก JASIF เต็มจำนวน

ข) สัญญาข้อตกลงดำเนินการ

บริษัทฯ และบริษัทในกลุ่มของบริษัทฯ จะต้องดำรงสัดส่วนการถือหุ้นในทริปเปิลทีและบริษัท ทริปเปิลที อินเทอร์เน็ต จำกัด (“ทีทีทีไอ”) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 76 และทริปเปิลทีจะต้องดำรงอัตราส่วนทางการเงิน เช่น อัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อทุน อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน และอัตราส่วนทางการเงิน ในการจ่ายเงินปันผลตามที่กำหนดในสัญญา เป็นต้น

นอกจากนี้ ภายในรอบระยะเวลา 3 ปีแรก บริษัทฯ จะต้องไม่ขาย โอน หรือจำหน่ายไปซึ่งหน่วยลงทุน เริ่มแรก เว้นแต่จะได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจาก JASIF และในช่วงตั้งแต่ปีที่ 4 ถึงปีที่ 6 จะต้องไม่ขาย โอน หรือจำหน่ายไปซึ่งหน่วยลงทุนใน JASIF จนทำให้สัดส่วนการถือหุ้นหน่วยลงทุนน้อยกว่า ร้อยละ 19 ของจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมดที่จำหน่ายในครั้งแรก เว้นแต่จะได้รับความยินยอม เป็นหนังสือจาก JASIF

บริษัทฯ และทริปเปิลทีได้พิจารณารายการและวิธีการปฏิบัติทางบัญชีอย่างรอบคอบและละเอียดถี่ถ้วน เกี่ยวกับธุรกรรมโครงสร้างพื้นฐานในเนื้อหาของรายการและสรุปได้ดังนี้

1. ทริปเปิลทีสามารถรับรู้รายการขายสินทรัพย์ได้เนื่องจากการขายสินทรัพย์ดังกล่าวได้โอนความเสี่ยง และผลตอบแทนที่มีนัยสำคัญไปยัง JASIF แล้ว โดยรายได้ที่เกิดขึ้นในอนาคตจากทรัพย์สินที่ขาย ให้แก่ JASIF จะตกเป็นของ JASIF และผลจากการขายไม่มีการผูกขาดการเช่าโดยทริปเปิลทีแต่เพียง รายเดียว จึงสรุปได้ว่าเป็นการขายขาดและสามารถบันทึกเป็นรายการขายสินทรัพย์ได้

2. การที่ทริปเปิดที่เข้าทำสัญญาประกันรายได้ค่าเช่าให้กับ JASIF พิจารณาได้ว่าเป็นการรับประกันค่าเช่าแบบไม่เป็นสาระสำคัญ จนทำให้ไม่สามารถรับรู้รายได้การขายได้ เนื่องจากส่วนที่รับประกันค่าเช่าคิดเป็นเพียงร้อยละ 20 ของทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงทั้งหมด ทั้งนี้ทริปเปิดที่ได้บันทึกสำรองการค้ารับประกันค่าเช่าดังกล่าวไว้ในบัญชี
3. การเช่ากลับคืนได้มีการทดสอบตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 “สัญญาเช่า” และสรุปว่าเป็นการเช่าดำเนินงาน

นอกจากนี้ ข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้ได้นำมาพิจารณาว่าความเสี่ยงและผลตอบแทนที่มีนัยสำคัญเกี่ยวกับสินทรัพย์ที่ขายได้มีการโอนแล้ว

1. JASIF เป็นผู้รับความเสี่ยงหากมีความเสียหายต่อสินทรัพย์และความเสี่ยงในความไม่แน่นอนของรายได้ในอนาคต
2. อัตราค่าเช่าตามสัญญาเช่าหลักที่ JASIF คิดกับทริปเปิดที่พิจารณาว่าเป็นราคาตลาดตามความเห็นผู้เชี่ยวชาญ
3. ผู้ถือหุ้นหน่วยลงทุนของ JASIF เป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจในฐานะเป็นเจ้าของสินทรัพย์

โดยสรุปทริปเปิดที่จะบันทึกรับรู้กำไรจากการขายทรัพย์สินเป็นจำนวน 3,240 ล้านบาท (2558: จำนวน 28,288 ล้านบาท) และบริษัทฯ ได้บันทึกกำไรจากการขายทรัพย์สินเป็นจำนวน 2,160 ล้านบาท (2558: 18,859 ล้านบาท) (หลังจากหักรายการกำไรที่ยังไม่รับรู้เป็นจำนวน 1 ใน 3 ตามสัดส่วนการถือหุ้นหน่วยลงทุนของบริษัทฯ ใน JASIF) โดยแยกแสดงเป็นรายการต่างหากไว้ภายใต้ “รายได้อื่น” ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

รายการขายทรัพย์สินสามารถสรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	2559	2558
ราคาขายทรัพย์สินสุทธิจากเงินรับล่วงหน้าสำหรับทรัพย์สิน		
ที่จะส่งมอบในอนาคต	5,131	49,869
ต้นทุนทรัพย์สิน	(413)	(2,863)
กำไรจากการขายทรัพย์สิน	4,718	47,006
หัก: ค่าใช้จ่ายในการขายทรัพย์สิน	-	(1,569)
กำไรจากการขายทรัพย์สินก่อนภาษี	4,718	45,437
หัก: สำรองการประกันค่าเช่าของทรัพย์สิน ณ วันส่งมอบ	(1,662)	(17,073)
บวก: รายการปรับปรุงสำรองการประกันค่าเช่าจากการเปลี่ยนแปลง		
อัตราคิดลดในงวดปัจจุบัน	280	510
หัก: สำรองค่าขออนุญาตขาดสายเส้นใยแก้วนำแสง ณ วันส่งมอบ	(96)	(586)
หัก: กำไรที่ยังไม่รับรู้ตามสัดส่วนการถือหุ้นลงทุนของบริษัทฯ	(1,080)	(9,429)
กำไรจากการขายทรัพย์สินให้ JASIF	2,160	18,859

29. กำไรต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยหารกำไรสำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ถือโดยบุคคลภายนอกที่ออกอยู่ในระหว่างปี

กำไรต่อหุ้นปรับลดคำนวณโดยหารกำไรสำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยผลรวมของจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ออกอยู่ในระหว่างปีกับจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่บริษัทฯ อาจต้องออกเพื่อแปลงหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลดทั้งสิ้นให้เป็นหุ้นสามัญ โดยสมมติว่าได้มีการแปลงเป็นหุ้นสามัญ ณ วันต้นปีหรือ ณ วันออกหุ้นสามัญเทียบเท่า

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานและกำไรต่อหุ้นปรับลด แสดงการคำนวณได้ดังนี้

	งบการเงินรวม					
	กำไรสำหรับปี		จำนวนหุ้นสามัญ		กำไรต่อหุ้น	
			ถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก			
	2559	2558	2559	2558	2559	2558
(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านหุ้น)	(ล้านหุ้น)	(บาท)	(บาท)	
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน						
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทใหญ่	3,002	15,710	6,476	7,030	0.46	2.23
ผลกระทบของหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลด						
ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญที่ออก						
ให้กับผู้ถือหุ้นเดิม	-	-	844	285		
กำไรต่อหุ้นปรับลด						
กำไรที่เป็นของผู้ถือหุ้นสามัญสมมติว่ามีการใช้สิทธิ						
ซื้อหุ้นสามัญจากใบสำคัญแสดงสิทธิ	3,002	15,710	7,320	7,315	0.41	2.15

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	กำไรสำหรับปี		จำนวนหุ้นสามัญ		กำไรต่อหุ้น	
			ถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก			
	2559	2558	2559	2558	2559	2558
(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านหุ้น)	(ล้านหุ้น)	(บาท)	(บาท)	
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน						
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทใหญ่	9,622	13,431	6,476	7,030	1.49	1.91
ผลกระทบของหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลด						
ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญที่ออก						
ให้กับผู้ถือหุ้นเดิม	-	-	844	285		
กำไรต่อหุ้นปรับลด						
กำไรที่เป็นของผู้ถือหุ้นสามัญสมมติว่ามีการใช้สิทธิ						
ซื้อหุ้นสามัญจากใบสำคัญแสดงสิทธิ	9,622	13,431	7,320	7,315	1.31	1.84

30. ส่วนงานดำเนินงาน

ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานที่นำเสนอนี้สอดคล้องกับรายงานภายในของบริษัทที่มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานได้รับและสอบทานอย่างสม่ำเสมอเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรให้กับส่วนงานและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงาน

เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารงาน บริษัทฯและบริษัทย่อยจัดโครงสร้างองค์กรเป็นหน่วยธุรกิจตามประเภทของการบริการ บริษัทฯและบริษัทย่อยมีส่วนงานที่รายงานทั้งสิ้น 4 ส่วนงาน ดังนี้

- 1) ส่วนงานการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง
- 2) การให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม
- 3) ส่วนงานจัดหา ออกแบบ และวางระบบสื่อสารและโทรคมนาคม
- 4) ส่วนงานอื่น

ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดสอบทานผลการดำเนินงานของแต่ละหน่วยธุรกิจแยกจากกันเพื่อวัตถุประสงค์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรและการประเมินผลการปฏิบัติงาน บริษัทฯและบริษัทย่อยประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนงานโดยพิจารณาจากกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานซึ่งวัดมูลค่าโดยใช้เกณฑ์เดียวกับที่ใช้ในการวัดกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานในงบการเงิน

การบันทึกบัญชีสำหรับรายการระหว่างส่วนงานที่รายงานเป็นไปในลักษณะเดียวกับการบันทึกบัญชีสำหรับรายการธุรกิจกับบุคคลภายนอก

รายได้ระหว่างส่วนงานถูกตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว

บริษัทฯ และบริษัทย่อยดำเนินธุรกิจในส่วนงานทางภูมิศาสตร์หลักในประเทศไทย ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อยสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 เป็นดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	ส่วนงานการให้บริการอินเทอร์เน็ต		ส่วนงานการให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม		ส่วนงานจัดหา ออกแบบ และวางระบบสื่อสาร และโทรคมนาคม		ส่วนงานอื่นๆ		การตัดรายการบัญชีระหว่างกัน		งบการเงินรวม	
	2559	2558	2559	2558	2559	2558	2559	2558	2559	2558	2559	2558
	รายได้จากการขายและการบริการ											
รายได้จากภายนอก	14,510	12,677	920	1,124	43	32	146	150	-	-	15,619	13,983
รายได้ระหว่างส่วนงาน	66	72	941	1,069	106	55	161	156	(1,274)	(1,352)	-	-
รายได้ทั้งสิ้น	14,576	12,749	1,861	2,193	149	87	307	306	(1,274)	(1,352)	15,619	13,983
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานตามส่วนงาน	5,708	5,200	198	362	9	40	(7)	(26)			5,908	5,576
รายได้และค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้ปันส่วน:												
รายได้อื่น											2,532	19,444
ค่าใช้จ่ายในการขายและการบริการ											(1,156)	(1,000)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร											(2,769)	(2,347)
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน											(105)	(127)
ค่าเสียหายจากการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการดำเนินการ												
ก่อนรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่											(841)	-
หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ											(338)	(223)
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม											1,019	797
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน											(395)	(198)
ภาษีเงินได้											(863)	(6,023)
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย											10	(189)
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ											3,002	15,710

31. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัทฯ บริษัทย่อย และพนักงานของบริษัทฯและบริษัทย่อยได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 โดยบริษัทฯ บริษัทย่อย และพนักงานจะจ่ายสมทบเข้ากองทุนเป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 3 ถึงร้อยละ 8 ของเงินเดือน และจะจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อพนักงานนั้นออกจากงานตามระเบียบว่าด้วยกองทุนของบริษัทฯและบริษัทย่อย กองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้บริหารโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด ในระหว่างปี 2559 บริษัทฯและบริษัทย่อยรับรู้เงินสมทบดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายจำนวน 81 ล้านบาท และเฉพาะของบริษัทฯจำนวน 6 ล้านบาท (2558: 75 ล้านบาท และ 5 ล้านบาท ตามลำดับ)

32. เงินปันผลจ่าย

เงินปันผล	อนุมัติโดย	เงินปันผลจ่าย (ล้านบาท)	เงินปันผลจ่ายต่อหุ้น (บาท)
เงินปันผลประจำปี 2558	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2559 เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2559	2,140	0.30
เงินปันผลระหว่างกาลสำหรับงวด ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 ถึง วันที่ 31 มีนาคม 2559	ที่ประชุมคณะกรรมการครั้งที่ 6/2559 เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2559	890	0.15
เงินปันผลระหว่างกาลสำหรับงวด ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 ถึง วันที่ 30 กันยายน 2559	ที่ประชุมคณะกรรมการครั้งที่ 12/2559 เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2559	891	0.15
รวมเงินปันผลสำหรับปี 2559		3,921	0.60
เงินปันผลระหว่างกาลสำหรับงวด ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2558 ถึง วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2558	ที่ประชุมคณะกรรมการครั้งที่ 1/2558 เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2558	10,492*	1.50
เงินปันผลประจำปี 2557	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2558 เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2558	1,049	0.15
เงินปันผลระหว่างกาลสำหรับงวด ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2558 ถึง วันที่ 30 กันยายน 2558	ที่ประชุมคณะกรรมการครั้งที่ 8/2558 เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2558	713	0.10
รวมเงินปันผลสำหรับปี 2558		12,254	1.75

*ณ วันที่ปิดสมุดทะเบียนหุ้น จำนวนหุ้นของบริษัทฯที่ถือโดยบุคคลภายนอกและมีสิทธิได้รับเงินปันผลมีจำนวน 6,992,879,377 หุ้น หลังจากหักหุ้นทุนซื้อคืนที่ถือโดยบริษัทฯจำนวน 142,730,000 หุ้น และหุ้นที่ไม่
มีสิทธิได้รับเงินปันผลซึ่งเป็นหุ้นที่บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด รับเป็นนายทะเบียน
ให้จำนวน 1,785,001 หุ้น รวมเป็นเงินปันผลที่จ่ายทั้งสิ้น 10,489 ล้านบาท

33. ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

33.1 ภาระผูกพันเกี่ยวกับรายจ่ายฝ่ายทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทย่อยมีรายจ่ายฝ่ายทุนจำนวนเงิน 13 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา และ 148 ล้านบาท (2558: 14 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา และ 94 ล้านบาท) ที่เกี่ยวข้องกับการซื้ออุปกรณ์

33.2 ภาระผูกพันเกี่ยวกับสัญญาเช่าดำเนินงาน

บริษัทย่อยได้เข้าทำสัญญาเช่าดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเช่าที่ดิน พื้นที่ในอาคาร อุปกรณ์และค่าบริการอื่นๆ อายุของสัญญามีระยะเวลาตั้งแต่ 1 ถึง 11 ปี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 บริษัทย่อยมีจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตทั้งสิ้นภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานที่บอกเลิกไม่ได้ ดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	งบการเงินรวม	
	31 ธันวาคม 2559	31 ธันวาคม 2558
ภายใน 1 ปี	4,428	4,146
1 ถึง 5 ปี	17,986	17,884
มากกว่า 5 ปี	19,925	24,952

33.3 การค้ำประกัน

ก) บริษัทฯและบริษัทย่อยมีภาระผูกพันจากการที่ธนาคารและสถาบันการเงินออกหนังสือค้ำประกันการประมูลงานและการปฏิบัติตามสัญญาเป็นจำนวนเงินประมาณ 345 ล้านบาทในนามของบริษัทฯและบริษัทย่อย (2558: 425 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทฯเป็นจำนวน 3 ล้านบาท (2558: 10 ล้านบาท)

ข) บริษัทฯมีภาระผูกพันในการค้ำประกันหนังสือค้ำประกันที่ออกโดยธนาคารในนามของบริษัทย่อยเป็นจำนวนเงินรวม 3 ล้านบาท (2558: 3 ล้านบาท)

ค) บริษัทย่อยมีภาระผูกพันตามเลตเตอร์ออฟเครดิตกับผู้ขายในประเทศและต่างประเทศเป็นจำนวนเงินรวมประมาณ 6 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา และ 187 ล้านบาท (2558: 22 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา)

33.4 ภาระผูกพันเกี่ยวกับสัญญาให้บริการระยะยาว

- ก) เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2549 ทริปเปิลทีได้ทำสัญญาการให้บริการ โครงข่ายโทรคมนาคมกับทีทีแอนด์ทีเอสเอส โดยทริปเปิลทีจะได้รับค่าบริการเป็นรายเดือนตามที่ระบุไว้ในสัญญาและทริปเปิลทีต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุในสัญญา ทริปเปิลทีมีภาระที่จะต้องให้บริการกับทีทีแอนด์ทีเอสเอสจนถึงวันที่ 26 ตุลาคม 2561
- ข) เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2549 ทริปเปิลทีได้ทำสัญญาขอใช้วงจรร่วมกับทีทีแอนด์ทีเอสเอส โดยตกลงชำระค่าบริการเป็นรายเดือนตามที่ระบุไว้ในสัญญา และทริปเปิลทีต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุในสัญญา สัญญานี้จะสิ้นสุดวันที่ 26 ตุลาคม 2561

เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2552 ที่ประชุมคณะกรรมการของทริปเปิลทีที่มีมติอนุมัติให้ทริปเปิลทีเข้าทำความตกลงเปลี่ยนแปลงการคิดค่าบริการ โครงข่ายโทรคมนาคมของสัญญาที่ทำกับทีทีแอนด์ทีเอสเอส ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 33.4 ก) โดยเปลี่ยนเป็นการแบ่งผลประโยชน์ในอัตราส่วนร้อยละ 95 ของค่าบริการที่เรียกเก็บได้จากลูกค้าโดยให้ถือว่าทริปเปิลที (หรือบริษัทย่อยของทริปเปิลที) ให้บริการแก่ลูกค้าร่วมกับทีทีแอนด์ทีเอสเอส โดยทริปเปิลที (หรือบริษัทย่อยของทริปเปิลที) จะเป็นผู้ลงทุนในด้านโครงข่าย การจัดซื้อ Routers และการลงทุนด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์ และที่ประชุมดังกล่าวมีมติให้ทริปเปิลทีเข้าทำความตกลงเปลี่ยนแปลงอัตราค่าบริการวงจรร่วมกับทีทีแอนด์ทีเอสเอสตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 33.4 ข) โดยตกลงให้คิดค่าบริการวงจรร่วมในอัตราส่วนร้อยละ 15 ของรายได้ค่าบริการเฉลี่ยต่อวงจรรต่อเดือนที่ทริปเปิลทีได้รับจากการให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขดังกล่าวผู้บริหารของทริปเปิลทีเห็นว่าเป็นประโยชน์ร่วมกันระหว่างผู้ให้บริการ

เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2554 บริษัท พี แพลนเนอร์ จำกัด ในฐานะผู้ทำแผนฟื้นฟูกิจการของทีทีแอนด์ทีเอสเอส ในขณะนั้น ได้มีหนังสือบอกกล่าวไม่ยอมรับสิทธิตามสัญญาให้บริการวงจรร่วมตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 33.4 ข) รวมทั้งสัญญาและ/หรือบันทึกข้อตกลงฉบับแก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ และข้อตกลงเกี่ยวกับอัตราค่าบริการวงจรร่วมทุกฉบับโดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2554 เป็นต้นไป

เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2554 ทริปเปิลทีได้ยื่นคำร้องต่อศาลล้มละลายกลางเพื่อให้ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งกลับหรือแก้ไขการปฏิเสธสิทธิตามหนังสือดังกล่าว อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2556 ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งยกคำร้องของทริปเปิลที เนื่องจากการบอกกล่าวดังกล่าวเป็นการกระทำโดยชอบด้วยกฎหมายและตามอำนาจของผู้บริหารแผนในขณะนั้น

- ค) ทริปเปิลทีมีภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายค่าเช่าและให้บริการแก่ JASIF ตามเกณฑ์และเงื่อนไขที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 28

33.5 บริษัท ที.เจ.พี. เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (“ทีเจพี”) ได้ทำสัญญาจ้างเหมา (Turn-Key) กับบริษัทคู่สัญญาแห่งหนึ่ง ทีเจพีมีภาระผูกพันที่จะต้องส่งมอบงานให้กับบริษัทคู่สัญญาดังกล่าวตามระยะเวลาที่กำหนดในสัญญา โดยจะต้องส่งมอบภายในวันที่ 29 ธันวาคม 2549 จนถึงปัจจุบันทีเจพีไม่สามารถส่งมอบงานดังกล่าวได้ ตามกำหนดระยะเวลาซึ่งบริษัทคู่สัญญามีสิทธิที่จะคิดค่าปรับล่าช้าตามสัญญาจากทีเจพีเป็นรายวันในอัตรา ร้อยละ 0.2 ของวงเงินตามสัญญา (31 ล้านบาท) อย่างไรก็ตามผู้บริหารของทีเจพีอยู่ในระหว่างการขอแก้ไข สัญญาเพื่อลดเนื้องานกับคู่สัญญาและขอขยายระยะเวลาให้กับบริษัทคู่สัญญาออกไป ซึ่งผู้บริหารของทีเจพี เชื่อว่าจะสามารถเจรจาแก้ไขสัญญาเพื่อลดเนื้องานและขอขยายระยะเวลาให้กับบริษัทคู่สัญญา เนื่องจากเหตุ ของความล่าช้าเกิดจากการส่งมอบพื้นที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งมีความล่าช้าและจะสามารถปิดโครงการ ได้โดยมีค่าปรับเกิดขึ้นอย่างไม่มีสาระสำคัญ

33.6 ภายหลังจากที่ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯ (“แผนฯ”) ในวันที่ 7 สิงหาคม 2546 บริษัทฯ ได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของแผนฯ ครบถ้วน ศาลล้มละลายกลางจึงมีคำสั่งยกเลิก การฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯ ในวันที่ 14 กันยายน 2549 อย่างไรก็ตาม มีเจ้าหนี้บางรายได้ยื่นคำร้องคัดค้าน ในบางประเด็นต่อศาลฎีกาในระหว่างกระบวนการฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯ

ต่อมาในวันที่ 19 สิงหาคม 2556 ศาลล้มละลายกลางได้อ่านคำพิพากษาของศาลฎีกา ซึ่งไม่เห็นชอบด้วย แผนฯ และให้ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของศาลล้มละลายกลาง จากเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้สิทธิ เรียกร้องของเจ้าหนี้ที่มีต่อบริษัทฯ ในฐานะลูกหนี้กลับไปเป็นเช่นเดิมดังที่เป็นอยู่ก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ ฟื้นฟูกิจการ

บริษัทฯ ได้รับความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายเกี่ยวกับเหตุการณ์ดังกล่าวในวันที่ 30 ตุลาคม 2556 ว่าคำพิพากษาของศาลฎีกามีผลทำให้แผนฯ ตลอดจนคำสั่งให้ได้รับชำระหนี้ของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ไม่มีผลผูกพันเจ้าหนี้และบริษัทฯ ดังนั้น สิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้ที่มีต่อบริษัทฯ ในฐานะลูกหนี้จะกลับไป เป็นเช่นเดิมดังที่เป็นอยู่ก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ได้ดำเนินการตามแผนฯ มาเป็นระยะเวลานาน โดยเฉพาะได้ดำเนินการชำระหนี้ในรูปแบบต่างๆ ตามข้อกำหนดของแผนฯ เช่น ชำระด้วยเงิน ชำระด้วยการโอนหุ้นหรือทรัพย์สินอื่นๆ และชำระด้วยการแปลงหนี้เป็นทุนให้กับเจ้าหนี้เป็น ที่เรียบร้อยแล้ว นอกจากนี้ ที่ปรึกษากฎหมายเห็นว่ากรณีที่บริษัทฯ จะต้องชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้รายหนึ่งราย ใดหรือไม่เพียงใดนั้นจะขึ้นอยู่กับว่ามีเจ้าหนี้นี้มาแสดงตนและแสดงสิทธิของตนจนบริษัทฯ เชื่อว่าเป็นเจ้าหนี้ ตามจำนวนที่กล่าวอ้างแล้วหรือไม่เท่านั้น ซึ่งหากยังมีข้อโต้แย้งไม่เห็นพ้องต้องกันไม่ว่าในประเด็นใดๆ ก็เป็นกรณีที่จะต้องนำเรื่องเข้าสู่การพิจารณาเพื่อหาข้อยุติกันในศาลแพ่งต่อไป จากปัจจัยข้างต้นประกอบกับ ไม่มีเจ้าหนี้รายใดมาแสดงตนนับแต่วันที่ศาลล้มละลายกลางอ่านคำพิพากษาของศาลฎีกา บริษัทฯ จึงเห็นว่า ไม่มีความเป็นไปได้ก่อนข้างแน่ที่บริษัทฯ จะต้องจ่ายภาระผูกพันจากเหตุการณ์ดังกล่าว บริษัทฯ จึงมีได้ บันทึกลับประมาณการหนี้สินที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ดังกล่าวไว้ในบัญชีแต่อย่างใด อย่างไรก็ตามบริษัทฯ และที่ปรึกษากฎหมายได้ร่วมกันประเมินผลกระทบในเบื้องต้น โดยนำหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่างๆ มาปรับใช้และทำการประเมินมูลค่าทรัพย์สินที่บริษัทฯ ได้ชำระหนี้ตามแผนฯ ตามราคาที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

และพบว่าบริษัทฯอาจมีภาระเพิ่มเติมจากเหตุการณ์นี้เป็นจำนวนมากที่สุดไม่เกิน 1,343 ล้านบาท โดยจำนวนดังกล่าวไม่รวมดอกเบี้ยที่อาจมีขึ้นหากมีการฟ้องร้องจากเจ้าหนี้ในอนาคต ทั้งนี้การที่บริษัทฯ จะต้องชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้รายหนึ่งรายใดหรือไม่เพียงใดนั้นจะขึ้นอยู่กับว่ามีเจ้าหนี้อะไรมาแสดงตนและแสดงสิทธิของตนจนบริษัทฯเชื่อว่าเป็นเจ้าหนี้ตามจำนวนที่กล่าวอ้างแล้วหรือไม่เท่านั้น

ต่อมาในเดือนสิงหาคม 2557 บริษัทบริหารสินทรัพย์และสถาบันการเงินรวมห้ารายได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง (“ศาลทรัพย์สินทางปัญญา”) เรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระเงินตามสัญญาเงินกู้ สัญญาค้ำประกัน และสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้เป็นเงินจำนวนรวม 526 ล้านบาท 25 ล้านเหรียญสหรัฐฯ และ 1,736 ล้านเยนญี่ปุ่น (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 เทียบเท่าจำนวนประมาณ 1,965 ล้านบาท) โดยเป็นส่วนของเงินต้นจำนวน 1,177 ล้านบาท และดอกเบี้ยจำนวน 788 ล้านบาท อันเป็นผลสืบเนื่องจากการที่ศาลฎีกาพิพากษาไม่เห็นชอบด้วยแผนฯ และให้ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯ ดังกล่าวมาข้างต้น โดยในเบื้องต้นพบว่าหนี้ทั้งหมดที่นำมาฟ้องมาจากมูลหนี้ที่เคยมีการยื่นคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯ บริษัทฯได้ประเมินเงื่อนไขของการบันทึกบัญชีจากเหตุการณ์ใหม่นี้ และเห็นว่าบริษัทฯควรต้องบันทึกประมาณการหนี้สินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินเมื่อเจ้าหนี้ได้แสดงตัวยื่นฟ้องต่อศาล อย่างไรก็ตามมีโจทก์สองรายที่เป็นผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องมาจากเจ้าหนี้เดิมหลายราย โดยรายหนึ่งมิได้มีชื่อปรากฏอยู่ในคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯ (เงินต้นจำนวน 466 ล้านบาท และดอกเบี้ยจำนวน 459 ล้านบาท) ซึ่งที่ปรึกษากฎหมายได้ให้ความเห็นว่า ในการพิจารณาคดีของศาลสำหรับสองคดีนี้ โจทก์ทั้งสองรายต่างก็ต้องพิสูจน์ให้ศาลเชื่อว่าตนเป็นเจ้าหนี้โดยการได้รับโอนสิทธิเรียกร้องมาโดยชอบด้วยกฎหมายตามจำนวนที่ฟ้องจริงโดยไม่มีข้อบกพร่องใดๆ ซึ่งมีความเป็นไปได้สูงว่าโจทก์ทั้งสองจะไม่สามารถพิสูจน์ได้โดยไม่มีข้อบกพร่องใดๆ ทางกฎหมาย เนื่องจากการโอนต่อกันมาเป็นทอดๆ หลายทอด ซึ่งเกิดขึ้นทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศเป็นระยะเวลาอันยาวนานแล้ว และหากข้อเท็จจริงปรากฏว่าเป็นการรับโอนมาโดยมีวัตถุประสงค์เพียงเพื่อจะมาฟ้องคดีบริษัทฯ เพื่อแสวงหาประโยชน์หลังจากที่มีคำพิพากษาศาลฎีกาในเรื่องนี้ออกมาแล้ว ย่อมจะถือเป็นการกระทำที่ขัดต่อกฎหมายและตกเป็นโมฆะ ดังนั้นที่ปรึกษากฎหมายจึงมีความเห็นว่า กรณีนี้น่าจะยังมีความไม่แน่นอนว่า โจทก์ทั้งสองรายดังกล่าวจะได้รับชำระหนี้ตามจำนวนที่กล่าวอ้างในคำฟ้องหรือไม่ ดังนั้นบริษัทฯจึงบันทึกประมาณการหนี้สินเฉพาะของโจทก์สามรายซึ่งเป็นเจ้าหนี้รายเดิมหรือเป็นเจ้าหนี้ที่มีการรวบรวมกิจการกับเจ้าหนี้รายเดิม ที่มีชื่อปรากฏอยู่ในคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯ (เงินต้นจำนวน 711 ล้านบาท และดอกเบี้ยจำนวน 329 ล้านบาท) ตามความเห็นที่ปรึกษากฎหมายจำนวน 301 ล้านบาท (เงินต้นจำนวน 260 ล้านบาท และดอกเบี้ยจำนวน 41 ล้านบาท) ไว้ในงบการเงิน เนื่องจากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กิจการจะต้องรับผิดชอบในหนี้สินที่เกิดขึ้น โดยใช้มูลหนี้ที่โจทก์ทั้งสามรายยื่นคำฟ้องเป็นพื้นฐานหักด้วยประมาณการมูลค่าของการชำระหนี้ในรูปแบบต่างๆ ตามแผนฟื้นฟูกิจการและตามคำแนะนำของที่ปรึกษากฎหมาย

บริษัทฯ ได้โต้แย้งในเรื่องเขตอำนาจพิจารณาของศาลทรัพย์สินทางปัญญาต่อศาลฎีกา ปัจจุบันศาลทรัพย์สินทางปัญญามีคำสั่งจำหน่ายคดีของโจทก์สองรายออกจากสารบบความชั่วคราวเพื่อรอคำวินิจฉัยของประธานศาลฎีกาในเรื่องเขตอำนาจศาล ส่วนคำฟ้องของโจทก์อีกสามรายยังอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาคดีของศาลทรัพย์สินทางปัญญา ผลที่สุดของคดียังไม่อาจทราบได้ในปัจจุบัน ผลของคำตัดสินของศาลอาจมีผลต่อการบันทึกประมาณการหนี้สินดังกล่าว และเนื่องจากยังมีความไม่ชัดเจนในข้อกฎหมายเนื่องจากศาลฎีกามีได้วินิจฉัยโดยตรงเกี่ยวกับผลของการชำระหนี้ที่ผู้บริหารแผนได้กระทำไปแล้วตามข้อกำหนดของแผนฟื้นฟูกิจการ บริษัทฯ จึงพิจารณาว่าจำนวนสำรองที่บันทึกไว้ในบัญชีนั้นเพียงพอและเหมาะสมในสถานการณ์ปัจจุบัน นอกจากนี้ หากมีกรณีเจ้าหน้าที่รายหนึ่งรายโดยยื่นคำฟ้องเพิ่มเติมในอนาคตและบริษัทฯ ได้ตรวจสอบในเบื้องต้นแล้ว บริษัทฯ ก็จะพิจารณานับที่ประมาณการหนี้สินเพิ่มเติมสำหรับเจ้าหน้าที่รายดังกล่าวไว้ในบัญชีของบริษัทฯ อย่างไรก็ตาม การบันทึกประมาณการนี้ไม่ได้เป็นการรับสภาพหนี้หรือผูกพันบริษัทฯ ให้ต้องจ่ายชำระหนี้สินดังกล่าวแต่อย่างใด

- 33.7 ในเดือนกันยายนและธันวาคม 2556 เจทีเอสได้ทำสัญญาขายเครื่องคอมพิวเตอร์พกพา (“แท็บเล็ต”) โชนที่ 4 (ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) ให้แก่คู่สัญญาซึ่งเป็นหน่วยงานราชการสองหน่วยงานเป็นจำนวน 357,024 เครื่อง และ 12,246 เครื่อง ตามลำดับ มีมูลค่าตามสัญญาเป็นจำนวนเงินรวม 749 ล้านบาท (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) ตามเงื่อนไขของสัญญาดังกล่าวเจทีเอสต้องส่งมอบแท็บเล็ตทั้งหมดให้แก่หน่วยงานราชการคู่สัญญาภายในเดือนธันวาคม 2556 และภายในเดือนมีนาคม 2557 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากได้เกิดเหตุเพลิงไหม้โรงงานผู้ผลิตชิ้นส่วนในการผลิตแท็บเล็ตในประเทศจีนในเดือนกันยายน 2556 ทำให้เจทีเอสไม่สามารถส่งมอบแท็บเล็ตให้แก่คู่สัญญาทั้งสองได้ตามกำหนดเวลาในสัญญา เจทีเอสได้ทำจดหมายแจ้งหน่วยงานราชการคู่สัญญาทั้งสองดังกล่าวข้างต้นถึงสาเหตุดังกล่าวเพื่อขอขยายระยะเวลาการส่งมอบตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญาแล้ว และตามเงื่อนไขของสัญญาซื้อขายกับคู่สัญญา หากเจทีเอสไม่สามารถส่งมอบแท็บเล็ตได้ตามกำหนดเวลา เจทีเอสจะต้องชำระค่าปรับให้แก่คู่สัญญาเป็นรายวันในอัตราร้อยละ 0.2 ของราคาแท็บเล็ตที่ยังไม่ได้ส่งมอบ ต่อมาในระหว่างปี 2557 หน่วยงานราชการคู่สัญญาทั้งสองได้มีหนังสือขอบอกเลิกสัญญาซื้อขายแท็บเล็ตมายังเจทีเอส เนื่องจากคู่สัญญาพิจารณาว่าเจทีเอสไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาได้ โดยให้เจทีเอสชำระค่าปรับรายวันในอัตราร้อยละ 0.2 ของราคาแท็บเล็ตที่ยังไม่ได้ส่งมอบนับแต่วันครบกำหนดตามสัญญาจนถึงวันบอกเลิกสัญญา เป็นจำนวนเงินรวม 148 ล้านบาท นอกจากนี้คู่สัญญาทั้งสองดังกล่าวได้เรียกร้องให้ธนาคารผู้ออกหนังสือค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญาการซื้อขายแท็บเล็ตแก่เจทีเอสชำระเงินตามหนังสือค้ำประกัน เป็นจำนวนเงินรวม 40 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม เจทีเอสได้มีหนังสือโต้แย้งการบอกเลิกสัญญาและหนังสือโต้แย้งการคิดค่าปรับตามสัญญาไปยังคู่สัญญาทั้งสองแล้ว โดยกล่าวถึงเหตุสุดวิสัยจากเหตุเพลิงไหม้ดังกล่าวข้างต้นที่เจทีเอสไม่อาจควบคุมได้ และเจทีเอสได้แจ้งสาเหตุดังกล่าวให้คู่สัญญาทั้งสองทราบแล้ว เจทีเอสจึงพิจารณาว่าเจทีเอสไม่ต้องจ่ายชำระค่าปรับและค่าเสียหายใดๆ แก่คู่สัญญาทั้งสอง นอกจากนี้ เจทีเอสได้มีหนังสือถึงธนาคารผู้ค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญาให้ระงับการชำระเงินตามหนังสือค้ำประกันจำนวนรวม 40 ล้านบาทแก่คู่สัญญาทั้งสอง อย่างไรก็ตาม ในเดือนพฤศจิกายน 2557 และเดือนมีนาคม 2558 หน่วยงานราชการคู่สัญญาทั้งสองได้ฟ้องร้องให้เจทีเอสชำระค่าปรับ

จากการไม่ส่งมอบแท็บเล็ตตามสัญญาและชำระเงินตามหนังสือคำประกันการปฏิบัติตามสัญญาของธนาคาร พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี คิดเป็นทุนทรัพย์เป็นจำนวนเงินรวมประมาณ 196 ล้านบาท ซึ่งในปัจจุบันคดีดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล ซึ่งยังไม่ทราบผลและในระหว่างปี 2557 เจทีเอสได้มีหนังสือถึงบริษัทคู่สัญญาผู้ขายแท็บเล็ตเพื่อแจ้งว่าบริษัทดังกล่าวผิดสัญญาในการส่งมอบแท็บเล็ตแก่ เจทีเอสและเจทีเอสได้ยกเลิกสัญญากับบริษัทดังกล่าวแล้ว นอกจากนี้เจทีเอสได้เรียกร้องให้ธนาคารผู้ออก หนังสือคำประกันการปฏิบัติตามสัญญาขายแท็บเล็ตแก่บริษัทดังกล่าวชำระเงินตามหนังสือคำประกันให้ เจทีเอส และเจทีเอสได้รับชำระเงินตามหนังสือคำประกันดังกล่าวแล้ว เป็นจำนวนเงิน 38 ล้านบาท ซึ่งเจทีเอสมีสิทธิทางกฎหมายที่จะยึดเงินดังกล่าวเพื่อชดเชยความเสียหายต่างๆ ที่บริษัทคู่สัญญาดังกล่าว ก่อให้เกิดขึ้นหรือปฏิบัติผิดสัญญา เจทีเอสได้บันทึกจำนวนเงินที่ได้รับดังกล่าวเป็นหนี้สินในบัญชีภายใต้ รายการเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นในงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 จนถึงปัจจุบัน เจทีเอสจึงถือเสมือนว่าจำนวนเงินดังกล่าวเป็นเงินสำรองค่าปรับและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในบัญชีเช่นกัน นอกจากนี้ หากเจทีเอสต้องชำระค่าปรับและค่าเสียหายแก่หน่วยงานราชการทั้งสอง เจทีเอสสามารถ เรียกร้องค่าเสียหายทั้งหมดคืนจากบริษัทผู้ขายแท็บเล็ตดังกล่าวได้ตามเงื่อนไขที่ระบุในสัญญาซื้อขายแท็บเล็ต

33.8 คดีฟ้องร้องและข้อพิพาทกับทีทีแอนด์ที

1. ซีซีเอสมียอดหนี้ค้างชำระจากทีทีแอนด์ทีตามสัญญาจัดหาระบบบริการลูกค้าและระบบพิมพ์ใบแจ้ง หนี้จำนวนประมาณ 5 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 เทียบเท่ากับจำนวน ประมาณ 171 ล้านบาท) ยอดหนี้ดังกล่าวนี้เป็นหนี้ที่มีข้อโต้แย้งกับทีทีแอนด์ที โดยในปี 2554 ทีที แอนด์ทีได้ยื่นข้อเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ กล่าวหาว่าซีซีเอสปฏิบัติผิดสัญญา ดังกล่าวและเรียกร้องให้ซีซีเอสชำระเงินเป็นจำนวนรวมประมาณ 1,780 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยใน อัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันเสนอข้อพิพาทจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น อย่างไรก็ตามฝ่ายบริหารของ ซีซีเอสพิจารณาว่าซีซีเอสไม่ได้ปฏิบัติผิดสัญญาจึงไม่ต้องชำระเงินจำนวนดังกล่าวให้กับทีทีแอนด์ที และ ในเดือนกุมภาพันธ์ 2555 ซีซีเอสได้ยื่นคำคัดค้านคำเสนอข้อพิพาทของทีทีแอนด์ทีต่อสถาบัน อนุญาโตตุลาการเพื่อให้สถาบันอนุญาโตตุลาการยกคำเสนอข้อพิพาทของทีทีแอนด์ทีดังกล่าว และ เสนอข้อเรียกร้องแย้งต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้ทีทีแอนด์ทีชำระเงินเป็นจำนวนรวม ประมาณ 528 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันถัดจากวันที่เสนอคำ คัดค้านคำเสนอข้อพิพาทจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ต่อมาในเดือนกรกฎาคม 2555 ทีทีแอนด์ทีได้ยื่นคำ แก่ข้อเรียกร้องแย้งของซีซีเอสต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเพื่อให้สถาบันอนุญาโตตุลาการยก ข้อเรียกร้องแย้งของซีซีเอสที่ให้ทีทีแอนด์ทีชำระเงินจำนวนรวม 528 ล้านบาทพร้อมดอกเบี้ยดังกล่าว ข้างต้น ในเดือนมิถุนายน 2558 คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำวินิจฉัยชี้ขาดยกคำเสนอข้อพิพาทของ ทีทีแอนด์ทีและให้ทีทีแอนด์ทีชำระค่าวงงานที่ค้างชำระทั้งหมดพร้อมดอกเบี้ยแก่ซีซีเอส คิดเป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้นประมาณ 204 ล้านบาท เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2558 ทีทีแอนด์ทียื่นคำร้อง ต่อศาลแพ่งเพื่อขอเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการดังกล่าว คดีจึงอยู่ระหว่างการพิจารณาของ ศาลแพ่ง ต่อมาเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2559 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งเพื่อขอ

เพิกถอนคำร้องของทีทีแอนด์ทีที่ขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการที่ให้ทีทีแอนด์ทีชำระหนี้แก่ซีซีเอสจำนวน 204 ล้านบาทดังกล่าวข้างต้น ซึ่งศาลแพ่งได้อนุญาตให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ถอนคำร้องขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการดังกล่าวได้ และได้ให้จำหน่ายคดีนี้ออกจากสารบบความ ทั้งนี้จากคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดของศาลล้มละลายกลาง ซีซีเอสได้ทำการยื่นขอรับชำระหนี้รวมทั้งดอกเบี้ยทั้งหมดต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แล้ว การได้รับชำระหนี้คืนจึงจะเป็นไปตามกระบวนการของกฎหมายล้มละลาย อย่างไรก็ตาม ทีทีแอนด์ทียังอยู่ระหว่างการดำเนินการตามขั้นตอนทางกฎหมายล้มละลายโดยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

2. บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด (“เจไอเน็ต”) ได้รับแจ้งเป็นหนังสือฉบับลงวันที่ 13 ธันวาคม 2553 จากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ให้ชำระค่าบริการวงจรเช่าจำนวน 20 ล้านบาท ซึ่งค้างชำระตั้งแต่เดือนมีนาคม 2548 ถึงเดือนมีนาคม 2551 ให้แก่ทีทีแอนด์ทีและขอคิดดอกเบี้ยตั้งแต่วันที่ครบกำหนดชำระจนกว่าจะได้รับชำระหนี้เสร็จสิ้น เจไอเน็ตได้บันทึกยอดหนี้ค่าบริการดังกล่าวไว้ในบัญชีครบถ้วนแล้วแต่ในส่วนของดอกเบี้ยนั้น เจไอเน็ตคาดว่าจะสามารถเจรจาต่อรองกับทีทีแอนด์ทีได้และโอกาสที่จะต้องชำระมีน้อยมาก เจไอเน็ตจึงไม่ได้บันทึกรายการดอกเบี้ยค้างชำระไว้ในบัญชี ต่อมาเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีฟื้นฟูกิจการมีคำสั่งให้เจไอเน็ตชำระหนี้ดังกล่าวข้างต้นให้กับทีทีแอนด์ที เจไอเน็ตได้โต้แย้งคำสั่งดังกล่าวต่อศาลล้มละลายกลาง ต่อมาศาลล้มละลายกลางมีคำพิพากษายกคำร้องเจไอเน็ต ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา ต่อมาในเดือนกันยายน 2559 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายของทีทีแอนด์ทีมีหนังสือฉบับลงวันที่ 7 กันยายน 2559 ขอให้เจไอเน็ตชำระหนี้ค่าบริการวงจรเช่าดังกล่าวแก่ทีทีแอนด์ที เป็นจำนวนเงินประมาณ 28 ล้านบาท (คำนวณดอกเบี้ยจนถึง วันที่ 15 มีนาคม 2559) อย่างไรก็ตาม ในวันที่ 23 กันยายน 2559 เจไอเน็ตได้ยื่นหนังสือปฏิเสธหนี้ไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายเพื่อพิจารณาต่อไป
3. บริษัท สมาร์ท ไฮเวย์ จำกัด (“สมาร์ท”) ได้รับแจ้งเป็นหนังสือฉบับลงวันที่ 8 พฤศจิกายน 2553 จากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ให้ชำระค่าบริการวงจรเช่าจำนวน 24 ล้านบาท ซึ่งค้างชำระตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2549 ถึงเดือนเมษายน 2551 พร้อมดอกเบี้ยจำนวน 5 ล้านบาทซึ่งคำนวณจนถึงวันที่ 31 มีนาคม 2553 ให้แก่ทีทีแอนด์ที และขอคิดดอกเบี้ยตั้งแต่วันที่ครบกำหนดชำระจนกว่าจะได้รับชำระหนี้เสร็จสิ้น สมาร์ทได้บันทึกยอดหนี้ค่าบริการดังกล่าวไว้ในบัญชีครบถ้วนแล้ว แต่ในส่วนของดอกเบี้ยนั้น สมาร์ทคาดว่าจะสามารถเจรจาต่อรองกับทีทีแอนด์ทีได้และโอกาสที่จะต้องชำระมีน้อยมาก สมาร์ทจึงไม่ได้บันทึกรายการดอกเบี้ยค้างชำระไว้ในบัญชี ต่อมาเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำสั่งให้สมาร์ทชำระหนี้ดังกล่าวข้างต้นให้กับทีทีแอนด์ที สมาร์ทได้ยื่นคำร้องโต้แย้งต่อศาลล้มละลายกลางว่าเจ้าพนักงานส่งหมายไม่ชอบ ต่อมาศาลล้มละลายกลางมีคำพิพากษายกคำร้องของสมาร์ท ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา ต่อมาในเดือนกันยายน 2559 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายของทีทีแอนด์ทีมีหนังสือฉบับลงวันที่ 7 กันยายน 2559 ขอให้สมาร์ทชำระหนี้ค่าบริการวงจรเช่าดังกล่าวแก่ทีทีแอนด์ที เป็นจำนวนเงินประมาณ 39 ล้านบาท (คำนวณดอกเบี้ยจนถึง วันที่ 15 มีนาคม 2559) อย่างไรก็ตาม ในวันที่ 23 กันยายน 2559

สามารถได้ยื่นหนังสือปฏิเสธหนี้ไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายเพื่อพิจารณาต่อไป

4. ในปี 2551 ทริปเปิดทีและทีทีแอนด์ทีเอสเอสได้ถูกทีโอทีฟ้องร้องเป็นคดีต่อศาลแพ่งและศาลจังหวัดทุ่งสงฐานความผิดละเมิดเรียกค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน 16.6 ล้านบาท และ 7.4 ล้านบาท ตามลำดับ โดยกล่าวหาว่าทริปเปิดทีและทีทีแอนด์ทีเอสเอสลักลอบนำเอาสัญญาณอินเทอร์เน็ตของทีโอทีไปใช้ เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2553 ศาลจังหวัดทุ่งสงได้พิพากษายกฟ้อง ทีโอทียื่นอุทธรณ์ เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2559 ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามศาลจังหวัดทุ่งสง ทีโอทียื่นฎีกา ขณะนี้คืออยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา ส่วนคดีที่ศาลแพ่ง เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2553 ศาลแพ่งได้มีคำพิพากษาให้ทริปเปิดทีและทีทีแอนด์ทีเอสเอสร่วมกันชำระเงินค่าเสียหายเป็นจำนวน 15.5 ล้านบาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี และชำระค่าเสียหายอีกเดือนละ 0.9 ล้านบาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่เดือนธันวาคม 2551 จนกว่าทริปเปิดทีและทีทีแอนด์ทีเอสเอสจะยุติการละเมิดต่อทีโอที ทริปเปิดทีและทีทีแอนด์ทีเอสเอสยื่นอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลแพ่ง ทริปเปิดทีและทีทีแอนด์ทีเอสเอสยื่นฎีกา ขณะนี้คืออยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา

ในเดือนพฤศจิกายน 2553 ทริปเปิดทีถูกทีทีแอนด์ทีฟ้องฐานละเมิดและเรียกค่าเสียหายเป็นจำนวน 16 ล้านบาท โดยกล่าวหาว่าทริปเปิดทีละเมิดใช้งานวงจรโทรคมนาคมของทีทีแอนด์ทีที่เช่าใช้จากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยโดยไม่ได้รับอนุญาต ศาลจังหวัดนนทบุรีได้มีคำพิพากษาให้ทริปเปิดทีชำระเงินค่าเสียหายเป็นจำนวน 16 ล้านบาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีของเงินต้น 14.8 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2557 ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับคำพิพากษาศาลจังหวัดนนทบุรีและให้ยกฟ้อง ทีทีแอนด์ทียื่นฎีกา เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2559 ศาลจังหวัดนนทบุรีอ่านคำพิพากษาของศาลฎีกาที่พิพากษาให้ทริปเปิดทีชำระหนี้ตามฟ้องพร้อมดอกเบี้ย คดีถึงที่สุด ซึ่งทริปเปิดทีได้บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายภายใต้รายการ “ค่าใช้จ่ายในการบริหาร” ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในปีปัจจุบัน

ในปี 2553 ทริปเปิดทีได้รับแจ้งจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ สำนักฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ว่า ทีทีแอนด์ทีได้ขอให้ทริปเปิดทีชำระหนี้สินคงค้างแก่ทีทีแอนด์ทีเป็นจำนวนเงิน 834 ล้านบาท พร้อมให้ชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น อย่างไรก็ตามในเดือนสิงหาคม 2559 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายของทีทีแอนด์ทีมีหนังสือฉบับลงวันที่ 9 สิงหาคม 2559 ขอให้ทริปเปิดทีชำระหนี้สินคงค้างแก่ทีทีแอนด์ทีเป็นจำนวนเงินประมาณ 1,157 ล้านบาท ซึ่งยอดเงินดังกล่าวมาจากมูลหนี้เดียวกันกับที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีฟื้นฟูกิจการของทีทีแอนด์ทีเคยมีหนังสือแจ้งมายังทริปเปิดทีเมื่อปี 2553 ซึ่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายชี้แจงว่าการสอบสวนหนี้ดังกล่าวในคดีฟื้นฟูกิจการได้ยุติลงแล้วเมื่อลูกหนี้ถูกพิทักษ์ทรัพย์ และจะเริ่มดำเนินการสอบสวนใหม่ในคดีล้มละลาย ซึ่งยอดเงินดังกล่าวส่วนใหญ่เกือบร้อยละ 90

เป็นยอดเงินค่าบริการวงจรเช่าที่ทริปเปิดที่ได้ชำระให้แก่ทีทีแอนด์ทีโดยวิธีการหักกลบหนี้และโอนตัวสัญญาใช้เงินไปแล้วในปี 2552 (ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 10) แต่ผู้บริหารแผนของทีทีแอนด์ทีได้โต้แย้งสิทธิว่าเป็นการชำระหนี้อันไม่มีผลสมบูรณ์ ส่วนที่เหลือเป็นยอดเงินตามมูลหนี้อื่นที่ไม่ตรงกับภาระหนี้สินที่ทริปเปิดที่บันทึกไว้ในบัญชี ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาสอบสวนของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายของทีทีแอนด์ที

เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2554 ทริปเปิดที่ได้รับแจ้งจากสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักงานระงับข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม ว่าทีทีแอนด์ทีได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทในวันที่ 27 ธันวาคม 2553 เพื่อเรียกร้องให้ทริปเปิดที่ชำระค่าบริการวงจรเช่าค้างชำระตามสัญญาให้บริการวงจรเช่าเป็นจำนวน 1,447 ล้านบาท พร้อมให้ชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น และต่อมาได้แก้ไขเพิ่มเติมคำเรียกร้องให้ทริปเปิดที่ชำระเงินจำนวน 1,496 ล้านบาท และเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2554 ทริปเปิดที่ได้ยื่นคำคัดค้านและเรียกร้องแย้งค่าเสียหายจากการที่ทริปเปิดที่ไม่สามารถชำระวงจรเช่าได้ตามสัญญาเป็นจำนวน 3,477 ล้านบาท ต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ ซึ่งเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2557 คณะอนุญาโตตุลาการมีความเห็นเป็นเอกฉันท์ว่า ทีทีแอนด์ทีปฏิบัติผิดสัญญา ประธานอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดกำหนดค่าปรับและค่าเสียหายที่ทีทีแอนด์ทีต้องชดใช้และค่าบริการวงจรเช่าค้างชำระที่ทีทีแอนด์ทีมีสิทธิเรียกร้องให้เป็นพิกัดกันไป ส่วนค่าขออื่นให้ยก และเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2557 ทีทีแอนด์ทีได้ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งเพื่อขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการดังกล่าว ต่อมาเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2559 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายของทีทีแอนด์ทียื่นคำร้องต่อศาลแพ่งขอไม่เชื่อว่าคดีและขอให้จำหน่ายคดีจากสารบบความและศาลแพ่งมีคำสั่งจำหน่ายคดีจากสารบบความ

เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2554 ทริปเปิดและทีทีไอฟองบริษัท พี แพลนเนอร์ จำกัด กับพวก ซึ่งเป็นผู้ทำแผนและผู้บริหารแผนของทีทีแอนด์ทีในขณะนั้น โดยเรียกค่าเสียหายจำนวน 2,439 ล้านบาท กรณีขัดขวางการให้บริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ของทริปเปิดและทีทีไอบอน โครงข่ายของทีทีแอนด์ทีตามสัญญาเช่าระหว่างทริปเปิดและทีทีแอนด์ที เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2559 ศาลแพ่งได้มีคำพิพากษายกฟ้อง ปัจจุบันยังไม่ครบกำหนดระยะเวลาการอุทธรณ์ที่มีการขยายออกไป และยังไม่มีความฝ่ายใดยื่นอุทธรณ์

เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2555 ทริปเปิดได้ถูกทีทีแอนด์ทีฟ้องร้องฐานละเมิดและเรียกค่าเสียหายต่อศาลจังหวัดนนทบุรีเป็นจำนวน 621 ล้านบาท พร้อมให้ชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จนกว่าการชำระจะเสร็จสิ้น โดยกล่าวหาว่า ทริปเปิดที่ชำระวงจรเช่าของทีทีแอนด์ทีภายหลังจากที่ทีทีแอนด์ทีได้บอกกล่าวปฏิเสธสิทธิตามสัญญาให้บริการวงจรเช่าแล้ว ซึ่งฝ่ายบริหารเห็นว่าทริปเปิดที่ไม่ได้กระทำละเมิดตามที่ถูกกล่าวหา อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2558 ศาลจังหวัดนนทบุรีได้มีคำพิพากษายกฟ้อง ทีทีแอนด์ทียื่นอุทธรณ์ และเมื่อวันที่ 5 เมษายน 2559 ศาลจังหวัดนนทบุรีอ่าน

คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ที่พิพากษาเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2559 โดยศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามศาลจังหวัดนนทบุรี ไม่มีการยื่นฎีกา คดีถึงที่สุด

เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2556 ทีทีแอนด์ทีได้ยื่นฟ้องทริปเปิดที่ต่อศาลจังหวัดนนทบุรีเป็นคดีแพ่งฐานผิดสัญญาและเรียกให้ทริปเปิดที่ชดใช้เงินเป็นจำนวน 228.7 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ย โดยมูลหนี้ส่วนใหญ่เป็นมูลหนี้เดียวกันกับที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทวงหนี้ดังกล่าวมาข้างต้น (ในส่วนใหญ่ไม่ใช้ค่าบริการวงจรถ่า) ต่อมาในเดือนกรกฎาคม 2557 ทีทีแอนด์ทีได้ยื่นคำร้องในคดีเดียวกันขอให้ศาลสั่งคุ้มครองประโยชน์ระหว่างพิจารณาคดี โดยขอให้ศาลมีคำสั่งห้ามมิให้ทริปเปิดที่ทำการจำหน่ายจ่ายโอน หรือก่อให้เกิดภาระผูกพันในทรัพย์สินของทริปเปิดที่ เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2557 ทริปเปิดที่ได้นำบัญชีเงินฝากประจำของทริปเปิดที่จำนวน 228.8 ล้านบาท ไปวางเป็นหลักประกันแบบไม่ยอมรับผิดชอบต่อศาลจังหวัดนนทบุรี ทีทีแอนด์ทีจึงไม่คิดใจที่จะขอคุ้มครองชั่วคราวต่อไป และถอนคำร้องขอคุ้มครองชั่วคราวดังกล่าวออกไป อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2558 ศาลจังหวัดนนทบุรีได้มีคำพิพากษาให้ทริปเปิดที่ชำระเงินค่าเสียหายเป็นจำนวนเงิน 228.7 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีของต้นเงิน 165.7 ล้านบาท และดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ต่อปีของต้นเงิน 0.5 ล้านบาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าทริปเปิดที่จะชำระให้กับทีทีแอนด์ที ทริปเปิดที่ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลจังหวัดนนทบุรี เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2560 ศาลจังหวัดนนทบุรีอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์แก้คำพิพากษาศาลจังหวัดนนทบุรีเป็นให้ทริปเปิดที่ชำระเงิน 226.2 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปีของต้นเงิน 175.3 ล้านบาท และดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ของต้นเงิน 0.5 ล้านบาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป ขณะนี้ทริปเปิดที่อยู่ระหว่างการยื่นฎีกา

ผลที่สุดของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทสำหรับคดีที่ยังไม่ถึงที่สุดยังไม่สามารถคาดการณ์ได้ในขณะนี้ ฝ่ายบริหารของทริปเปิดที่และทีทีทีไอเชื่อว่าจะไม่ได้รับผลเสียหายที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทจึงไม่ได้บันทึกสำรองสำหรับหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นไว้ในบัญชี

เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2559 ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดในคดีฟื้นฟูกิจการของทีทีแอนด์ที โดยผลของคำสั่งดังกล่าว กฎหมายกำหนดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เข้าว่าคดีแพ่งทั้งปวงอันเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลในขณะที่มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ และเมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีค่าขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจพิจารณาคดีแพ่งนั้นไว้หรือจะสั่งประการใดตามที่เห็นสมควรก็ได้ ดังนั้น สำหรับคดีแพ่งต่างๆที่เกี่ยวกับทรัพย์สินของทีทีแอนด์ที ศาลอาจพิจารณาเรียกเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของทีทีแอนด์ทีเพื่อสอบถามว่าจะดำเนินการอย่างไร เพื่อประกอบการพิจารณาทำคำสั่งของศาลต่อไปในแต่ละคดี

5. เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2549 อควิเมนต์ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงกับทีทีแอนด์ที โดยมีสาระสำคัญคือ อควิเมนต์จะต้องให้การสนับสนุนทางการเงินแก่ทริปเปิลที ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ในระหว่างที่ทริปเปิลที ยังคงเป็นบริษัทย่อย และให้สิทธิผู้ถือหุ้นของทีทีแอนด์ทีเข้าซื้อหุ้นเพิ่มทุนและ/หรือหุ้นเดิมที่ อควิเมนต์ถืออยู่เพื่อให้การถือหุ้นในทริปเปิลทีเป็นไปตามสัดส่วนการถือหุ้นในทีทีแอนด์ที ณ วันที่ มีการเสนอขายหุ้นสามัญของทริปเปิลทีให้แก่ประชาชน หรือในวันที่ครบกำหนด 3 ปีนับแต่วันทำ บันทึกข้อตกลงดังกล่าว โดยราคาซื้อหุ้นในกรณีที่มีการเสนอขายหุ้นสามัญของทริปเปิลทีให้แก่ ประชาชนจะเท่ากับมูลค่าหุ้น (10 บาท) บวกด้วยส่วนเพิ่มในอัตราร้อยละ 20 ต่อปี หรือราคาเสนอ ขายหุ้นสามัญของทริปเปิลทีให้แก่ประชาชนแล้วแต่ว่าจำนวนใดจะต่ำกว่า ส่วนราคาซื้อหุ้นในกรณี ที่ไม่มีการเสนอขายหุ้นสามัญของทริปเปิลทีให้แก่ประชาชนจะอยู่ในระดับราคายุติธรรมที่กำหนด โดยที่ปรึกษาทางการเงินอิสระที่ได้รับความเห็นชอบจากก.ล.ต.

บริษัทที่ปรึกษาทางกฎหมายของอควิเมนต์ได้แสดงความเห็นว่าบันทึกข้อตกลงดังกล่าวข้างต้นได้ สิ้นผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 19 มิถุนายน 2551 ซึ่งเป็นวันที่ ก.ล.ต. ได้มีจดหมายถึงทริปเปิลทีเพื่อขอ ส่งคืนคำขออนุญาตเสนอขายหุ้นเพิ่มทุนต่อประชาชนและแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขาย หลักทรัพย์ของทริปเปิลที เนื่องจากก.ล.ต. ไม่สามารถพิจารณาคำขออนุญาตของทริปเปิลทีต่อไปได้ เพราะทริปเปิลทีได้ขอขยายระยะเวลาชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมออกไปอย่างไม่มีกำหนด จึงถือได้ว่า ก.ล.ต. มิได้ให้ความเห็นชอบในการเสนอขายหุ้นเพิ่มทุนต่อประชาชนของทริปเปิลที ซึ่งจาก เหตุการณ์ดังกล่าวถือว่าทริปเปิลทีได้เริ่มกระบวนการทำการเสนอขายหุ้นเพิ่มทุนต่อประชาชน ภายใน 3 ปี แต่ไม่ได้รับความเห็นชอบจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องซึ่งทำให้บันทึกข้อตกลง สิ้นผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ดังกล่าวตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในบันทึกข้อตกลง

ในปี 2552 อควิเมนต์ได้เข้าซื้อหุ้นเพิ่มทุนตามสิทธิในทริปเปิลทีรวมถึงซื้อหุ้นในส่วนที่เหลือจาก การไม่ใช้สิทธิของซื้อหุ้นของทีทีแอนด์ที อย่างไรก็ตามในเดือนมิถุนายน 2557 ทีทีแอนด์ทีโดย บริษัท พีซีแอล แพลนเนอร์ จำกัด ซึ่งเป็นผู้บริหารแผนฯของทีทีแอนด์ที ได้ยื่นฟ้องต่อศาลจังหวัด นนทบุรีเป็นคดีแพ่ง เรียกร้องให้อควิเมนต์โอนขายหุ้นในทริปเปิลทีให้แก่ผู้ถือหุ้นของทีทีแอนด์ที ตามที่กำหนดในบันทึกข้อตกลงในการใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนระหว่างทีทีแอนด์ทีและอควิเมนต์ จำนวน 868 ล้านหุ้น ที่ปรึกษากฎหมายและฝ่ายบริหารของอควิเมนต์เชื่อว่า จะไม่ได้รับผลเสียหายที่ มีสาระสำคัญเกี่ยวกับคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทดังกล่าว และเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2558 ศาลจังหวัด นนทบุรีมีคำพิพากษายกฟ้อง ทีทีแอนด์ทียื่นอุทธรณ์ และเมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2559 ศาลจังหวัด นนทบุรีได้อ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ที่ได้มีคำพิพากษายืนตามศาลจังหวัดนนทบุรี ไม่มีการยื่นฎีกา คดีถึงที่สุด

ในเดือนกรกฎาคม 2557 มีบุคคลธรรมดาสามราย ซึ่งเป็นพนักงานที่ทีแอนด์ที ยื่นฟ้องอิวเมนต์ต่อศาลแขวงนนทบุรี เรียกร้องให้โอนขายหุ้นเพิ่มทุน หรือหุ้นเดิมของอิวเมนต์ที่ถืออยู่ในบริษัทเปิดที่ตามบันทึกข้อตกลง รวมเป็นจำนวน 94,237 หุ้น ศาลแขวงนนทบุรีมีคำสั่งจำหน่ายคดี

ต่อมาเมื่อวันที่ 25 กันยายน 2557 อิวเมนต์ได้ยื่นฟ้องที่ทีแอนด์ที รวมทั้งบุคคลและนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องรวม 13 ราย ต่อศาลจังหวัดนนทบุรี โดยเรียกร้องค่าเสียหายเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น 6,350 ล้านบาท จากการที่จำเลยทั้งสิบสามได้ร่วมกันกระทำละเมิดต่ออิวเมนต์ โดยการนำบันทึกข้อตกลงดังกล่าวข้างต้น ที่จำเลยทั้งหมดรู้ดีว่าสิ้นผลบังคับไปนานแล้วมาฟ้องอิวเมนต์ โดยเจาะจงฟ้องคดีและร้องขอให้ศาลคุ้มครองประโยชน์ในระหว่างที่บริษัทเปิดที่กำลังดำเนินการยื่นเรื่องขอจัดตั้งกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน โดยที่ไม่ได้รับประโยชน์ใดเป็นส่วนตนจากการฟ้องคดีแต่ต้องการใช้เหตุที่มีการฟ้องคดีและการร้องขอให้ศาลคุ้มครองประโยชน์นั้นมาทำให้การจัดตั้งกองทุนรวมของ บริษัทเปิดที่ไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ ซึ่งเป็นการใช้สิทธิทางศาลโดยไม่สุจริตทำให้อิวเมนต์ได้รับความเสียหาย คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลจังหวัดนนทบุรี

33.9 ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม

บริษัทย่อย 7 แห่งได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”) ดังต่อไปนี้

บริษัท	ประเภท ใบอนุญาต	บริการที่ได้รับอนุญาต	ระยะเวลา
บริษัท อควิเมนต์ จำกัด	แบบที่หนึ่ง	บริการอินเทอร์เน็ต	25 สิงหาคม 2557 - 24 สิงหาคม 2562
	แบบที่หนึ่ง	บริการโทรศัพท์สาธารณะ	15 ธันวาคม 2558 - 14 ธันวาคม 2563
	แบบที่สอง	บริการอินเทอร์เน็ตเกตเวย์ ระหว่างประเทศและบริการ ชุมสายอินเทอร์เน็ต	8 กุมภาพันธ์ 2560 - 7 กุมภาพันธ์ 2565
	แบบที่สอง	บริการสื่อสารผ่านดาวเทียมที่ใช้ งานสายอากาศขนาดเล็ก	30 พฤศจิกายน 2559 - 29 พฤศจิกายน 2564
บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)	แบบที่สาม	บริการโทรคมนาคมโทรศัพท์ พื้นฐานและระบบสื่อสารข้อมูล	23 กุมภาพันธ์ 2549 - 29 มกราคม 2575
บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด	แบบที่หนึ่ง	บริการอินเทอร์เน็ต	28 กรกฎาคม 2557 - 27 กรกฎาคม 2562
	แบบที่หนึ่ง	บริการบัตรโทรศัพท์ระหว่าง ประเทศ	25 มกราคม 2558 - 24 มกราคม 2563
บริษัท จัสเทล เน็ตเวิร์ค จำกัด	แบบที่หนึ่ง	บริการอินเทอร์เน็ต	6 พฤศจิกายน 2557 - 5 พฤศจิกายน 2562
	แบบที่สอง	บริการวางจรเข้าส่วนบุคคล ภายในประเทศ	30 พฤศจิกายน 2549 - 29 พฤศจิกายน 2564
	แบบที่สอง	บริการอินเทอร์เน็ตเกตเวย์ ระหว่างประเทศ	30 มีนาคม 2557 - 29 มีนาคม 2562
	แบบที่สาม	บริการวางจรเข้าส่วนบุคคล ระหว่างประเทศ	18 พฤศจิกายน 2552 - 17 พฤศจิกายน 2567
บริษัท ทริปเปิลที อินเทอร์เน็ต จำกัด	แบบที่หนึ่ง	บริการอินเทอร์เน็ต	20 มิถุนายน 2557 - 19 มิถุนายน 2562
	แบบที่หนึ่ง	บริการวางจรเข้าส่วนบุคคล ระหว่างประเทศ	14 มีนาคม 2559 - 13 มีนาคม 2564
บริษัท เอเชียส รีเจนแนล เซอร์วิส จำกัด	แบบที่หนึ่ง	บริการอินเทอร์เน็ต	23 พฤศจิกายน 2557 - 22 พฤศจิกายน 2562
	แบบที่หนึ่ง	บริการโทรคมนาคมบัตร โทรศัพท์ระหว่างประเทศ	16 กุมภาพันธ์ 2558 - 15 กุมภาพันธ์ 2563
บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน)	แบบที่หนึ่ง	บริการโครงข่าย โทรศัพท์เคลื่อนที่	16 มิถุนายน 2559 - 15 มิถุนายน 2564

บริษัทย่อยดังกล่าวมีภาระผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่างๆ ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตและต้องชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตรายปี และค่าธรรมเนียมในการนำส่งเข้ากองทุนเพื่อจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม (USO) ตามข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ประกาศโดย กสทช.

บริษัท เอเชียน รีเจนแนล เซอร์วิส จำกัด (“เออาร์เอส”) ซึ่งเป็นผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ผ่านดาวเทียมอยู่ในระหว่างการยื่นขอใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม แบบที่สามจาก กสทช. ปัจจุบันเออาร์เอส ยังไม่ได้รับใบอนุญาตดังกล่าว

33.10 ในเดือนตุลาคม 2558 แอสโมบายได้ยื่นประมูลเพื่อขอรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล ย่าน 900 MHz (“ใบอนุญาตฯ”) ณ สำนักงาน กสทช. ซึ่งตามเงื่อนไขผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้องดำเนินการตามวิธีการขอรับใบอนุญาตที่ กสทช. กำหนด พร้อมชำระเงินประกันการเข้าร่วมขอรับใบอนุญาตเป็นเช็คจำนวนเงิน 644 ล้านบาท โดยเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2558 กสทช. ได้แจ้งว่า แอสโมบายเป็นผู้ชนะการประมูลใบอนุญาตฯ แอสโมบายมีหน้าที่ต้องชำระเงินประมูลสำหรับการได้รับใบอนุญาตฯ ดังกล่าวในราคา 75,654 ล้านบาท (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) โดยมีเงื่อนไขการชำระเงินทั้งหมด 4 งวด (สิ้นสุดปี 2562) โดยในแต่ละงวด แอสโมบายจะต้องชำระเงิน พร้อมหนังสือค้ำประกันจากสถาบันการเงินเพื่อค้ำประกันการชำระเงินประมูลคลื่นความถี่ในส่วนที่เหลือ ตามระยะเวลาที่ กสทช. กำหนด ทั้งนี้ เงินประมูลคลื่นความถี่ที่ผู้ชนะการประมูลแต่ละรายต้องชำระ ยังไม่รวมภาษี ค่าธรรมเนียมต่างๆ และดอกเบี้ย ตามที่กฎหมายกำหนด

อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2559 ซึ่งเป็นวันครบกำหนดการชำระเงินงวดแรก แอสโมบายไม่สามารถนำเงินและหนังสือค้ำประกันจากสถาบันการเงินมามอบให้กับ กสทช. ตามเงื่อนไขการดำเนินการก่อนรับใบอนุญาตได้ แอสโมบายจึงไม่ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ 900 MHz ดังกล่าว และถูกริบเงินประกันการประมูลจำนวน 644 ล้านบาท

อนึ่ง เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2559 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2559 ของบริษัทฯ ได้มีมติอนุมัติการดำเนินการเกี่ยวกับการขอรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 900 MHz ที่ผ่านมาจาก แอสโมบาย ตามรายละเอียดดังที่กล่าวไว้ข้างต้น

ต่อมาเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2559 แอสโมบายได้รับหนังสือจาก กสทช. เพื่อแจ้งเรียกค่าเสียหายเบื้องต้นเพิ่มเติมจากการริบเงินประกันโดย กสทช. จากการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการดำเนินการก่อนรับใบอนุญาตอีกเป็นจำนวน 199 ล้านบาท (คำนวณดอกเบี้ยถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2559) ซึ่งเป็นส่วนของค่าใช้จ่ายในการจัดประมูลและค่าใช้จ่ายอื่นๆ แต่ในส่วนของใบอนุญาตที่กลุ่มบริษัทได้รับจาก กสทช. นั้นจะไม่ได้รับผลกระทบ เนื่องจากไม่ได้มีข้อกำหนดใดที่เกี่ยวข้องกับการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าว ดังนั้นใบอนุญาตที่กลุ่มบริษัทได้รับจาก กสทช. และใช้ประกอบกิจการอยู่ในปัจจุบันนั้นจึงยังมีผลใช้ต่อไป

เพื่อให้ข้อพิพาทยุติไปในขั้นนี้ แจสโมบายจึงได้ดำเนินการชำระค่าเสียหายจำนวน 197 ล้านบาท (คำนวณดอกเบี้ยถึงวันที่ 28 มิถุนายน 2559) แก่กสทช.เรียบร้อยแล้วในเดือนมิถุนายน 2559 แจสโมบายได้บันทึกตัดรายการเงินประกันการประมูลและบันทึกค่าเสียหายที่ชำระให้แก่อกสทช. แสดงเป็นค่าเสียหายจากการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการดำเนินการก่อนรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จจำนวนรวม 841 ล้านบาท ทั้งนี้ที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ ได้ให้ความเห็นว่าแจสโมบายและกลุ่มบริษัทไม่มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบในค่าเสียหายใดๆเพิ่มเติมจากจำนวนที่ได้บันทึกบัญชีไว้แล้ว

33.11 ในปี 2558 และปี 2559 เจทีเอสและซีซีเอสได้ถูกพนักงานที่เจทีเอสและซีซีเอสเลิกจ้างฟ้องร้องให้ชดเชยค่าเสียหายเป็นจำนวนเงินรวมประมาณ 20 ล้านบาท ในคดีเกี่ยวกับการเลิกจ้างไม่เป็นธรรม ในปัจจุบันคดียังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล อย่างไรก็ตาม ที่ปรึกษากฎหมายและฝ่ายบริหารของเจทีเอสและซีซีเอสคาดว่าเจทีเอสและซีซีเอสจะไม่ได้รับผลเสียหายจากคดีฟ้องร้องดังกล่าวเนื่องจากเจทีเอสและซีซีเอสได้จ่ายค่าชดเชยในการเลิกจ้างครบถ้วนตามกฎหมายแล้ว

34. ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทย่อยมีสินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรมแยกแสดงตามลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	-	1,865	1,865

35. เครื่องมือทางการเงิน

35.1 นโยบายการบริหารความเสี่ยง

เครื่องมือทางการเงินที่สำคัญของบริษัทฯและบริษัทย่อยตามที่นิยามอยู่ในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 107 “การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน” ประกอบด้วย เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น เงินเบิกเกินบัญชี เงินกู้ยืมระยะสั้น เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์ หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน เงินกู้ยืมระยะยาวและหนี้สินตามแผนฟื้นฟูกิจการเดิม บริษัทฯและบริษัทย่อยมีความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว และมีนโยบายการบริหารความเสี่ยงดังนี้

ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ฝ่ายบริหารควบคุมความเสี่ยงนี้โดยการกำหนดให้มีนโยบายและวิธีการในการควบคุมสินเชื่อที่เหมาะสม ดังนั้นบริษัทฯ และบริษัทย่อยจึงไม่คาดว่าจะได้รับความเสียหายที่เป็นสาระสำคัญจากการให้สินเชื่อ นอกจากนี้ การให้สินเชื่อของบริษัทฯ และบริษัทย่อยไม่มีการกระจุกตัว เนื่องจากบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีฐานของลูกหนี้ที่หลากหลายและมีอยู่จำนวนมาก ราย จำนวนเงินสูงสุดที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยอาจต้องสูญเสียจากการให้สินเชื่อคือมูลค่าตามบัญชีของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน

ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยที่สำคัญอันเกี่ยวข้องกับเงินฝากสถาบันการเงิน เงินกู้ยืมระยะสั้น เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์ หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน และเงินกู้ยืมระยะยาว อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินส่วนใหญ่มีอัตราดอกเบี้ยที่ปรับขึ้นลงตามอัตราตลาด หรือมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ซึ่งใกล้เคียงกับอัตราตลาดในปัจจุบัน ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยของบริษัทฯ และบริษัทย่อยจึงอยู่ในระดับต่ำ

ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

บริษัทย่อยมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนที่สำคัญอันเกี่ยวข้องเนื่องจากการซื้ออุปกรณ์และสินค้าเป็นเงินตราต่างประเทศ บริษัทย่อยได้ตกลงทำสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า ซึ่งส่วนใหญ่มีอายุสัญญาไม่เกินหนึ่งปีเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทย่อยมียอดคงเหลือของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศซึ่งไม่ได้ทำสัญญาป้องกันความเสี่ยง ดังนี้

สกุลเงิน	งบการเงินรวม					
	สินทรัพย์ทางการเงิน		หนี้สินทางการเงิน		อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย	
	2559	2558	2559	2558	2559	2558
	(ล้าน)	(ล้าน)	(ล้าน)	(ล้าน)	(บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)	
เหรียญสหรัฐอเมริกา	11	52	210	44	35.83	36.09

35.2 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

เนื่องจากเครื่องมือทางการเงินส่วนใหญ่ของบริษัทฯและบริษัทย่อยจัดอยู่ในประเภทระยะสั้น เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์ หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน เงินกู้ยืมระยะยาวและหนี้สินตามแผนฟื้นฟูกิจการเดิมมีอัตราดอกเบี้ยใกล้เคียงกับอัตราดอกเบี้ยในตลาด บริษัทฯและบริษัทย่อยจึงประมาณมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินใกล้เคียงกับมูลค่าตามบัญชีที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน

มูลค่ายุติธรรม หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้ซื้อและผู้ขายตกลงแลกเปลี่ยนสินทรัพย์กันหรือจ่ายชำระหนี้สินในกรณีที่ทั้งสองฝ่ายมีความรอบรู้และเต็มใจในการแลกเปลี่ยนและสามารถต่อรองราคากันได้โดยเป็นอิสระในลักษณะที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน วิธีการกำหนดมูลค่ายุติธรรมขึ้นอยู่กับลักษณะของเครื่องมือทางการเงิน มูลค่ายุติธรรมจะกำหนดจากราคาตลาดล่าสุด หรือกำหนดขึ้นโดยใช้เกณฑ์การวัดมูลค่าที่เหมาะสม

36. การบริหารจัดการทุน

วัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการทุนที่สำคัญของบริษัทฯและบริษัทย่อยคือการจัดให้มีซึ่งโครงสร้างทางการเงินที่เหมาะสมและการดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 กลุ่มบริษัทมีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเท่ากับ 3.22:1 (2558: 1.99:1) (เฉพาะบริษัทฯ: 2.01:1 (2558: 2.67:1))

37. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2560 ที่ประชุมคณะกรรมการของทริปเปิดที่ครั้งที่ 1/2560 มีมติให้ทริปเปิดที่ขายสินทรัพย์เส้นใยแก้วนำแสงส่วนเพิ่มให้แก่ JASIF โดยราคาที่จะขายอยู่ที่ประมาณ 50,000 - 70,000 ล้านบาท (ทั้งนี้ ราคาขายสุดท้ายจะเป็นไปตามที่ทริปเปิดที่และ JASIF จะตกลงร่วมกัน) มติดังกล่าวจะนำเสนอต่อที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2560 ในวันที่ 25 เมษายน 2560 เพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

38. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติให้ออกโดยคณะกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2560